DÖNEM : 20 YASAMA YILI : 2

T.B.M.M. TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 14

19 uncu Birleşim

19 . 11 . 1996 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**5**
II. – GELEN KÂĞITLAR	**5**
III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	**9**
A) GÜNDEMDIŞI KONUŞMALAR	*9*
1. – Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey'in, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının buğday politikasına ilişkin gündemdışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin cevabı	9:13
2. – Manisa Milletvekili M. Cihan Yazar'ın, olağanüstü hal bölgesinde uygulanan ihale usullerine ilişkin gündemdışı konuşması ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın cevabı	15
3. – Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın, Şırnak İlinde gözaltına alınan ve daha sonra kendilerinden haber alınamayan yurttaşlarımıza ilişkin gündemdışı konuşması	13:5
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	*16*
1. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Abdullah Gül'e, dönüşüne kadar, Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/572)	16
2. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/573)	16

Sayfa

3. – Belçika'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Ercan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/574) 16

4. – İspanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Selim Ensarioğlu'na, dönüşüne kadar Devlet Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/575) 17

5. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve Bolu Milletvekili Avni Akyol'un, 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda değişiklik yapılmasına Dair Kanun Teklifini (2/230) geri aldıklarına ilişkin önergeleri (4/102) 17

6. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifinin (2/100) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/103) 22:25

7. – Ağrı Milletvekili Mehmet Sıddık Altay'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/334) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/104) 25:27

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ *17*

1. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen şiddet olaylarının boyutlarını ve nedenlerini araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Melis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130) 17

2. – Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, ülkemizde amatör sporculuğun bugünkü durumunun ve sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131) 18:20

3. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan ve 26 arkadaşının, basın ahlak ve meslek esaslarına aykırı olarak görsel ve yazılı basında yer alan yayınlar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8) 20:22

IV. – ÖNERİLER **27**

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ *27*

1. – Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu Önerisi *27*

B) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *28*

1. – (8/8) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşme ve görüşme günlerine, gündemdeki sıralama ile çalışma saatlerinin yeniden belirlenmesine ve 19.11.1996 Salı ve 20.11.1996 Çarşamba günlerinde sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin DYP ve RP grupları müşterek önerisi 28:40

V. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI **40**

A) ÖNGÖRÜŞMELER *40*

1. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan ve 26 arkadaşının, basın ahlak ve meslek esaslarına aykırı olarak görsel ve yazılı basında yer alan yayınlar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8) 40:62

Sayfa

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR 62

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 62

1. – Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, Ege Bölgesi kuru üzüm taban fiyatlarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1282) 62

2. – Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, Başbakan Yardımcısının 1995 Milletvekili Genel Seçimleri öncesi alevi vatandaşların siyasî düşüncelerini tespit amacıyla bir kamuoyu araştırmasını bir Devlet memuruna yaptırıp yaptırmadığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın yazılı cevabı (7/1288) 63

3. – İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi'nin, THY'na ait İzmir-Ankara uçağının rotası değiştirilerek Antalya'ya uğramasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1295) 64

4. – İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun, THY'na ait İzmir-Ankara uçağının rotası değiştirilerek Antalya'ya uğramasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1298) 65:67

5. – Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Bor Akkaya Barajına karışan atık sular için yapılan arıtma tesisinin ödenek ihtiyacına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1312) 67

6. – Aydın Milletvekili Fatiy Atay'ın, Uğur Mumcu cinayetine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1343) 68

7. – Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın;

– Ankara eski Cumhuriyet Başsavcısına,

– Görevden alınan bakanlık tetkik hâkim ve bürokratları ile yapılan yeni atamalara,

– Adlî Yargı Hâkim ve Cumhuriyet Başsavcıları ile Cumhuriyet savcılarının atanma kararnamesine,

İlişkin soruları ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1350, 1351, 1352) 69:72

8. – Manisa Milletvekili Erdoğan Yetenç'in, özel konutu çevresindeki sokakları trafiğe kapattığı iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Meral Akşener'in yazılı cevabı (7/1357) 72

9. – Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın, Sıvas olaylarının sanıklarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1374) 73

10. – Sıvas Milletvekili Mahmut Işık'ın, faili meçhul cinayetlerle ilgili olarak CHP'lilerce hazırlanan bir rapora ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın yazılı cevabı (7/1387) 74

11. – Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, pamuk üreticilerinin desteklenmesine ilişkin Başbakandan sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1400) 75:77

12. – Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, pamuk üreticilerinin mağduriyetine ve Tariş Genel Müdürünü ilişkin Başbakandan sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1401) 77:79

13. – Bursa Milletvekili Yüksel Aksu'nun, termik ve nükleer santrallere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1422) 79:81

Sayfa

14. – Bursa Mlletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin, tayin, görevden alma ve atama uygulamalarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1443) 82

15. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Ege Bölgesi ve İzmir'deki kullanılan banliyö trenleri ve raybuslara ilişkin Başbakandan sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1446) 83

16. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, toplu konut kredisine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1490) 84:86

17. – Amasya Milletvekili Haydar Oymak'ın, kendir fiyatının dolar bazında değerlendirilmesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1500) 86

18. – Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'ın, yapımı düşünülen doğalgaz kombine çevrim santraline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1503) 87:90

19. – Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, tütün kotasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Nafiz Kurt'un yazılı cevabı (7/1518) 90

20. – Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Aydın Defterdarlığı Kuşadası Vergi Dairesinde görevli müdür ve müdür yardımcılarının başka bir yere yapılan tayin nedenine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1539) 91

21. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Bodrum Gümrüğünde yaşanan zorluklara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/1541) 92:93

22. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Hakkâri-Yüksekova Cumhuriyet Savcısının başka bir yere yapılan tayin nedeniye ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1547) 94

23. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat Köy Hizmetleri Müdürlüğündeki teknik personel açığına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un yazılı cevabı (7/1552) 95

24. – Muğla Milletvekili Lâle Aytaman'ın, belediyelerin borçları için tahkim yasasının çıkarılmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1566) 95:97

25. – Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın, Rize Sağlık Meslek Okulunun kapatılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1584) 97

26. – Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, Gökova (Kemerköy) Santraline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1586) 98

27. – Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün, SSK'nın sağlık hizmetleri alanındaki örgütlenmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1589) 100:102

28. – Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün, SSK'nın malî durumuna ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1590) 102:103

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Mısır'a gidecek olan Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Nafiz Kurt'un,

İtalya'ya gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'ye, dönüşüne kadar, Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın,

Vekillik etmelerinin uygun görülmüş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkereleri ve,

(9/4) ve (9/6) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu Başkanlıklarının, 20 Kasım 1996 tarihinden itibaren iki aylık ek süre istediklerine ilişkin tezkereleri ile,

Bulgaristan Meclisi Başkanının vaki davetine icabet etmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Sedat Aloğlu başkanlığındaki altı kişilik Parlamento heyetinde yer alacak milletvekillerine ilişkin Başkanlık tezkeresi,

Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

TBMM Genel Kurulunun, kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek üzere, 15.11.1996 Cuma ve 16.11.1996 Cumartesi günleri 15.00-19.00 saatleri arasında çalışmasına ilişkin RP Grubu önerisinin kabul edilmediği açıklandı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının;

1 inci sırasında buluan 23,

2 nci sırasında bulunan 101,

Sıra sayılı kanun tasarılarının görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, ertelendi;

3 üncü sırasında bulunan, Vesikasız Kıymetli Maden ve Ziynet Eşyası Beyanı Hakkında Kanun Tasarısının (1/513) (S. Sayısı : 131) görüşmelerine başlanarak, 1 inci maddesi üzerindeki önergelerden bir kısmı işleme alındı.

Önceki birleşimde alınan çalışma kararıyla ilgili sürenin sonuna gelinmesi nedeniyle, 19 Kasım 1996 salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 22.05'te birleşime son verildi.

Yasin Hatiboğlu
Başkanvekili

Kâzım Üstüner	*Ali Günaydın*
Burdur	Konya
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II. – GELEN KÂĞITLAR

15 . 11 . 1996 CUMA

Teklifler

1. – Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/549) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 11.11.1996)

2. – Muğla Milletvekili Lale Aytaman'ın; Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/550) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 11.11.1996)

3. – Aydın Milletvekili Yüksek Yalova'nın; Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/551) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.11.1996)

4. – Niğde Milletvekili Akın Gönen'in; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/552) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.11.1996)

5. – Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ve 5 Arkadaşının; Pasaport Kanununun 14 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/553) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.11.1996)

6. – Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi (2/554) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.11.1996)

Sözlü Soru Önergeleri

1. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın; Yozgat-Gelingüllü Barajından, Osmanpaşa Beldesi arazilerinin sulanmasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/367) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

2. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın; Kızılırmak üzerinde kurulacak Yemliha Barajının son durumuna ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/368) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

3. – İzmir Milletvekili Metin Öney'in, İzmir Behçet Uz Çocuk Hastanesinin Ortopedi Servisinin akademik çalışmalara tahsisine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/369) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

4. – Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, Millî Piyangonun sayısal loto oyununa ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/370) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

Yazılı Soru Önergesi

1. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat Belediye Başkanınca İtalya'dan ithal edildiği iddia edilen iş makinelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1637) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

18 . 11 .1996 PAZARTESİ

Teklifler

1. – İzmir Milletvekili Metin Öney'in; Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/555) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

2. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin; Öğretmenlere Bir Maaş İkramiye Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/556) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

3. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin; Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yöreler Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi (2/557) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.11.1996)

4. – Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ile Siyasî Parti Gruplarını Temsilen 10 Milletvekilinin; Kooperatifler Kanununun 92 nci Maddesi ile Ek 2 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının 4 No. lu Bendi Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/558) (Sanayi, Ticaret, Enerji Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Anayasa komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

5. – Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ile Siyasî Parti Gruplarını Temsilen 10 Milletvekilinin; Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarına İlişkin Kanunların Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/559) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Anayasa komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

6. – Kütahya Milletvekili Emin Karaa'nın; 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Önerisi (2/560) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

7. – Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın; Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/561) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

8. – Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in; Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmaşına Dair Kanun Teklifi (2/562) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

Rapor

1. – Memurlar, Diğer Kamu Görevlileri ile Bunların Emeklilerinin Malî ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/539) (S. Sayısı : 144) (Dağıtma tarihi : 18.11.1996) (GÜNDEME)

19 . 11 . 1996 SALI

Sözlü Soru Önergeleri

1. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Meclis Genel Kurulunun yeniden düzenlenmesi için yapılacak harcama miktarına ilişkin TBMM Başkanından sözlü soru önergesi (6/371) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.11.1996)

2. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Sayısal Loto adlı şans oyununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/372) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

3. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in, Ankara'daki hava kirliliğini önlemek için alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/373) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

4. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in, kaçak kömürün Ankara'ya girişinin önlenmesi için alınacak tedbirlere ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/374) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

5. – Bursa Milletvekili Ferudun Pehlivan'ın, yapılması düşünülen Bursa doğalgaz çevirim santraline ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/375) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

Yazılı Soru Önergeleri

1. – Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, Ankara Karması ile futbol karşılaşması yapan Nijerya Lagos Karması'nın masraflarının nereden karşılandığına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/1638) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

2. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, ayçiçeği üreticilerinin ürün bedeli alacaklarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/1639) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

3. – Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, kamu kurum ve kuruluşlarına müteahhit firmalara olan borçlarına ve hükümetin faizler ve diğer ekonomik kararlarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/1640) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

4. – Hatay Milletvekili Atilâ Sav'ın, bir tiyatro oyunu hakkında Kahramanmaraş Valiliğince verilen yasaklama kararına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1641) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

5. – Afyon Milletvekili H. İbrahim Özsoy'un, Akdağ'ın millî parklar kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1642) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

6. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Antalya'nın ulusal demiryolu ağına bağlanmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1643) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

7. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Bucak İlçe merkezinde yapılan asfaltlama çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/1644) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

8. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Adem Tolunay Fen Lisesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1645) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

9. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Bakanlık Talim ve Terbiye Kurulu Başkan ve üyelerinin ziyaret ettikleri bir vakfa ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1646) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

10, – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Bakanlık merkez ve taşra birimlerinde Bakanlık yetkililerinin kurucusu olduğu vakıf olup olmadığına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1647) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.11.1996)

11. – Ordu Milletvekili Müjdat Koç'un, Gençlik ve Spordan sorumlu Devlet Bakanının bedelli askerlik uygulamasından gerçeğe aykırı belgelerle faydalandığı iddiasına ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1648) (Başkanlığa geliş tarihi : 18.11.1996)

12. – Kocaeli Milletvekili Bekir Yurdagül'ün, Bağ-Kur'a tabi sigortalılardan basamak yükseltme talebinde bulunanların miktarına ve Bağ-Kur'luların durumlarını iyileştirici alınması gereken tedbirlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/1649) (Başkanlığa geliş tarihi : 18.11.1996)

Genel Görüşme Önergesi

1. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan ve 26 arkadaşının, basın ahlak ve meslek esaslarına aykırı olarak görsel ve yazılı basında yer alan yayınlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

Meclis Araştırması Önergeleri

1. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen şiddet olaylarının boyutlarını ve nedenlerini araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

2. – Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, ülkemizde amatör sporculuğun bugünkü durumunun ve sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.11.1996)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

19 Kasım 1996 Salı

BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN

KÂTİP ÜYELER: Ünal YAŞAR (Gaziantep), Zeki ERGEZEN (Bitlis)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19 uncu Birleşimini açıyorum.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşıma gündemdışı söz vereceğim.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEMDIŞI KONUŞMALAR

1. – Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey'in, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının buğday politikasına ilişkin gündemdışı konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin cevabı

BAŞKAN – Gündemdışı birinci konuşma, Kars Milletvekili Sayın Selahattin Beyribey'in. Sayın Beyribey, Tarım Bakanlığının buğday politikaları üzerinde konuşacak.

Buyurun Sayın Beyribey.

Süreniz 5 dakikadır.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de, temel besin maddesi olarak tahıl kullanılmaktadır. Türk Halkı, ekmeği, kutsal nimet olarak kabul etmiştir.

Ülkemizin ekili alanlarının yaklaşık olarak yüzde 52'sinde buğday tarımı yapılmaktadır. Ortalama olarak her yıl 10 milyon hektar buğday ekimi yapılmakta, 20 milyon ton üretim gerçekleşmektedir.

Ülkemizde kişi başına düşen buğday tüketimi 200-230 kilogram civarındadır. Halihazırda, ülke nüfusunun beslenmesi için, yaklaşık olarak 14 milyon ton buğdaya ihtiyaç vardır. Oysa, bizim, yine yaklaşık 20 milyon ton üretimimiz mevcuttur. Bu nedenle, Türkiye, buğday ticaretinde kendisine yeten ülkeler arasında yer alıp, zaman zaman, dışsatımcı ülkeler arasında da yer almıştır; ancak, bazı yıllarda, özellikle, kaliteli makarnalık ve tohumluk buğday dışalımı yapılmaktaydı. 1994 ve 1995 yıllarında dışalım 1 milyon ton buğdayı geçmemiştir. 1996 yılı üretim sonuçları henüz açıklanmamış olmasına rağmen, 19 milyon ton civarında buğday üretimi yapılacağı tahmin edilmektedir. Biraz önce de bahsettiğim gibi; Türkiye, iç tüketim fazlasını üreten bir ülke olduğundan, buğday ithal etmemesi gerekmektedir; ancak, dünya buğday piyasasında, Türkiye'deki buğday fiyatlarının altında buğday ticareti yapıldığından dolayı, Türkiye'ye buğday ithalatı yapılmaktadır. Bu amaçla, Hükümet, 21 Eylül 1996 tarihinde, buğday ithalatındaki Gümrük Vergisi oranlarını yüzde 3'ten yüzde 15'e çıkarmıştır; bu uygulamayla çiftçiyi korumak istemiştir; ancak, burada, amaca ulaşılamamıştır. Tarım ve Köyişleri Bakanının da ifade ettiği gibi, karar, stokçu vurguncuların işine yaramıştır; çünkü, vergi oranının yükseltilmesini spekülе ederek, buğday ithalatının yapılamayacağını ileriye sürmüşler, Türkiye'de, birdenbire buğday fiyatlarında bir yükselme meydana gelmiştir. Buğday fiyatlarındaki bu artış, halkın kutsal nimeti olan ekmeğe, fazlasıyla yansımıştır.

Türkiye'de buğday ve buna bağlı olarak ekmek fiyatlarındaki artışın nedenini sorgulamak gerekir; çünkü, hep söylüyoruz, üretim açığımız yokken, İthalat Gümrük Vergisinin yükseltilmesi bunun nedeni olamaz...

REFİK ARAS (İstanbul) – Beceriksizlik, beceriksizlik...

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY(Devamla) – Burada sorun, Hükümetin duyarsızlığından ve spekülatör rantiyecilere haksız kazanç sağlamasından kaynaklanmaktadır. Sayın Bakanın kendisi ifade etmiştir; halen basının gündeminde bulunan 15 bin ton buğday devede kulaktır. Sayın Bakan doğru söylemektedir; ancak, Sayın Bakan, bunu söylerken, bu devede kulaktır, ama, ekmeğe yapılan zam devede kulak değildir. Buradaki asıl sebep, Toprak Mahsulleri Ofisinin alımlarıyla ilgilidir.

Anavatan Partisi, geçen yıla oranla yüzde 137 artışla taban fiyatını açıklamış, ne yazık ki, TMO alımları yapmadığından dolayı, çiftçi, tüccarın eline düşmüştür; tüccar da, vergi oranlarının yükseltilmesini ileri sürerek fiyatlar yükseltmiş, sonuçta ekmeğe zam yapılmıştır. Ancak, ekmeğe yapılan zam, öyle devede kulak falan değildir; hatta, fakir ve fukaranın sofrasındaki ekmeği elinden alınmıştır. Yani, ortada herhangi bir olağandışı durum yokken, ekmek fiyatları, ülkenin hemen her tarafında birdenbire yükselmiş ve Refahyol Hükümetinin icraatının, vatandaşların sofrasına zulüm olarak indiğinin göstergesi olmuştur. 1996 yılı ekim ayı sonu itibariyle 3 milyon 228 bin ton buğday ithali için kontrol belgesi verilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, burada şunu söylemek istiyorum: Buğday ticareti denizyoluyla yapılmaktadır. Buğday alınan merkezlerde nem oranı saptaması yapılmadığından dolayı, gelen buğdaylarda yüzde 5 ile yüzde 10 arasında nem artışı olmakta, 3 milyon ton buğdaya 300 bin ton deniz suyu parası buğday parası olarak ödenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beyribey, eksüreniz yalnızca 1 dakikadır.

Buyurun.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Devamla) – Eğer buğday üreticisi korunmak isteniyorsa, üreticinin direkt cebine girecek uygulamalar yapılmalıdır; bunun yolu da sübvansiyonlardır. Türkiye'de buğday üreticisinin yüzde 70 kadarı halen sertifikalı tohumluk kullanmamaktadır. Geçmiş yıllarda Anavatan Partisi iktidarlarının hibrit tohumlukta sağladığı artış, bunu takip eden yıllarda, maalesef, sağlanamamıştır.

Bu Hükümet, tarım politikasını çok kısa zamanda yüzüne gözüne bulaştırdığı gibi, umudunu devletin kadrolarına bağlamış olacak ki, hepimizin bildiği SSK sınav rezaletini Anadolu'nun dört bir yanından gelen vatandaşlarımız sefil ve perişan halde yaşamaktadırlar. Yayılan dedikodulardan, işe girecekler zaten bellidir. 70 bin kişiyi açlığa ve sefalete sürükleyen bu Hükümetin beceriksizliğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Devamla) – Bu konuya ilgililer derhal çözüm getirmelidir. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Beyribey.

Gündemdışı konuşma üzerine, buyurun Sayın Bakan. (RP sıralarından alkışlar)

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MUSA DEMİRCİ (Sıvas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kars Milletvekili Sayın Selahattin Beyribey'in gündemdışı yapmış olduğu konuşmaya cevap arz etmek istiyorum.

Sayın Selahattin Beyribey, daha çok, Türkiye'de tarım politikaları hakkında, hububat politikaları hakkında Genel Kurula bilgi vereceklerini arz ettiler; ama, bakıyorum ki, bu arada, Sosyal Sigortalar Kurumunun personel alımına ilişkin yapacağı imtihanı da gündeme getirmek suretiyle,

sanki, Refah Partisi, bu işsizler ordusunu meydana getirmiş gibi, böyle, konuyu saptırıcı, gündeme başka şeyleri getirmek suretiyle bir havanın içerisine girmiştir.

Değerli milletvekilleri, şu anda Türkiye'de 18 milyon 500 bin ton rekolte buğday vardır ve dolayısıyla...

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Buğday kimin elinde?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MUSA DEMİRCİ (Devamla) – Buğday kimin elinde, onu anlatacağım size.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Faisal Finansın elinde!

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MUSA DEMİRCİ (Devamla) – Dinleyin, size anlatayım.

Türkiye'de 18 milyon 500 bin ton buğdayın 1 milyon 320 bin tonunu Toprak Mahsulleri Ofisi almıştır, geriye kalan buğday şu anda tüccarda veya çiftçinin deposundadır. Onun dışında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 344 ithalatçıya 3 milyon 228 bin ton ithalat belgesi vermiş ve fiilen 1 milyon 200 bin ton buğday ithal edilmiştir. Dolayısıyla, şu anda Türkiye'de buğday eksikliği diye bir şey söz konusu değildir.

Size bir liste arz ediyorum: Türkiye'de, 7 il hariç, diğer illerde ekmek fiyatları 15 bin lira, 14 bin lira, 13 bin lira ve hatta 9 bin liradır. Yalnızca 1 ilimizde "ekmek fiyatını 22 bin liraya çıkaracağım" sözünün edilmesinden sonra, buğday ithal etmiş yahut da depo etmiş bazı kişilerin, spekülatif amaçla davranması, ekmek fiyatının suni olarak artmasına neden olmuştur. Fiilen de 8 vilayetin dışındaki hiçbir vilayette 18 bin lira olmamıştır; işte, belgeleriyle, size il il takdim ediyorum. O bakımdan, arkadaşımız, bu arada, konuyu tamamen saptırmaktadır.

Ayrıca, Tarım Bakanlığı olarak, biz, İthalat Vergisini yüzde 3'ten yüzde 15'e çıkardığımız zaman dünyada buğday fiyatları -aşağı yukarı- 190 Amerikan Dolarıydı. Bu takdirde, hesap ederseniz, dünya fiyatlarını kendi fiyatlarımızla mukayese ettiğimizde, dünya fiyatları, bizim fiyatlarımızda veya bizim fiyatlarımızdan 1-2 bin lira daha aşağıydı. Biz, tamamen çiftçilerimizi korumak bakımından İthalat Vergisini yüzde 3'ten yüzde 15'e çıkardık. Buna rağmen, o tarihten bugüne kadar, İthalat Vergisinin yüzde 3'ten yüzde 15'e çıkarılması, hiçbir etki göstermemiş ve yine Türkiye'ye, 800 bin ton buğday girmiştir. Biz, bu arada, bu kararı, tamamen çiftçilerimizi, tamamen üreticilerimizi, korumak bakımından almıştık.

Yapılan hareket o gün için doğruydu; ama, şu gün bakınız, dünyada hububat fiyatları, yine, süratle düşüş kaydetmektedir . Bunun iki sebebi var; birincisi, dünyadaki rekolte, dünyadaki üretim fevkalade fazladır. İkinci sebebi, biliyorsunuz Arjantin, bir ay sonra hasada başlayacaktır ve Arjantin'de de hububat rekoltesi fevkalade üstündür. Dolayısıyla, mart ayına kadar bu düşüşler devam edecektir. Biz, Tarım Bakanlığı olarak, şunu yaptık: Hükümetin aldığı bir kararla -daha önce, ANAP'ın ortak olduğu, bizden önceki hükümet, hububat kararnamesiyle, hububat fiyatlarını açıklamıştı; hububat fiyatları kasım ayı itibariyle 21 700 liraydı- biz, yüzde 15 kâr koymak suretiyle, Toprak Mahsulleri Ofisi olarak satarız. İşte, bu yüzde 15 kârı indirdik; yani, o kârdan devlet, vazgeçmek suretiyle, buğdayı aldığı fiyattan satacak ve böylece dünya fiyatlarına eşitlemiş oluyoruz. Hatta, dünya fiyatları, bizim fiyatlarımızdan da daha aşağıdır. Hükümet, gerektiği takdirde, ithal de etmek suretiyle ekmeklerin fiyatını ayarlayacaktır.

Durumu takdirlerinize arz eder, saygılar sunarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirci.

2, – Manisa Milletvekili M. Cihan Yazar'ın, olağanüstü hal bölgesinde uygulanan ihale usullerine ilişkin gündemdışı konuşması ve Bayındırlık ve İskân bakanı Cevat Ayhan'ın cevabı

BAŞKAN – Gündemdışı ikinci konuşma, Manisa Milletvekili Sayın Cihan Yazar'ın. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Yazar, Olağanüstü Hal Bölgesinde ihale düzeni üzerinde konuşacak.

Sayın Yazar, süreniz 5 dakikadır.

M.CİHAN YAZAR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Başbakanlıkça yayınlanan bir genelgeye dayanarak, 14.3.1995 gün ve 3348 sayılı olağanüstü hal uygulanan Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Mardin, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illeriyle, mücavir iller olan Adıyaman, Elazığ, Muş İlleri ve hassas durumları itibariyle, Ardahan, Ağrı, Iğdır ve Kars illerindeki kamu kurum ve kuruluşlarıyla, il özel idareleri ve belediyelerin yapacakları tüm ihalelerde 2886 sayılı Devlet İhale Yasasının 44 üncü maddesi uygulanmaktadır.

Terör örgütlerinin finans kaynaklarının kurutulması gerekçesiyle idarî bir tedbir olarak getirilen bu uygulama ile, İhale Yasasında belirtilen diğer ihale usulleri Başbakanlık genelgesiyle kaldırılmış, bölgedeki tüm ihalelerin, belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle yapılması esası getirilmiştir. İdarî bir tedbir olarak getirilen ve Devlet İhale Yasasına da aykırı olan bu düzenlemenin amacını da aşan bir biçimde uygulanması sonucunda;

1. 44 üncü maddenin yönetime sağladığı olanaklardan, ilan yapılma zorunluluğunun olmaması, yönetimce uygun görülen üç istekliden alınacak tekliflerin yeterli olmasından yararlanılarak, tüm ihaleler istisnasız bir şekilde, iktidar yanlısı veya iktidar yanlısı yetkilileri ikna etmiş yüklenici kişi ve kuruluşlara verilmiş, iktidar olanakları belli kesimler arasında pay edilmiştir. Mevcut uygulama içerisinde, ilan yapılmadığı için davet alamayan bir taşeronun, il merkezinde bulunan bir ilkokulun boya badana işini üstlenmesi bir yana, ihalesine katılarak, teklif verebilmesi dahi olanaklı değildir.

2. OHAL bölgesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Yasasında öngörülen ve kamu ihtiyaçlarının en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalelerde açıklık ve rekabeti sağlayacak diğer ihale usulleri, yasanın emredici hükümlerine rağmen uygulanmamakta, irili ufaklı tüm ihaleler, 44 üncü madde kapsamında değerlendirilmektedir.

3. 44 üncü maddede getirilen, bu maddeye dayalı ihalelerde, ilgili veya bağlı bulunan bakanlığın onayının alınması zorunluluğu hükmü, pratikte bir anlam ifade etmemekte, ihalelerde, düzenleyici bir fonksiyonu olmamaktadır. Nitekim, bu maddeye göre, il özel idareleri ve belediyeler tarafından yapılan pek çok ihalede, İçişleri Bakanlığı onayı alınmamış olup, bu konuda İçişleri Bakanlığının uzman bir kadrosu, bilgi birikimi ve yapılan ihaleleri takip eden düzenlemesi de bulunmamaktadır.

4. İhalelerin, yönetimde güç ve yetki sahibi kişi ve kuruluşlar tarafından üstlenilmesi, bu yapım ve onarım işlerinin kontrollük hizmetlerini yöneten memur statüsündeki teknik eleman kadrolarını da etkilemekte, kontrollük hizmetlerini yürütün teknik elemanlarca, yönetimin hak ve menfaatları yeterince gözetilmemekte, yapım ve onarım işi, standartlarına uygun olmayan bir şekilde ve pahalıya üretilmekte, yüklenici taleplerini yerine getirmeyen kontrol elemanları hızlı bir biçimde değiştirilerek, yerlerine yüklenicilerin taleplerini yerine getirecek teknik elemanlar atandırılmaktadır.

5. OHAL Bölgesinde tüm ihalelerde 44 üncü maddenin uygulanması şeklindeki açıklık ve rekabeti önleyen bu katı uygulama, İktidara mensup olanları ve yakınlarını memnun ederken, geniş halk kesimlerinin tepkisini çekmekte, onları yönetimden uzaklaştırmakta, yöneticiler hakkında yoğun yolsuzluk söylentileri ortaya atılmakta, halkımızdaki temiz toplum taleplerini artırmaktadır.

Uygulamadan yararlanmak veya mesleklerini icra etmek isteyen yüklenici kişi ve kuruluşlar, İktidar partilerinin yönetim kademelerine girmek veya onları bazı konularda ikna etme zorunluluğunda kalmaları nedeniyle siyasetimiz daha da kirlenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yazar, eksüreniz 1 dakikadır.

M. CİHAN YAZAR (Devamla) – Terör örgütlerinin finans kaynaklarının kurutulması amacıyla getirildiği ifade edilen bu uygulama, kamuyu, sağladığı faydadan daha fazla zarara uğratmaktadır.

Beni dinleme lütfunda bulunduğunuz için, Sayın Başkanıma ve siz sayın milletvekillerine en derin saygılarımı sunarım. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yazar.

Gündemdışı konuşmaya hükümet adına bir yanıt ya da açıklama?..

3. – Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın, Şırnak İlinde gözaltına alınan ve daha sonra kendilerinden haber alınamayan yurttaşlarımıza ilişkin gündemdışı konuşması

BAŞKAN – Gündemdışı üçüncü konuşma, Şırnak İlinde gözaltına alınıp, daha sonra kendilerinden haber alınamayan yurttaşlarımızla ilgili olarak, Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Salih Yıldırım'ın.

Buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Yıldırım, konuşma süreniz 5 dakikadır.

MEHMET SALİH YILDIRIM (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şırnak İli Silopi İlçesi Habur Gümrük Kapısı Jandarma Karakolunca gözetim altına alınan Halil Birlik ve Mehmet Bilgiç'ten haber alınamaması konusunda, Yüce Meclise bilgi vermek için huzurunuzdayım. Bu vesileyle, hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Halil Birlik ve Mehmet Bilgiç, Silopi İlçesinde, geçimini tarım ve ticaretle sağlayan iki yurttaşımızdır. Bu iki yurttaş, 4 Kasım 1996 Pazartesi günü, Kuzey Irak'a geçiş yapmak üzere Habur Gümrük Kapısına giriş yaparlar. Beraberlerinde, Ramazan Ökten isimli sürücü ve bir arkadaşları vardır.

4.11.1996 günü, sabah saat 09.00-10.00 sıralarında, gümrük müdürlüğünde pasaportlarını vize ettiren iki yurttaşımız, daha sonra, evraklarını ikmal etmek üzere polis karakoluna giderler. Habur Polis Karakolunda, Habur Jandarma Karakoluyla yapılan görüşme sonunda, Habur Jandarma Karakol Komutanı, polis karakoluna icabet eder. Burada, her iki yurttaşımızı ve şoförünü de yanına alarak, hemen, bitişikte olan Jandarma Karakol Komutanlığına gidilir. Jandarma Karakol Komutanı, burada, şoföre...

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan, biz, burada, sayın hatibi dinlemekte zorluk çekiyoruz; lütfen, arkadaşlarımızı ikaz edin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, salondan haklı olarak bir şikâyet var. İkili diyaloglar, konuşmalar gerçekten büyük bir uğultuya neden oluyor ve sayın hatibin dinlenmesi, gerçekten güç oluyor. Onun için, salonda, mümkün mertebe ikili diyaloglardan lütfen kaçınalım ve sayın hatibi olabildiğince sessiz bir biçimde dinlemeye gayret edelim.

Buyurun efendim.

MEHMET SALİH YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Jandarma karakolunda, karakol komutanı, şoföre, arabanın anahtarını teslim ederek geri gitmesini, yurttaşların karakoldaki sorgularının uzun süreceğini söyler ve geri gönderir.

4 Kasım 1996'dan bu yana, aradan 15 gün geçmesine rağmen yurttaşlarımızdan bir daha haber alınamaz ve bu arada yurttaşlarımızın yakınlarının müracaat ettikleri mercilerin tümü, olaydan bihaber olduklarını, yurttaşların izine rastlanılmadığını söylerler.

Benim yaptığım girişimlerde, Şırnak Valisi, Olağanüstü Hal Bölge Valisi, Jandarma Alay Komutanı, Jitem Bölge Sorumlusu ve Şırnak Emniyet Müdürüyle yapılan görüşmelerde, adı geçen yurttaşlarımızın herhangi bir kaydına ve izine rastlanmadığı söylenir.

Değerli milletvekilleri, Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesi, onsekiz yıldan beri olağanüstü koşullar yaşamaktadır, olağanüstü olaylar cereyan etmektedir ve yine, Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesi, onsekiz yıldan beri olağandışı yöntemlerle yönetilmektedir. Sıkıntısı olan, sorunu olan, terörle mücadele eden bir ülkede, bunlara uygun yasal düzenlemeler gayet doğaldır. Bu uygulamada, hukuktan sapmalar belki beklenebilir; ancak, hukuktaki sapma, kişilerin temel hak ve özgürlüklerine uzanırsa, eğer hukuktaki sapma kişilerin yaşamını engellerse, buna uzanırsa, hiçkimse bunu hoşgöremez, hiçkimse bu mazeretin arkasına sığınamaz ve hiçkimse kendisini bundan soyutlayamaz.

Değerli milletvekilleri "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir" Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 12. Değerli milletvekilleri "Temel hak ve hürriyetlerle ilgili genel ve özel sınırlamalar demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamaz ve öngörüldükleri amaç dışında kullanılamaz" Türkiye Cumhuriyet Anayasası Madde 13.

Hal böyleyken, bu süreç içerisinde, faili meçhul cinayet olarak tanımlanan olguların sayısına dikkatinizi çekmek istiyorum. Sadece 1995 yılında Başbakanlığa intikal eden vaka sayısı 391'dir. Sadece 1995 yılında devlet güvenlik mahkemelerine intikal eden vaka sayısı 2 040'tır ve tüm devlet güvenlik mahkemelerine bu süreç içerisinde intikal eden dosya sayısı 13 665'tir; bunlar, yüz akımız olan veriler değildir. Biz, bunların üstesinden gelebilecek güçteyiz, birikimdeyiz ve de asaletteyiz. Bunu, hiç kimsenin, bizi iyi görmesi, hoşgörmesi için yapmayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, benim müdahalem nedeniyle biraz zaman yitirdiniz; onun için, size, eksüreyi 1 dakika yerine 2 dakika veriyorum. Lütfen, konuşmanızı bu süre içerisinde tamamlayın.

Buyurun.

MEHMET SALİH YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz, hukuka saygımızı, temel hak ve hürriyetlerin korunmasındaki becerimizi, sorumluluğumuzun gereği olduğu için yaparız. Bu bakımdan, bu konudaki göstergelerin çok net olarak ortaya konulması gerekir.

Değerli milletvekilleri, anayasayla tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir. Ben de, müsaade ederseniz, Şırnaklı yurttaşlarım adına, bu hakkı, Sayın Meclisten istiyorum; ancak, geçmişte, bu konuyla alakalı yapılan soruşturmaların ve de dosyaların uğradığı akıbeti düşündükten sonra, kaygılanmamak mümkün değil. Bundan böyle, buraya gelecek bu tür konulardaki Meclisin hassasiyetine örnek olması açısından, herkesin dikkatini çekmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın İçişleri Bakanımızın, halay çekme ve kahvede okey oynama becerisine hepimiz tanık olduk; kendisini kutluyor, başarılar diliyorum; ancak, Şırnak halkı olarak, tüm insanlarımızın ve Şırnak halkının temel hak ve özgürlüklerine saygılı olmasını, saygı göstermesini ve gereğini yapmasını da istemek hepimizin hakkıdır.

Bu vesileyle, hepinize saygılar sunuyorum. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Sayın Yıldırım'ın gündemdışı konuşmasına cevap vermek üzere, hükümet adına söz talebi?.. Yok.

2. – Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın, Manisa Milletvekili M. Cihan Yazar'ın, olağanüstü hal bölgesinde uygulanan ihale usullerine ilişkin gündemdışı konuşmasına cevabı (Devam)

BAŞKAN – Bayındırlık ve İskân Bakanımız Sayın Cevat Ayhan, bir önceki gündemdışı konuşmayı yanıtlamak istiyorlar.

Sayın Cihan Yazar'ın olağanüstü hal bölgesindeki ihale düzeniyle ilgili konuşmasını yanıtlamak üzere, Sayın Ayhan; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; olağanüstü hal bölgelerinde ihale düzeniyle ilgili değerli arkadaşımızın yaptığı konuşmaya cevaplarımı arz etmek üzere huzurunuza gelmiş bulunuyorum.

Olağanüstü hal bölgesindeki kamu ihalelerine, Başbakanlığın daha önce yapmış olduğu bir tamim gereğince, girecek firmalardan davetle teklif istenmektedir. Bu bölgede ihaleye girecek olan firmaların, güvenlik bakımından, güvenlik güçlerinden gerekli olan güvenlik kriterlerine haiz olduklarına dair bilgi alınmakta ve bu bilgiye göre de firmalar davet edilmektedir. Halen elimizde, bu bölgedeki ihalelere katılmak için bize dosyasını vermiş olan, takriben 700 firma bulunmakta ve bu bölgedeki ihalelere bunların içerisinden firmalar davet edilmektedir.

En son yaptığımız 40 ihalede herhangi bir dedikoduya, firma kayırmasına, partizanlığa şu veya bu şekilde rekabeti bozucu, eşitliği bozucu, adalet ilkelerini zedeleyici bir uygulamaya meydan vermemek için, biz, şöyle bir yol takip ettik, onu da bilgilerinize arz etmek isterim: Öncelikle, ihalenin ait olduğu olağanüstü hal bölgesindeki ilde ticaret odasına kayıtlı olan firmaları davet ettik; şayet, bu ilde yeteri kadar firma yoksa, yine olağanüstü hal bölgesindeki komşu illerden çağırdık; yine, yeteri kadar firma yoksa, o bölgede daha önce kamu inşaatlarını yapmış, tamamlamış olan ve güvenlik kriteri olan firmaları ilave olarak davet ettik; yani, takriben her ihale için, takriben 15-20 civarında firmayı davet ettik; bunların rekabetine açtık. Tabiî, bunu, bize dosya vermiş olan firmalardan seçme imkânına sahibiz. İhalelerin gecikmemesi için, bizde bulunan yediyüz dosyayı, hangi ilin ticaret odasına kayıtlıdır, ona göre tasnif ettik; bir.

İkincisi; bunların güvenlik kriterlerinin olup olmadığını tekrar kontrol ettik.

Üçüncüsü; davet edilecek firmaların, ihale edilecek işle ilgili benzer bir işi ve yeterli büyüklükte bir işi bitirip bitirmediğine dair, elimizdeki iş bitirme belgelerini taradık, buna göre bir tasnif yaptık; yani, yaptığımız usul, takip ettiğimiz yol, bu ihalelerin salimen yapılmasını temin etmiştir.

Tabiî, Hükümetimiz, olağanüstü hal bölgesinde, bu kriteri kaldırarak genel olarak ihaleye açtığı takdirde, biz, o zaman, 2886 sayılı Yasaya göre, yine herhangi bir firma tefrik etmeden, önseçimli, ilanlı ihalelere -diğer bölgelerde olduğu gibi- devam ederiz. Arz etmek istediğim husus, Bakanlığımda, herhangi bir firmaya göre iş ayarlamak veya işe göre firma ayarlamak sureti katiyede bahis mevzu değildir. Değerli milletvekili arkadaşlarımızın, uygulamayla ilgili tespit ettikleri, duydukları şikâyetler varsa, bunlarla ilgili her türlü tedbiri de derhal alırız.

Arz edeceğim bunlardır; hepinize hürmetlerimi arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Gümdemdışı konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, sunuşlarımız, oldukça uzun; onun için, Sayın Kâtip Üyemizin, sunuşları oturarak okumasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır; okutup, bilgilerinize sunacağım:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Abdullah Gül'e, dönüşüne kadar, Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/572)

13 Kasım 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin 13 üncü Kuruluş Yıldönümünün kutlamalarına katılmak üzere, 14 Kasım 1996 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Doç. Dr. Abdullah Gül'ün dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

İkinci tezkereyi okutuyorum :

2. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/573)

14 Kasım 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

"Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın ve "İdarî Düzenleme"nin tadil metinlerini imzalamak üzere, 15 Kasım 1996 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in dönüşüne kadar; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Üçüncü tezkereyi okutuyorum:

3. – Belçika'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/574)

15 Kasım 1996

Türkiye Büyük Millet meclisi Başkanlığına

Batı Avrupa Birliği (BAB) Bakanlar Konseyi Toplantısı ile Batı Avrupa Silahlanma Grubu (WAEG) Savunma Bakanları Toplantısına katılmak üzere, 17 Kasım 1996 tarihinde Belçika'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın dönüşüne kadar; Millî Savunma Bakanlığına, Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Dördüncü tezkereyi okutuyorum:

4. – İspanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Salim Ensarioğlu'na, dönüşüne kadar Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/575)

15 Kasım 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

17 Kasım 1996 tarihinde İspanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı M. Selim Ensarioğlu'nun dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Kanun teklifinin geri alınmasına dair gerekçeli bir önerge vardır.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz üzere, bu tür önergelerin kısa ve gerekçesiz olması gerekmektedir. Bu nedenle, geri alma önergesini gerekçesi hariç okutuyorum:

5. – Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve Bolu Milletvekili Avni Akyol'un, 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda değişiklik yapılmasına Dair Kanun Teklifini (2/230) geri aldıklarına ilişkin önergeleri (4/102)

13 Kasım 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

11 Nisan 1996 tarihli ve 07-96/445 evrak kayıt numaralı önerge ile 19 uncu Dönemde verdiğimiz 9 kanun teklifimizin içinden 2/230 numaralı "1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini" yeniden düzenlemek üzere geri alıyoruz.

Gereğini müsaadelerinize arz ediyor, saygılarımızı sunuyoruz.

Dr.Yusuf Ekinci — Burdur

Avni Akyol — Bolu

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunan 2/230 esas numaralı kanun teklifi geri verilmiştir.

Meclis araştırması önergeleri vardır; okutuyorum:

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen şiddet olaylarının boyutlarını ve nedenlerini araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Melis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde meydana gelen şiddet olayları son yıllarda dikkat çekecek ölçüde artış göstermektedir. Bunun neticesinde çok sayıda cinayet işlenmekte ve toplumda sürekli bir cinnet hali gözlenmektedir. Öfkeli, gergin, çabuk tepki gösteren, tepkilerini denetleyemeyen, dolayısıyla şiddete başvuran bir toplum olduk.

Adalet sistemindeki tıkanma sonucu mafya öne çıktı. Şiddet olayları kahramanlarına, medyanın gösterdiği aşırı ilgi de, akıl almaz olayların yayılma hızını giderek artırıyor. Silah almanın serbest bırakılması, herkesin silahlanması şiddet dalgasını artırmakta, trafikte, maçlarda, düğünlerde,

fütursuzca silah kullanılmasını yaygınlaştırdı. Sevgisizlik ve hoşgörüsüzlük, insan havsalasının almayacağı cinayetler işletiyor. İnsanlar gerilim içinde ve umutsuz. Fikir hürriyetlerini yok edip, meydanı elinde silah olanlara bırakmışız. Acaba, gelenek ve göreneklerimiz şiddeti mi içeriyor?

Gelir dağılımındaki bozukluk ve uzun süren yüksek enflasyon, özellikle işsizliğin insanlar üzerinde yarattığı baskı had safhada. 1980 sonrası uygulanan politikalar, altyapısı oluşmamış liberal ekonomi ve siyasetin şiddette rolü var mı? Köşe dönücülüğü benimseyen toplum, maddesel değerleri ön plana çıkararak ahlakî değerlerimizi yitiriyor.

Devlet ve politikacıların şiddette rolü var mı? Kültür yozlaşması, din, mezhep, tarikat ve etnik kökenlerin birbirlerinden ayrışmaları, öfkelerini artırıyor mu? Terör ortamı, insanımızı sürekli gerilim içinde tutuyor. Şiddet, toplum için tehlike oluşturmaya başladı.

Bütün bu nedenlerle, Türkiye'de yükselen şiddetin boyutları ve nedenlerinin, silahlanmanın toplumdaki yapı değişikliği, ekonomik ve sosyal bunalımların şiddet için bir ortam oluşturup oluşturmadığının tespiti, şiddetin topluma verdiği zararın denetlenmesi, etkisizleştirilmesi ve azaltılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98 inci maddesi ve İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Cafer Tufan Yazıcıoğlu (Bartın)
2. A. Turan Bilge (Konya)
3. Yüksel Aksu (Bursa)
4. Necdet Tekin (Kırklareli)
5. Sema Pişkinsüt (Aydın)
6. Atilla Mutman (İzmir)
7. Ziya Aktaş (İstanbul)
8. Hasan Gemici (Zonguldak)
9. M. İstemihan Talay (İçel)
10. Mustafa Karslıoğlu (Bolu)
11. İbrahim Yavuz Bildik (Adana)
12. Ali Rahmi Beyreli (Bursa)
13. Ali Ilıksoy (Gaziantep)
14. Hikmet Aydın (Çanakkale)
15. Abdulbaki Gökçel (İçel)
16. Hayati Korkmaz (Bursa)
17. Müjdat Koç (Ordu)
18. M. Cevdet Selvi (İstanbul)
19. Hasan Gülay (Manisa)
20. Erdoğan Toprak (İstanbul)
21. Mustafa İlimen (Edirne)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

İkinci Meclis araştırması önergesini okutuyorum:

2. – Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, ülkemizde amatör sporculuğun bugünkü durumunun ve sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

13.11.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Spor, insanlara sağlıklı bir yaşam olanağı sunmanın yanı sıra, toplumların kültürel gelişmelerine de büyük oranda katkısı olan bir aktivitedir. Sporun, toplumsal kalkınma, birlik ve beraberlik ile sosyal yaşamın düzenli oluşuna yaptığı olumlu etkiler, artık, sporun içindeki ve dışındaki herkesçe kabul edilmektedir.

Spor, gazete ve dergiler gibi yazılı basında, radyo ve televizyon gibi etkili kitle iletişim araçlarında hayli geniş zaman ve yer bulduğundan, önemli bir tanıtım olayı haline de gelmiştir. Salt tanınmak, adını duyurmak ve çevre genişletmek için spor alanlarına gelen insan sayısı artmakta, spor kuruluşları ve ülkeler spora daha büyük yatırımlar yapmaktadırlar.

Spor yoluyla ilişkilerini geliştiren ülkelerin, birçok sorunlarını spor adamları ve sporcular yoluyla çözdükleri ya da sorunların çözümünde belli mesafeler aldıkları görülmektedir. Çünkü, spor, anlayışlılık ve demokratik kurallara uygun ileşitim ortamı hazırlayabilmektedir.

Spor kültürüne sahip insanların oluşturduğu toplumlarda, iç barışın, sosyal dayanışmanın, toplumsal kalkınmanın gerçekleşmesi daha kolay olmaktadır. Gelişmiş Batı ülkeleri, bu olguyu kanıtlayan en önemli örneği oluşturmaktadırlar.

Her konuda, her sektörde örgütlenmiş ve demokrasiyi benimsemiş toplumların huzur içinde yaşamaları önemli ölçüde gerçekleşebilmektedir. Böylesi bir sonuca ulaşmada, spor hareketlerinin tartışılmaz bir yeri vardır.

Ancak, ne var ki, spor bilinci, ülkemizde yeteri kadar yerleşmemiştir. Bunun sonucu olarak, geniş halk kesimimiz, spor yapan değil, seyreden bir toplum haline gelmiştir. Hatta, belli birkaç branşın dışındaki spor dallarında yeterince spor seyircimiz bile yoktur.

Türkiye nüfusunun yüzde 50'ye varan kısmı 25 yaşın altındaki gençlerden oluşmaktadır. Bu gençlerin, lisanslı, aktif spor yapan kesimi, nüfusa göre yüzde 0.9'dur. Gümrük Birliğine girdiğimiz ve gelecekte tam üye olmaya çalıştığımız Avrupa Birliği ülkeleriyle kendimizi karşılaştırdığımızda, yüzde 17 - yüzde 20 genç nüfusa sahip Batı ülkelerinde, lisanslı sporcu sayısı, nüfusa göre yüzde 20 - yüzde 27 arasında değişmektedir. Bu da, bu yolda atmamız gereken adımların oldukça fazla olduğunu göstermektedir.

Genellikle, gelişmiş Batı ülkelerinde, amatör sporculuğun ileri seviyelere ulaştığını görmekte olmamıza rağmen, ekonomisi ve sosyal yaşam standardı bizden daha kötü seviyede olan bazı ülkelerin de, amatör spor alanında, bizden çok daha iyi seviyelerde olduğunu görmek, bizi, düşünmeye, araştırmaya, bu konudaki yaklaşımlarımızı gözden geçirmeye sevk etmelidir.

Ülkemizde, sınırlı sayıda insanın uğraş verdiği spor aktivitelerinde, sporcu, antrenör ve hakemlerimizin, spor tesislerimizin durumu hiç de iç açıcı değildir. Özellikle, amatör spor aktivitelerinin devlet tarafından yeterince desteklenmediği açıktır. Devlet tarafından yeterince desteklenmeyen, kendi içinde gerçek bir demokrasiyi oluşturmasına izin verilmeyen bir spor yönetiminin, sporumuzu arzu edilen seviyelere ulaştırması beklenemez.

Sporun temeli olan amatör spor kültürünün gelişmesi, sporcu ve kulüp sayımızın artırılabilmesi için, bu araştırmayla öncelikle mevcut sorunların ve durumun tespit edilip çözüm yollarının ortaya konulmasında ve bir an önce, kararlılıkla uygulanmasında, ülkemizin spor alanındaki başarılarının artışıyla sağlanacak uluslararası düzeyde tanıtımın yanı sıra, toplumsal gelişmemiz açısından da büyük yarar olacaktır.

Anayasamızın 98 nci maddesiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İçtüzüğünün 104 ve 105 nci maddeleri uyarınca, ülkemizdeki amatör spor sisteminin yapısının incelenerek, aksaklıkların tespiti ve yeni yaklaşımların ve çözüm yollarının ortaya konulabilmesini sağlamak üzere, bir Meclis araştırması açılmasını saygıyla arz ederiz.

1. Ali Rahmi Beyreli (Bursa)
2. Erdoğan Toprak (İstanbul)
3. Fikret Uzunhasan (Muğla)
4. Ali Ilıksoy (Gaziantep)
5. Hasan Gemici (Zonguldak)
6. Hikmet Aydın (Çanakkale)
7. Necdet Tekin (Kırklareli)
8. Abdulbaki Gökçel (İçel)
9. Müjdat Koç (Ordu)
10. Hayati Korkmaz (Bursa),
11. M. Cevdet Selvi (İstanbul)
12. Hasan Gülay (Manisa),
13. Metin Şahin (Antalya)
14. Mustafa İlimen (Edirne)
15. Hikmet Uluğbay (Ankara)
16. Aydın Tümen (Ankara)
17. Çetin Bilgir (Kars)
18. Yüksel Aksu (Bursa)
19. Tahsin Boray Baycık (Zonguldak)
20. Veli Aksoy (İzmir)
21. Hadi Dilekçi (Kastamonu)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler, gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

Bir genel görüşme önergesi vardır; okutuyorum:

3. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan ve 26 arkadaşının, basın ahlak ve meslek esaslarına aykırı olarak görsel ve yazılı basında yer alan yayınlar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilindiği gibi, son zamanlarda, ülkemizde, tabiri caizse bir medya terörü esmektedir.

Gerek görsel gerek yazılı birkısım basında, haber ve havadislerin soruşturulmaksızın ve doğruluğuna emin olunmaksızın, gerçeğe aykırı olarak veya muhtevası tahrif ettirilmiş biçimde yayınlanmakta olduğu ve bundan dolayı halkın tahrik edildiği ve galeyana geldiği hepimizin malumudur. Bazen, bu gerçekdışı haber, havadis ve yazıların, devletimizin siyasî veya malî itibarının sarsılmasına neden olduğu da keza bilinmektedir. Hele kamu çıkarları söz konusu olmadan, kişilerin özel hayatına girilmesinin ve kişileri küçük düşüren, aşağılayan yayın yapılmasının telafisi, gayri

kabil zararlar meydana getirdiği ve bu şekilde yayınlar nedeniyle intihar vakalarının da olageldiği günlük yaşantımızda müşahede olunmaktadır. Nitekim, daha dün bir vatandaşımız, bir televizyon kanalındaki özel hayatına ilişkin yayın nedeniyle intihar etmiştir.

Ayrıca, hakkında adlî mercilerce suç soruşturması başlatılmış, henüz suçluluğu kesinleşmemiş kişilerle ilgili olarak onları suçlu ilan edecek şekilde yayın yapılması veya yazı yazılması insan haklarına da aykırıdır.

Bilindiği üzere, basın özgürlüğü ile kişilik haklarının karşılaşması halinde,

– Haberin gerçeğe uygun olması,

– Gerçeğe uygun yayımların haber niteliğini taşıması,

– Gerçeğe uygun haberlerin verilmesinde objektif ölçülere uyulması,

– Haberin veriliş biçimi yönünden ölçülülük bulunması,

Gerekeceği gibi, fertlerin kişilik haklarının da gözetilmesi gerekir.

Eğer, haber bu temel ilkelerden birine ters düşerse hukuka aykırılık gerçekleşmiş olur.

Öte yandan, 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 49 uncu maddesine göre, Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca 9.6.1984 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Basın Ahlak Esaslarında:

– "Bir amme müessesi olan gazetecilik mesleği, bu mesleğin dışında kalan özel veya ahlaka aykırı maksat ve menfaatlara alet edilemez ve amme menfaatına zarar verici bir şekilde kullanılamaz."

– "Şahıslar, müesseseler veya zümreler aleyhinde iftira ve isnatta bulunulamaz."

– "Haberlerde ve olayların yorumunda, hakikatlerden, tahrif veya kısaltma yoluyla maksatlı olarak ayrılınamaz, doğruluğu şüphe uyandırabilen ve tahkiki gazetecilik imkânları içinde bulunan haberler tahkik edilmeden ve doğruluğundan emin olunmadan yazılamaz."

– "Haber başlıklarında haberin ihtiva ettiğ hususlar tahrif edilemez" denilmektedir.

Basın Meslek İlkelerinde ise, açıkça;

– "Bir kamu müessesesi olan gazetecilik mesleği, ahlaka aykırı özel amaç ve çıkarlara alet edilemez."

– "Kişileri ve kuruluşları, eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadelere yer verilemez."

– "Kişilerin özel yaşamı, kamu çıkarlarının gerektirdiği durumlar dışında, yayın konusu olamaz."

– "Soruşturulması gazetecilik olanakları içinde bulunan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğuna emin olunmaksızın yayınlanamaz" kurallarına yer verilmiştir.

Ayrıca, kişi haklarına ve hürriyetlerine daha fazla saygı ve özen göstermesi gereken medyanın, Anayasamızın 38 inci ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/2 nci maddelerinde yer alan "masumluk karinesi"ne de uyması gerekir.

Bu konularda, maalesef birkısım basının duyarsızlığı nedeniyle ortaya çıkan ve kamu düzenini bozan böylesi yayınlar bakımından Basın Kanununda yeni düzenleme ihtiva eden bir kanuna ihtiyaç vardır.

Böyle bir kanun teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sevkinden önce, Anayasamızın 98 inci maddesinin dördüncü fıkrasına ve Meclis İçtüzüğünün 102 nci maddesine göre, 19.11.1996

Salı günü yukarıda arz olunan konuları içine alan bir genel görüşme açılmasını, konunun vuzuha kavuşturulması bakımından uygun olacağını yüksek takdirlerinize saygıyla arz ederiz.

1. Kâzım Arslan (Yozgat)
2. Ömer Ekinci (Ankara)
3. Şaban Şevli (Van)
4. Hasan Hüseyin Ceylan (Ankara)
5. Hanifi Demirkol (Eskişehir)
6. Cevdet Akçalı (Adana)
7. Abdullah Özbey (Karaman)
8. Abdullah Örnek (Yozgat)
9. Süleyman Metin Kalkan (Hatay)
10. Remzi Çetin (Konya)
11. İsmail Coşar (Çankırı)
12. Metin Perli (Kütahya)
13. Mustafa Yünlüoğlu (Bolu)
14. Kâzım Ataoğlu (Bingöl)
15. Abdullah Arslan (Tokat)
16. Abdullah Gencer (Konya)
17. Turhan Alçelik (Giresun)
18. Hüseyin Olgun Akın (Ordu)
19. Osman Pepe (Kocaeli)
20. Bahri Zengin (İstanbul)
21. M. Salih Katırcıoğlu (Niğde)
22. Hasan Hüseyin Öz (Konya)
23. Ömer Naimi Barım (Elazığ)
24. Ali Oğuz (İstanbul)
25. Temel Karamollaoğlu (Sıvas)
26. Salih Kapusuz (Kayseri)
27. Mukadder Başeğmez (İstanbul)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Genel görüşme önergesi, gündemde yerini alacak ve genel görüşme açılıp açılmaması konusunda öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

İçtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergeleri vardır. Bu önergeleri ayrı ayrı okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

6. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifinin 2/100) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/103)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/100 nolu (Kahramanmaraş, Elbistan İlçesinin il olması ile ilgili) kanun teklifim komisyonlarda 45 günlük süre içinde görüşülmemiştir.

İlgili kanun teklifimin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 37 nci maddesi gereğince, bekleme süresini tamamladığından Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim. 16.10.1996

Saygılarımla.

Avni Doğan

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istemleri halinde, İçtüzüğümüzün 37 nci maddesine göre, Komisyona, Hükümete, teklif sahibine ve bir milletvekiline 5'er dakikayı geçmemek üzere söz vereceğim.

Komisyonun istemi var mı? Yok.

Hükümetin istemi var mı? Yok.

Teklif sahibinin istemi var mı?

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, nereden çıktı bu Elbistan'ın il olma meselesi!

İSMET ATALAY (Ardahan) – Seçmene selamdan çıktı.

AVNİ DOĞAN (Devamla) – Seçim yok, bir şey yok; çünkü, prosedür, Türkiye'de, maalesef, böyle işlemiyor. Ben, istiyorum ki, Türkiye'de, artık, prosedür, daha makul bir zeminde cereyan etsin, daha makul bir zeminde gelişsin. Elbistan, Türkiye'nin en büyük ilçelerinden birisi; Türkiye'nin en büyük beş ovasından birinin üzerine kurulmuş bir ilçe, dünyanın en zengin linyit kömürü yataklarına sahip bir ilçe, Türkiye'nin en büyük termik santralının bulunduğu bir ilçe, il olmak için bütün altyapısı hazır bir ilçe. Tabiî, bu yetmiyor; bu ülkede hiçbir siyasî parti lideri yok ki, Elbistanlının kulağını bu konuya alıştırmamış olsun. Bütün siyasî parti liderlerinin sözü var, Elbistan'a uğrayan bütün siyasetçilerin sözü var.

Bakın, elimde bir örnek var, bir resim var. 1993 yılında Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, Elbistan'ı, bir seçim öncesi ziyaret ediyor ve bir muhtarın sırtına, ceketine "Elbistan il oldu" diye yazıyor. İşte, onun resmi; muhtarın ceketinin resmi...

Aşağı yukarı her dönem bir önerge verilir. Bu dönem benim bir önergem var; benim dışımda, Değerli arkadaşım Anavatan Partisi Milletvekili Sayın Esat Bütün Beyin bir önergesi var. Bu önergede de, aşağı yukarı, bütün partilerden milletvekillerinin imzası var.

Şimdi, bütün siyasî partiler, bir ilçeye sık sık il yapma sözü veriyorsa, siz, bu ilçeyi tutamazsınız. Bu konuda, ben, şahsen, ağırbaşlı görmekteyim; diğer milletvekili arkadaşlarımız ağırbaşlı görmekteler ve Elbistanlı olan, şu an, bu Mecliste dört milletvekili var; bunlar da ağırbaşlı görmekte. Benim istediğim, şu an, Elbistan'ın il olması değil; bu konunun Meclis gündemine alınmasıdır.

Bu konuda Yüce Meclisin desteğini bekliyor; hepinize saygılarımı sunuyorum. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İçtüzüğümüzdeki yeni düzenlemeye göre, bir milletvekiline söz vereceğiz; iki sayın milletvekilimizin talebi var: Sayın Esat Bütün ve Sayın Ali Şahin. Ancak, bize geliş sırasına göre, buyurun Sayın Bütün. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Bütün, süreniz 5 dakikadır.

ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin, gerçekten, yeniden yapılanması doğrultusunda yeni il ve ilçeler kurulmasının sağlıklı bir ortamda, seçimin olmadığı bir dönemde, seçim rüşveti gibi değerlendirilmediği bir dönemde ele alınması ve bunun yolunun da, komisyonlara verilmiş olan ve Plan ve Bütçe Komisyonunda bekleyen 42 il teklifinin bir an önce gündeme alınarak görüşülmesi olduğuna inanıyorum.

Şimdi, tabiî ki, Elbistan'ın il olmasıyla ilgili kanun teklifinin doğrudan doğruya gündeme alınması önergesini -hemen burada söylüyorum ki- desteklediğimi ve gönül isterdi ki, bunun, birlik ve beraberlik içinde, Hükümetle beraber, Komisyonla beraber -ve gerçekten Türkiye'nin yeniden yapılanması doğrultusunda- ele alınarak buraya getirilmesi ve bütün siyasîlerimizin, artık, bir daha da il sözü vermemesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Gerçekten, biraz önce arkadaşımız da söyledi; o zamanın Başbakanı olan Sayın Cumhurbaşkanımız, birçok yere plaka dağıttığı gibi ve birçok yere yazdığı gibi, muhtarımızın da sırtına "Elbistan il olmuştur" diye yazdı.

Elbistan'ın il olmasıyla ilgili olay, Siverek ve Kilis'le beraber, 1992 yılında, Millî Güvenlik Kurulunda da gündeme geldi. Elbistan, bunlarla beraber, en önde olan yerlerden bir tanesidir. Bakınız, il olmak için gerekli olan asgarî dört şarttan dördü de Elbistan'da vardır; nüfus vardır, coğrafî durum vardır, ekonomik durum vardır, idarî yapılanma olarak, Kahramanmaraş'a 168 kilometre -eğer Nuruhak Dağlarını dikkate alırsak, 200 kilometre- mesafededir; yani, il yapıldığı zaman, ülkenin de kazanacağına inanıyorum; çünkü, idareyi kolaylaştırmanın, o yörenin insanına kolaylık sağlamanın, devletin işini de kolaylaştırmak olduğunun farkındayız.

Bu noktaları dikkate alarak, bu kanun teklifini veren arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Zaten, benim hazırlamış olduğum kanun teklifinde, dört siyasî partiden -Cumhuriyet Halk Partisinin, DSP'nin, ANAP'ın ve Doğru Yol Partiden- milletvekillerinin eşit sayıda imzaları vardır; bu imzaları da tabiî ki, Elbistan il olmayı hak ettiği için vermişlerdir. Arkadaşlarımızın hazırladığı kanun teklifinde de, Refah Partisinden 57 arkadaşımızın imzası vardır. Yalnız, bu meselede, özellikle bir şey istirham ediyorum; Sayın Profesör Mustafa Kamalak'ın ve Sayın Ahmet Dökülmez'in de bu konuda teklif vermesi, bu teklife imza atması, katılması gerektiğine ve burada verilen oylarla buna sahip çıkılması gerektiğine inanıyorum; çünkü, bu mesele, birlik ve beraberlikle aşılacak bir meseledir; Hükümetle beraber, Komisyonla beraber yapılması lazım. Sayın İbrahim Halil Çelik de benim kanun teklifime katılmıştır; ona da teşekkür ediyorum.

Diğer taraftan, Elbistan'ın il olması, güvenlik nedeniyle, coğrafî nedenlerle ve nüfus nedeniyle de zaman zaman gündeme gelmiştir. Daha sonra, birçok siyasî partimiz bu konuda destek vermişlerdir; yine, bugün de, burada destek verilmesi gerektiğine inanıyorum. Ancak, tabiî, usul olarak, keşke -Komisyon Başkanı Refah Partisinden arkadaşımızdı, biz de Komisyondaydık- bu işler, Komisyonda birlikte ele alınarak, Hükümet çerçevesinde değerlendirilerek, sağlıklı ortamda gündeme getirilmiş olsaydı, daha iyi olacağı kanatindeydim. Ama, her şeye rağmen, arkadaşımız buraya getirdiği için -Anavatan Partisi Sayın Genel Başkanıyla biraz önce görüştüm, Anavatan Partisinin bu konuda grup desteğinin olduğunu söyledi; bu noktada, Refah Partisi ve diğer partili arkadaşlarımızın da katılmalarını bekliyorum- bunların birleştirilerek görüşülmesi gerektiğine inanıyorum.

Artık, bütün il olacak ilçelerin ve ilçe olacak beldelerin, sağlıklı bir ortamda, devletin verileri dikkate alınarak, ekonomik durumlar dikkate alınarak gündeme alınması, görüşülmesi, bundan sonra da Türkiye'nin gündeminden kaldırılması gerektiğine inanıyorum; çünkü, yaptığımız bu hayırlı işlere, zaman zaman gölge düşüyor. İşte, Osmaniye'nin seçimden önce il yapılmış olması; yine, Kilis'in -Belediye Başkanının ölmesi nedeniyle- seçimden önce il yapılmış olması, Tarsus

Belediye Başkanını istifa ortamına getirmiştir. Artık, bu noktadan da Meclisi kurtarmamız gerektiğine inanıyor; hayırlı olması dilekleriyle teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bütün.

Kahramanmaraş milletvekillerimizden Sayın Ali Şahin de, Başkanlığımıza "İçtüzükteki sayısal sınırlamalar nedeniyle konuşamadığını; ama, bu teklife destek verdiğini" belirttiler, duyurmuş olayım. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Şimdi, ikinci önergeyi okutuyorum:

7. – Ağrı Milletvekili Mehmet Sıddık Altay'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/334) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/104)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

06.06.1996 tarih ve (2/334) nolu Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifimiz, havale edildiği esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonu ve tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülememiştir.

45 günlük inceleme süresi dolduğu için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 37 nci maddesi gereğince söz konusu teklifimizin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ve teklif ederim. 31.10.1996

M. Sıddık Altay
Ağrı

BAŞKAN – Komisyonun söz talebi?.. Yok.

Hükümetin söz talebi?.. Yok.

Teklif sahibi olarak, Sayın Sıddık Altay; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Altay, süreniz 5 dakikadır.

MEHMET SIDDIK ALTAY (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ağrı İlinde "Ağrı Dağı" adı altında bir üniversite kurulması için verdiğimiz kanun teklifinin gündeme alınması hususunda söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, üniversiteler, toplumsal gelişme ve değişmenin gücü, öncüsü durumundadırlar; ayrıca, kültürel iletişim, bilgi ve teknoloji üreten kurumlardır. Üniversitelerin anagörevi, dünyaya geniş açıdan bakan, özgürlüğünü kazanmasını ve korumasını bilen, ülkenin sorunlarını çözebilecek nitelikli insan yetiştirmektir.

Son yıllardaki göçlerle nüfusu merkezde 120 bine, ilçelerle birlikte 600 bine ulaşan Ağrı İlimiz, İran ve Türk cumhuriyetleriyle yapılan ticarete köprü olması nedeniyle önem arz etmektedir. İlimizde bulunan ve Erzurum Atatürk Üniversitesine bağlı olan Ağrı Eğitim Fakültesinde 13 bölüm mevcut olup, şu anda 2 100 öğrenci eğitim görmektedir; halbuki, üç yıldan beri kurulmuş olan bazı illerimizdeki üniversitelerin toplam öğrenci sayısı hâlâ 600'ün altındadır. Ağrı'da büyük bir kampüsü olan Eğitim Fakültesinin 24 lojmanı, 2 öğrenci yurdu, çeşitli sosyal tesisleri bulunmaktadır;

ayrıca, fakülteye bitişik ve atıl durumda bulunan bazı kamu kuruluşlarının binaları da, fakülteye özel sözleşmelerle eklendiği takdirde, bir üniversite kurulması için gerekli fizikî altyapı tamamdır. Bu koşullarda Ağrı'da kurulacak bir üniversite, tamamen faal durumda olacaktır.

Aslında, Ağrı, çok daha önce bir üniversiteye kavuşmalıydı; üniversitenin açılması için önkoşul olarak aranan öğretim üyesi, şu anda yeterli sayıda mevcuttur. Türkiye'de 6 500 civarında profesör, 4 500 doçent, yaklaşık 8 bin civarında yardımcı doçent bulunmaktadır; ama, bunların yüzde 80'i İzmir, İstanbul, Ankara gibi yerlerde toplanmışlardır. Fakir halkımızın kıt imkânlarıyla, yurtdışında senelerce eğitim gören bu muhterem hocalarımızın, artık yurt sathına yayılıp eğitim çalışmalarına katılmaları, kalkınmamız için temel şarttır, aynı zamanda bir yurttaşlık görevidir. Haftada iki üç saat derse girip, daha sonra yurtdışında kongre, panel ve seminerlerde konuşmak, öğretim üyelerinin anagörevi değildir.

Bir problem de, üniversite açılıp açılmayacağı konusunda sadece YÖK'ün söz sahibi olmasıdır; yani, YÖK'ün verdiği rapora göre karar verilmesidir. Geçen dönem, Meclisimizde, 4 tane özel üniversite kurulmasıyla ilgili bir kanun çıkarılmıştır. Önümüzdeki yıl, bu 4 üniversiteye 4 trilyon lira civarında -teşvik kapsamında- yardım yapılacaktır.

BAŞKAN – Sayın Altay, İçtüzük gereği size eksüre veremeyeceğim; lütfen 1 dakika içerisinde tamamlayınız.

MEHMET SIDDIK ALTAY (Devamla) – Şu anda birçok üniversite, Ağrı Eğitim Fakültesinin sahip olduğu imkânlara sahip değildir. Bu nedenle, Ağrılılar, illerinde kurulacak bir üniversitenin heyecanını taşımaktadırlar; hatta Ağrı Dağı Üniversitesi Derneği bile kurulmuştur. Yakında açılacak olan Ağrı Havaalanı, gidişgelişi ve çeşitli problemleri de ortadan kaldıracaktır.

Ağrılı, bilimle yaşamak istiyor; Ağrılı, teknolojiyi yakalamak ve takip etmek istiyor. Ağrı'nın gelişmesi ve ilerlemesi, eğitime ve onun kurumlarına bağlıdır.

Sayın milletvekilleri, bu teklifimiz, sadece Refah Partili milletvekillerinin değildir; aynı zamanda, Anavatan ve Doğru Yol Partisine mensup Ağrı milletvekillerinin ortak teklifidir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SIDDIK ALTAY (Devamla) – Bu vesileyle, bu teklifimizi desteklemenizi diliyor, hepinize saygılarımı arz ediyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

Bir milletvekili olarak, Sayın Ziyattin Tokar; buyurun.

Sayın Tokar, süreniz 5 dakikadır; eksüre veremiyorum.

ÇEVRE BAKANI M. ZİYATTİN TOKAR (Ağrı) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ağrı bölgesi, Anadolu'nun giriş kapısıdır. Bilindiği gibi, doğu ve güneydoğu sorununun temelinde, kültür ve eğitimin önemli yeri olduğu muhakkaktır.

Ağrı, aslında, çoğunuzun bilmediği; ancak, ülkemizin temel taşlarından biri olan bir ilimizdir. Ağrı'da, öğrenime, eğitime çok önem verilir; ancak, orta dereceli okulların çoğu kapalıdır; kapalı olmasa bile, Ağrı'dan diğer üniversitelere, diğer okullara giden öğrenci sayısı hemen hemen yok denecek kadar azdır. Tabiî ki, ülkemizin temel sorunlarından olan eğitimin halledilmesi, doğu ve güneydoğu sorununun da halledilmesine bir kapı açacaktır.

Ağrı, 650 bin il nüfusuyla, aslında, bir üniversite açılması konusunda hak sahibi olmuş bir ilimizdir. Bilindiği gibi, Erzurum'da Atatürk Üniversitesi vardır; genel itibariyle, tıp maksatlı bir üniversitedir; Van'da ise, Yüzüncü Yıl Üniversitesi genel maksatlı bir üniversitedir; ikisinin de Ağrı'ya uzaklığı 200 kilometre civarındadır. Bölgenin ortasında, teknik maksatlı bir üniversitenin kurulması,

o bölgede potansiyel canlılığın kazanılmasında önemli bir yer işgal edecektir. Biz, Ağrı'ya, Ağrı'nın kalkınması için bir üniversitenin kurulmasını ve bu üniversiteye bağlı -bölgede açıklık olan- teknik maksatlı bir fakültenin kurulmasını arzu ediyoruz; böylece, ekonomisinin de canlılık kazanacağı muhakkaktır.

Bunun yanında -az evvel, kıymetli milletvekili arkadaşım izah etti- Ağrı'nın sınır ili olması ve yakında havaalanının da açılacak olması, Ağrı'nın ulaşım yönünden bir problemi olmadığını ortaya koymaktadır. İran'dan, Nahcivan'dan, Gürcistan'dan, Azerbaycan'dan birsürü öğrenci, ülkemizde öğrenim görmek için müracaat etmektedir. Tabiî ki, özelleştirme ruhuna uygun olarak, Ağrı'da açılabilecek bir eğitim kurumunun yurtdışına da açılması, bizce uygun karşılanmaktadır.

Ülkemizde 55 tane üniversite vardır. Tabiî ki, doğuya bilhassa ihtimam gösterip, doğudaki okulların hem eğitim vermesini hem de oradaki öğrencinin daha ileri giderek üniversitede okumasını, üniversite tahsili yapmasını hepimiz elbirliğiyle istiyoruz. Biz, Ağrı'da, 1997 yılı içerisinde -tabiî ki, Hükümet Programına bağlı olarak- bir üniversite kurulmasını ve bu üniversiteye de, öncelikle Ağrılı yurttaşlarımızın, vatandaşlarımızın devam etmesini arzu ediyoruz. Bu, bölgenin kalkınması için hakikaten önem arz etmektedir.

Ben, Ağrı'da kurulabilecek bir üniversitenin eğitime büyük hizmet vereceği düşüncesiyle, bu önergeye şahsım adına destek verdiğimi belirtiyor, Muhterem Heyetinizi hürmetle selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tokar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

IV. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu Önerisi

No: 36 19.11.1996

Danışma Kurulu Önerisi

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 30 uncu sırasında yer alan 110 sıra sayılı, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu Arasında Uluslararası Federasyonun ve Onun Türkiye Cumhuriyetindeki Temsilciliğinin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının, bu kısmın 5 inci sırasına alınmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Hasan Korkmazcan
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı Vekili

Salih Kapusuz
RP Grubu Başkanvekili

Zeki Çakan
ANAP Grubu Başkanvekili

Ali Rıza Gönül
DYP Grubu Başkanvekili

Hasan Hüsamettin Özkan
DSP Grubu Başkanvekili

Nihat Matkap
CHP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Refah Partisi ve Doğru Yol Partisi Gruplarının, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş müşterek önerileri vardır; önce okutup işleme alacağım, sonra da ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

B) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. – (8/8) esas numaralı genel görüşme önergesinin görüşme günü ve gündemdeki yeri ile gündemdeki sıralama ve Genel Kurul'un çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ve 19.11.1996 Salı ve 20.11.1996 Çarşamba günlerinde sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin DYP ve RP grupları müşterek önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 19.11.1996 Salı günü yaptığı toplantıda siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, gruplarımızın aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımızla arz ederiz.

Ali Rıza Gönül	Salih Kapusuz
DYP Grubu Başkanvekili	RP Grubu Başkanvekili

Öneriler :

1. 19.11.1996 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve okunmuş bulunan (8/8) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin, Genel Kurulun 19.11.1996 Salı günkü (bugünkü) birleşiminde, bütün işlerden önce yapılması; genel görüşme açılmasına karar verildiği takdirde, genel görüşmenin, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer alması ve görüşmelerin, Genel Kurulun 26.11.1996 Salı günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

2. Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 37 nci sırasında yer alan, 129 sıra sayılı, 5434 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, bu kısmın 7 nci sırasına; 43 üncü sırasında yer alan, 133 sıra sayılı, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanunun, 8 inci sırasına alınması; Genel Kurulun, 20.11.1996 Çarşamba ve 21.11.1996 Perşembe günleri 14.00-20.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi; 19.11.1996 Salı ve 20.11.1996 Çarşamba günlerinde sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, aleyhte söz istiyorum.

BAŞKAN – Önerinin aleyhinde söz talepleri vardır; Sayın Nihat Matkap, Sayın Hakan Tartan, Sayın Murat Başesgioğlu...

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Şimdi okundu ama Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama, siz de biliyorsunuz; daha önce yazılı olarak verdiniz.

Lehinde söz talebi var mı?

RECEP KIRIŞ (Kayseri) – Lehinde söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lehinde Recep Kırış.

Aleyhinde Sayın Nihat Matkap; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Matkap, süreniz 10 dakikadır.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refah Partisi ve Doğru Yol Partisi Gruplarınca, Meclis İçtüzüğünün 19 uncu maddesi gereğince verilmiş bulunan grup önerisi hakkında, aleyhteki görüşlerimi belirtmek için söz almış bulunmaktayım; konuşmama başlarken, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hükümetin söylem ve eylem tutarsızlıklarının bir canlı örneğini, bir yeni örneğini, bugünkü grup önerisiyle bir kez daha yaşıyoruz. Refah Partisinin, bugün toplanan Danışma Kurulu için yaptığı çağrı metnine baktığımızda şöyle diyor: "19 Kasım 1996 Salı günü okunacak olan genel görüşme önergesinin, aynı gün, diğer işlerden önce yapılmasını temin etmek için Danışma Kurulunun toplantıya çağrılmasını arz ederiz."

Bu çağrının anlamı, Genel Kurulun henüz bilgisine sunulmamış bir önerge hakkında Meclisi yönlendirmek, Meclisi, emrivakilerle karşı karşıya bırakmaktır. Eğer, şimdi üzerinde konuşmakta olduğumuz öneri kabul edilirse, 5 dakika önce okunmuş olan genel görüşme önergesinin öngörüşmeleri yapılacak.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu tutum, 54 üncü Hükümetin Programı üzerinde yapılan müzakerelerde, Sayın Başbakanın "Meclis, her zaman Hükümetimizin üstünde olacaktır. Bu, bizim rejimimizin temeli; biz, bunu, şurada yazan 'hakimiyet, kayıtsız şartsız milletindir' sözünün en doğal sonucu sayıyoruz" ifadeleriyle ne kadar tutarlı, onu, sizlerin takdirine bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu genel görüşmeyle amaçlanan, basın yayın organlarına gözdağı vermek, eğer Hükümetin gücü yeterse, basın yayın organlarını susturmaktır. Mademki, demokratik anlayışınız bu, neden Meclise sorma gereksinimi duyuyorsunuz? Bu konuyu neden Meclise taşıyorsunuz?

Demokrasinin temel kurumu olan basınımızın işleyişiyle ilgili eğer birtakım yasal düzenleme konularında samimiyseniz, bunun yöntemi, siyasal partiler arasında bir komisyon kurmaktır. Sanıyorum, amacınız, Meclisi, işlemek istediğiniz suça ortak etmektir.

Eğer, geride kalan dört aylık süre içerisinde, çok tartışmalara neden olan yasal düzenleme girişimleriniz öncesi (Promosyon Yasası gibi, Kamu Mallarını Özelleştirme Yasası gibi, Kamu Personelinin İstihdam Usullerini Değiştirme Yetki Kanunu ve bunun gibi tasarılar öncesi) genel görüşme önergeleri sunsaydınız, bugün, sizi, yine, anlayışla karşılayabilirdik, yine içten kabul edebilirdik. En azından, değerli milletvekilleri, geçen hafta görüşmelerine başladığımız, kayıtsız kıymetli maden ve ziynet eşyaları stoklarının affını öngören ve Genel Kurulda çok tartışmalara neden olan tasarı öncesi Türkiye Büyük Millet Meclisine başvurup, kıymetli maden ve ziynet eşyası imali ve ticaretiyle uğraşan kimi işletmecilerin vergi kaçırmasından ve de yurda yasal olmayan yollarla geçirdikleri mallardan kaynaklanan stok fazlasını affetmek, diğer stoklarını ise yeniden değerleyip onlara vergi kıyağı yapmak gibi bir diyet borcunuz olduğundan söz ederek, bu konuyla ilgili yasal düzenlemeleri saptamak için bir genel görüşme açılmasını isteseydiniz, yine, bugün, sizi, anlayışla karşılayabilirdik.

Yine, değerli milletvekilleri, bu ara, Refah Partisinin en büyük uğraşlarından biri, muhalefet partilerine mensup belediye başkanlarını transfer etmektir. Eğer samimî olsaydınız, hakikaten Meclisi Hükümetin üzerinde tutsaydınız, yine Meclis Başkanlığına başvururdunuz, kamu kaynaklarının asgarî düzeyde talan edilip, en seri şekilde, muhalefet partilerine mensup belediye başkanlarının ayartılıp Refah Partisine geçişinin sağlanmasıyla ilgili konuları görüşmek için de bir genel görüşme isteyebilirdiniz.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Siz niye yapmadınız?

NİHAT MATKAP (Devamla) – Değerli milletvekilleri, basın yayın organlarının günahı ne, Hükümete ne yaptılar; şimdi, o konuya biraz bakalım.

Sanıyorum, sizleri en çok rahatsız eden, 54 üncü Hükümetin kuruluş aşamasında, bazı yayın organlarının, kurulacak hükümetin yarattığı umutsuzluklara, tedirginliklere, şaibelere dikkat çekmesi ve basının, bu hükümeti kuracak siyasal partilerin genel başkanlarının önceden diğer partilerle

ilgili iddialarını açıklamasıydı. Örneğin; Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Sayın Çiller, Anavatan Partisi ile Refah Partisi arasında, ocak ayında koalisyon görüşmeleri sürerken, Anavatan Partisi Genel Başkanı Sayın Yılmaz'a hitaben "Refah Partisiyle, başbakanlık için, hükümet kurma, ülkeni karanlığa gömme" demişti. Yine, Sayın Çiller, 24 Aralık seçimleri öncesi "Doğru Yol Partisine oy verin; Refah'ın önünü kesmek için oy verin; ülkenin karanlığa gömülmemesi için oy verin" demişti. Sayın basın organları, bunu yazdı. Sayın Çiller gerçekten haklıymış; nitekim, Refah Partisi, Hükümeti kurdu; gücü, yetkiyi, kudreti aldı, ilk iş olarak basını susturup ülkeyi karanlığa gömme girişimine başladı... Sayın Çiller o konuda haklıydı. Basının, bu doğruları yazmasından niye rahatsız oluyorsunuz?

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Yalanları yazmasından rahatsız oluyoruz.

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Siz, yalanlara niye ortak oluyorsunuz?..

NİHAT MATKAP (Devamla) – Şimdi, bakınız, basın, birkaç defa bu söylemleri dile getirdi. Bunlara, Sayın Erbakan, çok kızmış olacak ki, 54 üncü Hükümet Programının müzakereleri sırasında aynen şöyle demişti: "Şimdi, bakın, takip edin, o gazeteler, üç gün sonra bizi nasıl methetmeye başlayacaklar. Göreceksiniz, takip edin, hele bir methetmesinler bakalım!.." Basın yayın organları, Hoca'nın bu tehditlerine aldırış etmedi. Hükümeti, methedilecek bir faaliyeti olmadığı için de methetmedi; onurlu tutum sergileyip Hükümetin ve Hükümeti kuran siyasî parti kadrolarının kamuoyunu çok yakından ilgilendiren eylem ve söylemlerini yazdı, çizdi ve görüntüledi; kamuoyunu aydınlattı; bütün yaptığı buydu. Örneğin; Temmuz 1996 memur maaş zamları açıklanırken, Sayın Erbakan "biz, diğerleri gibi, kaşıkla verip kepçeyle almayacağız" dedi; ardından, temel gıda ve diğer tüketim maddelerine 10 defa zam yapıldı. Basın yayın organlarının bunu dile getirmesi niye sizi rahatsız ediyor?

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Müjdeli haber, müjdeli haber.

NİHAT MATKAP (Devamla) – Özellikle, bunun dışında, bir eşel-mobil sisteminden söz etti Sayın Erbakan; yani, önümüzdeki 1997 yılında, aylık olarak fiyat artışlarında ne kadar zam olursa, bütün bunları memur maaşlarına yansıtacaktı; hattâ, dolara endeksleyecekti. Bunu öğlen açıkladı Sayın Erbakan, akşam da ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı "TEFE'ye göre ayarlayacağız" dedi. En son, Sayın Maliye Bakanı dedi ki: "ikisinin söylediği de doğru değil; eski sistem neyse öyle devam edeceğiz, ocak ayında yüzde 30 zam yapacağız." Eğer, bu tutarsızlıkları basın yayın organları açıklıyorsa, bundan rahatsızlık duymaya hakkınız var mı?

Değerli milletvekilleri, bu arada medya ne yaptı; İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Tayyip Erdoğan'ın "demokrasi bizim için amaç değil, araçtır" demesini yayımladı; Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanının "10 Kasımda Atatürk'ü anma programına kerhen, mecburiyetten gittim; kıyafetime bakıp, beni, sakın laik sanmayın; aman mevcut düzene karşı taşımakta olduğunuz kini ve nefreti unutmayın" demesini yayımladı; bunları açıklayarak kamuoyunu bilgilendirdi. Tabiî, basın ve televizyon kanalları, Belediye Başkanının bu düşüncelerini kamuoyuna duyurdu; hocayı biraz daha kızdırdılar anlaşılan. Bardağı taşıran son damla, Susurluk kazası sonucu, medya organlarının büyük bir özveriyle, polis-mafya-siyasetçi gizli ilişkisini kamuoyuna duyurması oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Matkap, eksüreniz 1 dakikadır.

NİHAT MATKAP (Devamla) – Başbakan, şimdi, olayın üzerine gitse Başbakanlıktan olacak; gitmese, medya, Hoca'nın başına bela olabilir; yani, bu durumda, Hoca'nın, basının sesini kesmek için girişim yapıyor olması şaşırtıcı değil gibi geliyor bana.

Biraz önce okunan önergenin değerli sahipleri, geçen dönem 4 yıllık hükümet ortaklığımız süresince basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri, partimizi, genel başkanlarımızı sürekli eleştirdiler. 24 aralık 1995 seçimleri öncesi, kimi gazetelerimiz "CHP çöktü, CHP barajı geçemez" gibi manşetleri attılar, bununla da yetinmediler, CHP seçmenine başka adresler önerdiler. Demokratik hukuk devletinin ilkelerine yürekten inancımız nedeniyle bütün bu haber ve yorumları anlayışla karşıladık. Her zaman olduğu gibi, bugün de basınımızın daha özgür olması için elimizden gelen her türlü çabayı göstereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Matkap, teşekkür ediyorum.

NİHAT MATKAP (Devamla) – Az bir şey kaldı, onu da arz edeyim.

BAŞKAN – Lütfen...

NİHAT MATKAP (Devamla) – Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağolun.

Önerilerin lehinde, Sayın Recep Kırış; buyurun.

Sayın Kırış, süreniz 10 dakikadır.

RECEP KIRIŞ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken, hepinizi, Büyük Birlik Partisi ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Muhterem arkadaşlar, ben de önergenin lehine olarak; yani, konuyla ilgili verilmiş olan bu genel görüşme talebinin bugün görüşülmesi gerektiğiyle ilgili olarak görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, medya konusu son derece önemli, son derece hayatî bir konu. Aslında, medya, bir ülkede, demokrasinin, hürriyetin ve gelişmenin olup olmadığını gösteren en önemli göstergelerden biri. Çünkü, şu, herkesçe biliniyor ki, dikta rejimlerinde hür bir basından, hür bir medyadan bahsetmek mümkün değil...

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Aynı yere gidiyoruz galiba...

RECEP KIRIŞ (Devamla) – ...ama, yine, herkes biliyor ki, o dikta rejimlerinde hiçbir gelişme, hiçbir ilerleme de olmuyor, olmamıştır; çünkü, gelişme, ancak ve ancak, hür bir ortamda olabilir; çünkü, gelişme, ancak, herkesin, fikirlerini, düşüncelerini serbestçe ortaya koyabildiği ve yönetimlerin de, iktidarların da en net bir şekilde eleştirilme imkânının bulunduğu yerlerde söz konusu olabilir. Dikkat ederseniz, şu an, gelişmiş kabul edilen ülkelerle azgelişmiş veya gelişmemiş kabul edilen ülkeler arasında bir mukayese yapıldığı zaman, gelişmemiş olarak gördüğümüz ülkelerin -aşağı yukarı- tamamı ya hâlâ ya da uzunca bir dönem dikta rejimleriyle idare edilmiş ülkelerdir. Çünkü, oralarda hürriyet olmamıştır, çünkü, oralarda fikir hürriyeti olmadığı için, insanlar, hakkı, hakikati, gerçekleri farklı yansımalarıyla, madalyonun iki yüzüyle görme imkânına sahip olamamışlardır. İşte, o yüzden de oralarda gelişme olmamıştır...

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Medya da güdümlüdür.

RECEP KIRIŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, işte, bizim, konuya yaklaşırken, evvela, üzerinde durmamız gereken hususlardan bir tanesi budur. Bu itibarla, biz, basına, medyaya her türlü sansür girişimine kesinlikle karşıyız. Böyle bir şeye asla müsaade etmek niyetinde değiliz ve olamayız.

Değerli arkadaşlar, söylediğim nedenlerden dolayı olamayız; çünkü, hakikaten, demokrasi fevkalade önemli, hür rejim fevkalade önemli...

ALİ ER (İçel) – Amma...

RECEP KIRIŞ (Devamla) – Ha, bir arkadaşımız, benden önce "amma" diyor, "bu işin amaları da var" diyor zannediyorum. Elbette ki, bu işin öbür yanına da bakmak lazımdır.

Değerli arkadaşlar, insanların zaman zaman düşmüş oldukları en büyük hata, bir olayı ortaya koyarken, madalyonun hep bir yanından bakıp ısrarla o yanını dile getirmeleri, o yanını görmeleri ve o yanını sergilemeleri; ama, öbür yanını görmezlikten gelmeleridir. Nasıl, basınla ilgili, medyayla ilgili birtakım şikâyet konuları varsa, bunları dile getirirken biraz önce ifade ettiğim şeyleri görmezlikten gelemezsek; şikâyet konusu olan birtakım hususlar varsa, bunlarla ilgili birtakım düzenlemelere ihtiyaç varsa, bu düzenlemeleri yapalım derken, basına sansür konulması nasıl doğru bir şey olmazsa, ona karşı olarak madalyonun öbür tarafında görmemiz gereken, bakmamız gereken şeyler varsa, onları da ortaya koymak, dürüstlüğün bir gereğidir.

Değerli arkadaşlar, bu mesele, partizan bir yaklaşımla üzerine gideceğimiz mesele değildir. Ben, burada bulunan bütün arkadaşlarımı, meseleye partizan bir yaklaşımdan uzak olmaya, meseleyi bir iktidar ya da muhalefet meselesi olarak da görmemeye davet ediyorum. Bu mesele, hepimizin meselesidir ve bu mesele, millî bir meseledir. Gerçekten samimi olarak söylüyorum ki, medyaya sansür getirerek, Türkiye'de hürriyetleri kısıtlayarak, demokrasiyi bir bakıma zincirli hale getirerek hiçbir yere varamazsınız; buna ben, samimi olarak inanıyorum.

Hürriyet derken de, Türkiye'de yanlış anlaşılan bir şey var; biz, nedense, hürriyet denince, hep kendimiz gibi düşünen insanların hürriyetini algılıyoruz. Bakıyorsunuz bazen, bir kesim, kendisi gibi düşünen insanlara alabildiğine hürriyeti istiyor; ama, kendisi gibi düşünmeyen insanlar çıktığı zaman da onu, âdeta bir kaşık suda boğmanın heyecanını ortaya koyuyor; bu türlü yanlışlıklara düşüyor. Böyle hürriyetçi yaklaşım olmaz.

Hürriyetçilik, kendisi gibi düşünmeyen insanların da hürriyetlerinin var olduğunu kabul etmek ve kendi rakiplerinin bile hürriyetlerini savunabilmektir. Bunu yapamadığınız takdirde hürriyetçiliğiniz lafta kalır, demokratlığınız da lafta kalır; sadece ve sadece sahtekârlık yapmış olursunuz. Böyle olursak, o zaman sadece ve sadece sahtekârlık yapmış oluruz değerli arkadaşlar. O bakımdan, gelin, meseleyi eksisiyle artısıyla değerlendirelim, meselenin iki yanına da bakalım.

Değerli arkadaşlar, demin söylediğim gibi, keşke, medya, alabildiğine hür olsun, bu konuyla ilgili hiçbir sınırlama getirilmesin, ondan yanayız; ama, bir de, bunun yanında birtakım şikâyetler var, yaşadığımız olaylar var. Keşke bunlar olmasa ve bu konuda başka ihtiyaçlar ortaya çıkmasa. Nedir onlar:

Değerli arkadaşlar, üzülerek ifade ediyorum ki, zaman zaman, hepimiz şahit oluyoruz; medya, bazen hem hâkim hem savcı hem de birileri hakkında idam fermanı verdikten sonra, onu yerine getiren bir infaz memuru durumuna düşmektedir. Bunları da hep beraber yaşıyoruz, bunları görmezlikten gelemeyiz. Bu mesele, bir iktidar, muhalefet meselesi de değildir. Bugün, iktidara karşı çıkmak için muhalefet farklı görüşü savunabilir; ama, aynı muhalefet, bir başka gün, kendisi de, bir bakıma yargısız infaz olayından bizar olabilir, bugün bir başkasına karşı yapılan haksızlık, yarın bir başkasına karşı yapılabilir.

Değerli arkadaşlar, bir defa, biz, hepimiz, bu ülkenin insanlarıyız, aramızda düşmanlık vesaire söz konusu olamaz, bunları reddediyoruz; ama, bizim bir inancımız var, o inancımız da şu: Düşmanlarımıza karşı bile adaletten ayrılmamalıyız, düşmanlarımıza karşı bile dürüst olabilmeliyiz. Bizim ecdadımız bunun örneklerini vermiş. O bakımdan, meseleye dürüstçe yaklaşmak lazım.

"Basın ahlakı" diye bir kavram var. Bu kavram, keşke, bütün medyayı da kapsayan bir medya ahlakına dönüşse ve keşke, medya, kendi içerisinde denetim mekanizmaları oluştursa da, medya

içerisinde birileri yanlışlık yaptığı takdirde, bu yanlıştır, bunun müeyyidesi de vardır, biz buna izin vermiyoruz diye bütün medya onun üzerine gitse ve gerekli tedbirleri almak suretiyle yanlışlıklara mâni olsa...

Değerli arkadaşlar, biz, hürriyetleri sonuna kadar savunuruz; ama, herhalde, takdir edersiniz ki, hürriyet demek, ona buna çamur atmak, önüne gelen herkes hakkında yalan söylemek, iftira etmek, insanlara hakaret etmek değildir. Herkes fikrini söylesin, herkes benim gibi düşünmeye mecbur değil, ben de başkası gibi düşünmeye mecbur değilim. Biz, görüşlerimizi, fikirlerimizi ortaya koyalım; ama, birbirimize hakaret etmeyelim. Birbirimize hakaret etmeye hakkımız yok. Belki, bizim gibi düşünmeyen insanın görüşlerini dinlersek, ondan istifade edeceğimiz şeyler de olabilir. O halde, bırakalım, insanlar, farklı fikirlerini, düşüncelerini ifade etsinler. Bundan, ancak, memleket yarar görür; ama, fikirlerimizi, düşüncelerimizi ortaya koyarken, birbirimize hakaret etmeye hakkımız yok, yalan söylemeye hakkımız yok, iftira etmeye hakkımız yok...

Efendim, biz yazalım, biz söyleyelim, biz yayınlayalım da, gerçek neyse o, aksini iddia etsin, ispat etsin... Böyle bir şey mümkün değil arkadaşlar; çünkü, bir televizyon kanalında bir şey yayınlanıyor geçiyor, siz, onu, yine bir televizyon kanalında tekzip etseniz bile, ilk haberi izleyenler, belki ikinci bir haberi izleyemeyecekler, belki onu hiç düzeltme şansınız olmayacak. O halde, bunlara da mâni olmanın bir yolunu bulmak lazım.

Demin söylediğim gibi, keşke, medya, kendi içinde bir medya ahlakını ciddî olarak meydana getirse, bunu kurumlaştırsa, denetim mekanizmalarını, otokontrol mekanizmalarını oluştursa da, bu konuda hiçbir yasal düzenlemeye filan gerek kalmasa; ama, maalesef, bu yapılmıyor.

Şu Meclisimizle ilgili, zaman zaman milletvekilleriyle ilgili söylenen, yazılan şeyleri şöyle bir hatırlayın, meseleyi parti kalıpları içinde düşünmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kırış, eksüreniz 1 dakikadır.

RECEP KIRIŞ (Devamla) – Maalesef, zaman zaman yapılan haksızlıkları hep görüyoruz, biliyoruz ve birileri buna mâni olsa diyoruz; ama, mâni olunmuyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada, medyayla ilgili başka bir eleştirimi daha ifade etmek istiyorum: Bakın, ben, burada, bizim gibi düşünmeyen insanlar için de, demokrasinin bir gereği olarak hürriyeti savunuyorum; ama, gelin, hep beraber demokrasiyi savunalım. Maalesef, Türkiye'de medya, zaman zaman demokrasiyi de adeta ayaklar altına almış, resmen dikta rejimlerini savunmuş, ihtilâllere davetiye çıkarmış ve ihtilâlleri de ilk alkışlayan bazı medya grupları olmuştu; bunu da kınıyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla, hürriyetlere hep beraber sahip çıkalım; hürriyetleri hep beraber savunalım, sansüre hep beraber karşı çıkalım; ama, söylediğim manada, medyanın, önüne gelene yalan söylemeye, iftira atmaya, çamur atmaya ve hakaret etmeye hakkının olmadığını da hep bareber gösterelim.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kırış.

Önerinin aleyhinde, Sayın Hakan Tartan, buyurun.

Sayın Tartan, süreniz 10 dakikadır.

HAKAN TARTAN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben, önerinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bir kere, şunu merak ediyorum: Bu acele niye? Türkiye'de yüzlerce sorun varken, enflasyon almış başını giderken, ekonomide büyük sıkıntılar yaşanırken, fakir fukara insanlar,

perişanken, onları tartışacağımız yerde, siz, birtakım açıklarınızın ortaya çıkmasından rahatsız oluyorsunuz, işi gücü bırakıyorsunuz, öncelikle ve yangından mal kaçırır gibi, bu konuyu getiriyorsunuz. Anlaşılan, kamuoyunun gündeminden, halkın gözünden kaçırılacak daha çok şeyiniz var ki, bir an önce bu işi bitirelim istiyorsunuz. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

Kurulduğu günden beri, dişe tırnağa dokunur hiçbir iş yapamamanın ezikliği içindeki Hükümet, nihayet, kendisine düşmanı buldu, çıkardı; basın... O basın ki, Türk demokrasisinin, özellikle, 12 Eylülden sonraki süreçte gelişmesinde büyük katkısı olan bir kurum; o basın ki, Türkiye'yi çalkalayan yolsuzluk ve usulsüzlükleri bir bir kamuoyunun gözleri önüne seren bir kurum.

Bugün, karşımıza getirilmek istenen basına sansür yasa tasarısının ayak seslerini de, zaten, uzun süreden beri hissediyorduk. Pelister Çiftliği haberlerinin, TURBAN ve Parsadan rezaletlerinin, Civangatelerin, Mercümeklerin ve son olarak da Susurluk'ta yaşanan kazada ortaya çıkan gladio benzeri ilişkilerin bu Hükümeti rahatsız edeceği zaten belliydi; normali de rahatsız olmalarıydı. (DSP sıralarından alkışlar) Sonuçta, basını sustururlarsa, güllük gülistanlık bir Türkiye yaratacaklarını düşündüler.

Şimdi, ben, 12 Mart, 12 Eylül sansürlerini, kendi mantıkları içinde anlamaya çalışabilirim; ama, sivil ve üstelik insan hakları, demokratikleşme söylemiyle iktidara gelenlerin sansürünü anlamakta zorluk çekiyorum.

Basına sansürü düşüneceğinize, Türk demokrasisinin gelişiminde önemli rolü olan medyanın teknolojik gelişimine katkı sağlayın, genç gazetecilere iyi eğitim olanakları sağlayın, işgüvencesi sağlayın, cezaevindeki düşünce suçlularını affedici birtakım yaklaşımları gündeme getirin; onları tartışalım burada. Kaddafi karşısında suspus oldunuz, anlaşılan, şimdi, basını da kendiniz gibi yapmak istiyorsunuz. (DSP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar, RP sıralarından gürültüler)

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – O senin düşüncen.

HAKAN TARTAN (Devamla) – Dört aylık icraat, mafya ilişkileri, güneydoğuda okey partileri, verilen, ama, tutulmayan sözler, gençlere, memurlara, işçilere meydan dayakları, lafü güzaf ile geçti. Oh, ne âlâ. Basın mı bunların hesabını soran, vur abalıya! Kapat, hapse at, cezalandır, susturmaya çalış... Türkiye'yi 2000'li yıllara taşıyan İktidarın, bu yaklaşımlarından üzüntü duyuyorum.

Terörün kökünü, beş, altı yıla yaklaşan iktidarınızda, maalesef, sadece lafta kazıdınız. Gerçi, bu Hükümet, Refahyol Hükümeti, birtakım pazarlıklarla yeni kuruldu; ama, daha önceden gelen bir Hükümet var ve her yıl biz, aynı lafları işitiyoruz "efendim, terörün kökü kazındı, terör bu yıl bitecek..." Altı yıldır aynı şeyi işitiyoruz; ama, terör, her geçen gün boyutlarını artırarak, devam ediyor. Çözüm yöntemini de en son gayet iyi buldunuz, okey oynayarak, terörün de kökünü kazıyacaksınız inşallah!..

Şimdi, bu pislikleri, bu eleştirileri, bu sansür yasasıyla durdurmayı hedefliyorsunuz. Peki, BBC'de, Le Mondeda, The Sunday Telegraphta, başka yayın kuruluşlarında bunlar çıkınca, bunlar yayınlanınca, ona ne diyeceksiniz? Yoksa, oralara da mı bir sansür yasası getireceksiniz?!

Şimdi, yalan habere ceza diye, basını susturmak istiyorsunuz. Astronomik para cezaları getireceksiniz, basının belini iyice bükmeye çalışıyorsunuz. Peki, ya yalan vaatlerin ya yalan açıklamaların cezası ne olacak?! (DSP sıralarından alkışlar) Örneğin, dolara endeksli maaş... Örneğin, zorunlu tasarrufu dağıtma sözü... Örneğin, tek haneli enflasyon... Örneğin, memura sendika; memura yüksek maaş... Bu yalanların cezası ne olacak dostlar?!. (DSP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bakın, bu tasarıdaki bir yaklaşımı size kısaca okuyorum: "Devletin siyasî veya malî itibarını sarsan veya kamunun telaş veya heyecanına neden olan veya halkı tahrik eden yalan haber veya havadisleri yahut yanlış metinleri..." diye devam ediyor. Şimdi, dört ayda beş kere akaryakıta zam

geldi; 2 milyon liraya dolan depolar 5 milyon liraya doluyor. Ekonomiyi bilenlerin en temel göstergesi şudur: Akaryakıta zam yaptınız mı, her şeye zam gelir. Bunu bilmemek zaten ayıp. Şimdi, siz, dört ayda beş defa akaryakıta zam yapacaksınız, basın "enflasyon patlıyor, fakir fukara perişan" diye yazacak; sizin yorumunuza göre, bunu yazmak da suç. Enflasyonun patladığını, yanlış uygulamalarınızın sonuçlarını yazmak da suç. (RP sıralarından "Yalan" sesleri) Yani, kendi getirdiğiniz tasarının da, şöyle Avrupa'daki gibi ya da çağdaş ülkelerdeki gibi olması için, uygulamalarını, oradaki nitelemelerini biraz okusaydınız... (RP sıralarından gürültüler)

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Bu bir genel görüşme...

HAKAN TARTAN (Devamla) – Boş konuşmayın, bakın, biz sizi dinledik, siz de bizi dinleyin...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahale etmeden, sessizce dinleyelim...

Buyurun Sayın Tartan.

HAKAN TARTAN (Devamla) – Yoksa, Sayın Ceylan'ı çağırırım, binbaşı olarak o sizi susturur!.. (DSP sıralarından alkışlar)

Son olarak, bu kez de, Türkiye'de gerçek anlamda gazetecilik yaptığına inandığım ve birtakım gerçeklerin, maalesef, Türkiye için utanç vesikası olan birtakım gerçeklerin ortaya çıkması yolunda çaba sarf eden değerli bir gazeteci arkadaşımız Uğur Dündar'a tehdit haberlerini bugün gazetelerde okuyoruz. Uğur Dündar'ın öldürüleceği, onun ortadan kaldırılacağı şeklinde endişeler var. Yani, herkesi susturarak, herkesin üzerinde tehdit rüzgârları estirerek nereye varacaksınız?.. Ne yapılmak isteniyor?.. Bazı şeyleri çağdaş demokrasilerdeki gibi yapmaya çalışsak, sanıyorum çok daha yararlı olacak.

Çok bilinen bir şeydir; ama, ben, burada bir kere daha tekrarlamak isterim: Biliyorsunuz, Almanya'da, Hitler'in iktidarı döneminde, onun bir propaganda bakanı vardı ve onun bütün yanlışlarını kapatmakla görevliydi. Bazı şeyleri, gerçek olmasa bile, gerçek gibi anlatmak için görevlendirilmişti, Hitler'in Propaganda Bakanı Goebbels. Onun bir lafı vardır, hepiniz bilirsiniz "bizdenseniz, biz, sizin için düşünüyoruz, düşünmenize gerek yok; bizden değilseniz, zaten düşünmenize hiç gerek yok" der.

Şimdi, burada, yapılmak istenen de, bir anlamda Türk Halkının, bazı şeyleri düşünmesinin, bazı şeyleri tartışmasının, bazı şeyleri kamuoyu gündeminde değerlendirmesinin önüne geçmek...

Her kurumun birtakım yanlışları olabilir. Elbette, basın içinde de birtakım hatalar yapılabilir; ama, bugün, Türk adlî sistemine güvenmek zorundasınız. Bağımsız yargıya gidersiniz. Bugün, birçok arkadaşımız hakkında... Basından olsun olmasın, başka işlerle iştigal eden kişilerle ilgili olsun, olmasın, bir hatalı uygulama yapılırsa, bir yalan gündeme getirilirse, onun yeri bağımsız yargıdır. Bağımsız yargıya başvurursunuz, davanızı açarsınız, bugün, Türk hâkimleri, Türk yargısı gereken cezayı verir; eğer, yanlış varsa onu zaten ortaya koyar. Ayrıca bir mekanizma yaratmanın telaşı niye? O zaman şu mantık çıkoyor: Siz demek ki -Sayın Adalet Bakanı, Refah Partisi temsilcisi- kendi Adalet Bakanınızın yönetimindeki adalet sistemine de güvenmiyorsunuz; yani, o zaman, sizin, hangi mantık silsilesinden hareket ettiğinizi de anlatmakta ben biraz zorluk çekiyorum.

ÖMER EKİNCİ (Ankara) – Anlamıyorsun, zekan müsait değil!..

HAKAN TARTAN (Devamla) – Belki ben anlamıyorum; ama, Türk Halkı da anlayamıyor... Türk Halkının anlamadığını da yakında anlayacaksınız; ama, belki iş işten geçmiş olacak...

MİKAİL KORKMAZ (Kırıkkale) – Osmaniye'de görmedin mi, Türk Halkının anlayıp anlamadığını!.. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HAKAN TARTAN (Devamla) – Şimdi konuyu saptırmayın. Osmaniye'de nasıl başarı elde ettiğiniz herkes biliyor; ben anlatırsam, kargalar bile güler.

Burada, benim size küçük bir tavsiyem var: Bakın, geçmiş dönemlerde de Türk basınını susturmak için, Türk demokrasisinin gelişimine engel olmak için bu tür çabalar hep gündeme geldi. Tarihin tozlu sayfalarına şöyle bir bakarsanız, ta 1950'lerden bu yana yahut da Osmanlıya bile dönseniz orada da örneklerine rastlarsınız; bunun, çok çarpıcı örnekleri vardır. Demokrasiye darbe vurmak isteyen, Türk basınını susturmak isteyen, özgürlüklerin karşısında olanlar, daima gereken cevabı almışlardır, gereken dersi almışlardır. Bir gün, sanıyorum, siz de, bunu, gereken dersi aldığınız zaman çok açık seçik göreceksiniz. Daha iş işten geçmedi;bugün, gelin, bu mantık dışı ve çok yuvarlak laflarla hazırlanmış yasa tasarısını geri çekin. (RP sıralarından gürültüler)

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Hangi yasa tasarısı?..

HAKAN TARTAN (Devamla) – Türkiye'nin çok başka önemli sorunları var, onları tartışalım. Yoksa, bu örnekler o kadar fazlalaşır ki, İLKSAN'lar, İSKİ'ler, Civangateler, Susurluklar, Süleyman Mercümekler, Beşir Darçınlar, Kuşadası çiftlikleri gibi örnekler o kadar fazlalaşır ki, bunların altından siz de kalkamazsınız.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Hangi yasa tasarısı?

HAKAN TARTAN (Devamla) – Onun için, şimdi, benim size son tavsiyem şu olacak: Gelin, Türk basınını susturmak yerine, Türk basınının, demokrasinin gelişimine katkısını artıralım. Türk demokrasisinin gelişimi için, eğer, Türk basınına bir şey yapmak istiyorsak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Bu, bir genel görüşme, o kadar... Arkadaş, yasa tasarısına kafayı takmış!

BAŞKAN – Sayın Tartan, eksüreniz 1 dakikadır.

HAKAN TARTAN (Devamla) – ...ceza yasalarında, özgürlükleri kısıtlayıcı birtakım maddeler var; onları ortadan kaldıralım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tartan.

Önerinin lehinde, Sayın Salih Kapusuz.

Buyurun Sayın Kapusuz. (RP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Refah Partisi ve Doğru Yol Partisi Grupları adına getirmiş olduğumuz önerinin lehinde konuşmak üzere söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Yüce Milletimiz, bizi, önemli bir konunun gündemde olması münasebetiyle televizyonlarının başında dikkatle izlemektedirler. Biz, gruplar olarak ne getirmişiz, bu önerinin aleyhinde konuşan arkadaşlarımız nelerden bahsettiler; birkaç cümleyle ifade etmek istiyorum.

Biz, gruplar olarak, bugün yapılan Danışma Kurulu toplantısında, bir hususta ittifak yaptık: Kızılay ve Kızılhaç ile ilgili bir anlaşmanın onaylanması konusunda, arkadaşlarımız mutabakat sağladılar; ancak, bizim, diğer iki konudaki teklifimize ise, diğer siyasî partiler -Anavatan Partisi, DSP ve CHP- katılmadılar. Dolayısıyla, İçtüzük gereği, biz de, öneri olarak, Genel Kurulun huzuruna getirdik.

Getirdiğimiz konulardan birincisi şudur: Türkiye'nin gündeminde, birilerine göre birinci güç, birilerine göre dördüncü güç olduğu iddia edilen medyayla ilgili konular Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşulsun. Bütün siyasî partilerimize mensup yetkililerimiz, bu konudaki düşüncelerini -lehindeki düşüncelerini, aleyhindeki düşüncelerini- açıklasınlar. Bu nedenle, bir genel görüşme açılmasının öngörüşmesinin bugün yapılması teklifiyle kamuoyunun huzuruna geliyoruz.

Biz, bir şeyin yasaklanması, bir kanun tasarısının burada görüşülmesiyle ilgili, şu anda, Genel Kurulun huzuruna hiçbir şey getirmedik. Sadece, değerli milletvekillerimiz ve siyasî partilerimiz bu konuda ne düşünüyorlarsa bu düşündükleri konuları buradan ifade etsinler, istedik.

Gerek Hükümetimiz gerek siyasî partiler olarak biz, malumlarınız olduğu üzere, şu anda, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde, bir partilerarası komisyon kurduk. Bu komisyon ne görev yapıyor; Anayasaya uyum kanunlarıyla ilgili çalışmalarını muntazaman sürdürüyor. Türkiye'de yeniden yapılanma, birtakım kurum, kuruluş ve düzenlemelerle ilgili olarak bazı yeniden düzenleme ihtiyacı, herkes tarafından, her zeminde konuşuluyor. Peki, böyle bir günde, böyle bir günün arifesinde, biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzuruna, gruplar olarak...

54 üncü Hükümetimiz de, her zaman için, Hükümetin, Parlamentoya öncelik vereceğini, bu tip düzenlemelerin öncesinde, mutlaka; ama, mutlaka Parlamentoda bu konunun görüşülmesini, konuşulmasını, müzakere edilmesini, siyasî partilerimizin bu alandaki fikirlerini öğrendikten sonra birtakım adımlar atma doğrultusunda, her zaman için istifade edeceğini ifade etmiş olmasına rağmen, değerli konuşmacılar, bunlarla hiç alakası olmayan güncel başka konuları, enflasyonu, zammı, terörü, aklınıza ne geliyorsa, konuyla alakası olmayan her şeyi -üzülerek söyleyelim ki- burada konuştular.

Yine, bakınız, bizim bir diğer önerimiz nedir; yetki kanunu var, kıymetli madenlerle ilgili, yarım kalmış kanun tasarımız var, KDV ile ilgili yeni bir düzenleme getiren tasarı var, Emekli Sandığıyla ilgili bir tasarı var, bu konuların da önplana çekilerek, bugün, genel görüşmenin öngörüşmesi yapıldıktan sonra, haftanın diğer iki günü, çarşamba ve perşembe günleri de, bu konuların konuşulmasıyla ilgili iki tane öneri getirdik; ama, arkadaşlarımızın konuştuğu konulara bakacak olursak, bununla ilgili hiçbir ifade yer almadı.

Hatta, değerli bir konuşmacı arkadaşımız, galiba, yeni milletvekili olduğu için, âdeta bir tasarı görüşülüyormuş gibi, gündemde bir tasarı var da, onu müzakere edecekmişiz gibi, bu tasarıyı gündemden çekmemiz için bize tavsiyede bulundular. (DSP sıralarından gürültüler)

İSMET ATALAY (Ardahan) – O yasa tasarısını getirmeyecek misiniz?

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Kıymetli arkadaşlarım, hiç rahatsız olmayın. Biz, size konuşma fırsatı veriyoruz, diyoruz ki... (ANAP, DSP ve CHP sıralarından gürültüler, DSP sıralarından alkışlar [!])

HASAN GÜLAY (Manisa) – Sen kim oluyorsun?!

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Bakınız, şayet...(ANAP, DSP ve CHP sıralarından "Sen kimsin" sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, hatibi dinleyelim.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, tepkinizi anlamakta güçlük çekiyorum. Bakınız, bu konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirilmiş olması, bütün siyasî partilerimizin bu konuda konuşmalarına imkân vermektedir. Bundan niye rahatsızlık duyuyorsunuz?! (ANAP, DSP ve CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, bakınız, bizim, basın konusunda, medya konusunda yasakçı bir mantığımız yoktur, sansür gibi bir hedefimiz de söz konusu değildir; ancak, demokratik bir hukuk devleti olan bu ülkede, kurum ve kuralların mevcudiyeti elzemdir. Kurumlar ve kurallar, istenildiği şekilde yerleşmez, gerekli şekilde tanzim edilip düzenlenmeyecek olursa, o zaman, birtakım imkânlar, maalesef, bazı alanlarda görüldüğü gibi istismar edilir.

Bakınız, bir hatırlatma yapmak istiyorum. Bir değerli siyasî parti grubunun, bir basın kuruluşuyla ilgili kampanyasını hatırlayın, neydi o; " falan basın alınmayacak" deniliyordu; buna boykot yapılıyordu.

Yine, diğer bir siyasî partimizin, bir başka basın kuruluşuyla ilgili tavrını kamuoyu unutmadı. Değerli milletvekili arkadaşım konuştu; ama, yine hatırlatmadan geçemeyeceğim; hatırlarsınız, TRT ile ilgili bir olay olmuştu, o olayda, bir kurum basılmış, arkasından, hatta genel müdür tartaklanmıştı.

Siz, işinize geldiği yerde muhalefet edeceksiniz, işinize geldiği yerde boykot edeceksiniz, ondan sonra, bu konuyla ilgili öncelikli görüş fırsatı, görüşlerinden istifade etme fırsatını istediğimiz arkadaşlarımız, bizi, yasakçılıkla itham edecek...

Değerli arkadaşlar, bakın, buradan tekrar ediyorum. Basınla ilgili bütün kuruluşlardan, bütün siyasî partilerimizden ve ilgili bütün yetkililerden bir talepte bulunuyoruz. Bu alanda bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu hepiniz zaman zaman ifade ettiniz, bu ifadenizden bugün içtinap etmeyiniz. Görüşlerinizi intikal ettiriniz, Hükümete intikal ettiriniz, Genel Kurulda beyan ediniz, bu beyanlarınızla, düzenlemeleri beraberce yapalım. Çağdaş dünyada ne varsa, Batı ülkelerindeki basının hareket tarzı nasılsa...

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Batılı mı oldunuz şimdi?!.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – ... nasıl bir uygulamayla onların eylemleri devam ediyorsa, onların da buraya taşınması, bu ülkede de bunlara öncelik verilmesini özellikle temin etme konusunda katkı veriniz, buna imkân sağlayınız, bu konudaki görüşlerinizi acilen bildiriniz.

İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Sayın Kapusuz, zam var mı zam? Yılbaşına kadar zam yapacak mısınız?!.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakınız, özellikle insan hakları açısından, hürriyetler açısından, özel hayatın kollanması ve korunması açısından, doğru haber temin etme açısından, doğru bilgilenmeyi bir fırsat bilen kamuoyu açısından ne yapmak lazım; elbette, bu alanda, müzakereleri, değerlendirmeleri yaptıktan sonra, bir de düzenlemeye ihtiyaç var.

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlarım, bana fırsat vermek için, uzaktan da olsa bir şeyler söylüyorlar; ama, ben sözlerimi fazla uzatmayacağım. Bakınız, birçok milletvekili arkadaşım - hatırlıyorum- basında çıkan haberlerden dolayı mahkemelere müracaat ettiler; kişilik haklarına müdahaleler yaşandı. Hatta, bu konuda birçok arkadaşımız, tazminat hak etti; birçok arkadaşımız, hak etmiş olduğu, mahkeme kararıyla elde etmiş olduğu tekzip hakkını kullanamadı. Peki, siz bunlardan memnun musunuz? Elbette değilsiniz. O halde, bu düzenlemeye, sizler de katkı sağlamalısınız. (DSP ve CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekilleri, bizim, Türkiye'de, bütün gayretli çalışmalarımızın yanında, bu alandaki çalışmalarımız da devam edecektir.

RASİM ZAİMOĞLU (Giresun) – Zamlara devam...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Bizim, kesinlikle "basın" diye bir düşmanımız söz konusu değildir. Birilerinin, bunu, düşman olarak takdim edip, burada böyle şeyleri konuşmasını da, Yüce Parlamentonun bu kürsüsüne yakıştıramadım; çünkü, biz, böyle bir düşman üzerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, eksüreniz 1 dakikadır.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, son söz olarak şunu söylüyorum: Muhalefet anlayışı olarak muhalefet etmek yerine, bu konuların, burada, karşılıklı müzakere edilmesi konusundaki bu genel görüşmenin öngörüşmesine desteğinizi bekliyorum ve bunun da mutlaka faydalı olacağına inanıyorum.

Acaba, muhalefet yapamadığınız için, yanınızda bir basın muhalefeti aradığınızdan mı böyle bir tavır ve davranışa girdiniz diye endişe ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kapusuz.

HAKAN TARTAN (İzmir) – Sayın Başkan, bir sataşma oldu; yerimden yanıt verebilir miyim?

Efendim, zaten, sayın bakanların hazırladığı yasa tasarısı, şu anda elimde var. Sayın Kapusuz'da yoksa, eğer bunu bilmiyorlarsa, kendilerine takdim edebilirim.

BAŞKAN – Sayın Tartan, tutanaklara geçti.

Sayın milletvekilleri, önerileri ayrı ayrı okutup; oylarınıza sunacağım.

Önce, birinci öneriyi okutuyorum:

1– 19.11.1996 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve okunmuş bulunan (8/8) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin Genel Kurulun 19.11.1996 Salı günkü (bugünkü) birleşiminde, bütün işlemlerden önce yapılması; genel görüşme açılmasına karar verildiği takdirde, genel görüşmenin, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer alması ve görüşmelerin, Genel Kurulun 26.11.1996 Salı günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Sayın milletvekilleri, sayılar birbirine olağanüstü yakın. Özellikle balkonlarda sağlıklı bir sayım yapamıyoruz. Arkadaşlarımdan aşağıda boş olan sıraları doldurmalarını rica ediyorum.

Sayın bakanların da, kendilerine ait sıralarda oturmalarını rica edeceğim. Bakanlar Kurulundan ayrı olan sıralardaki sayın bakanların vekâlet oylarını saymayacağız. Lütfen, sayın bakanlar kendilerine ait yerlere geçsinler ve o sıralarda, başka sayın milletvekili olmasın.

Öneriyi, tekrar oylarınıza sunuyorum: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir. (RP ve DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

İkinci öneriyi okutuyorum:

2.- Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 37 nci sırasında yer alan 129 sıra sayılı 5434 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, bu kısmın 7 nci sırasına; 43 üncü sırasında yer alan 133 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanunun, 8 inci sırasına alınması; Genel Kurulun, 20.11.1996 Çarşamba ve 21.11.1996 Perşembe günleri 14.00-20.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi; 19.11.1996 Salı ve 20.11.1996 Çarşamba günlerinde sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi konusunda kurulan (10/17) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu geçen toplantısında görev bölümü yapamamıştır. Bu nedenle, bu Komisyon üyelerinin 21 Kasım 1996 Perşembe günü saat 13.30'da, ana

bina, birinci bodrum, genel evrak karşısındaki 475 No'lu Meclis araştırma komisyonları salonunda toplanarak, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum. Komisyonun toplantı yer ve saati ayrıca ilan tahtalarına da asılmıştır.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmına geçiyoruz.

V. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖNGÖRÜŞMELER

1. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan ve 26 arkadaşının, basın ahlak ve meslek esaslarına aykırı olarak görsel ve yazılı basında yer alan yayınlar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan ve 26 arkadaşının, basın ahlak ve meslek esaslarına aykırı olarak görsel ve yazılı basında yer alan yayınlar konusunda, Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca, bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesinin öngörüşmelerine başlıyoruz.

Hükümet?.. Burada.

Önerge biraz önce okunmuş bulunduğundan tekrar okutmuyorum.

İçtüzüğümüze göre, genel görüşme açılıp açılmaması konusunda, sırasıyla, Hükümete, siyasî parti gruplarına ve önergedeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Sayın Hükümet, konuşacak mısınız efendim?

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Kocaeli) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kazan. (RP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama başlarken, Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Genel Kurulda, basın sorunlarıyla ilgili olarak, bazı milletvekili arkadaşlarımız tarafından verilmiş olan genel görüşme önergesi üzerinde, Hükümet olarak düşüncelerimizi arz etmek istiyorum.

Konuşmama başlarken, her şeyden önce, Hükümetin kurulması aşamasında, bu Hükümet, çoğulcu demokrasiyi önplanda tutan bir hükümet olacaktır; bu Hükümet, bazı temel konularda, kanun çalışması hazırlıkları aşamasında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzuruna gelecek ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bütün grupların, üzerinde çalışılan konuda görüşlerini alacaktır tarzında birtakım taahhütlerde bulunmuştu. Bugüne kadar, gerçekten, fevkalade önemli bazı konularda, Hükümetimiz, genel görüşme taleplerinde bulundu ve çok önemli konular Genel Kurulda görüşüldü.

Bugün de, çoğulcu demokrasiye bir örnek olarak, bazı milletvekili arkadaşlarımız tarafından, fevkalade güncel bir konuda, fevkalade önemli bir konuda verilmiş olan bu genel görüşme önergesinden dolayı, bu önergeyi veren arkadaşlarıma, Hükümet adına teşekkür ediyorum.

Şu anda burada yapmakta olduğumuz görüşme, bir kanun tasarısı veya kanun teklifi müzakeresi değildir. Şu anda burada yapmakta olduğumuz görüşme şudur: Hükümet nezdinde, Basın Kanunuyla ilgili bir çalışma var -belki, bazı siyasî parti grupları arasında da Basın Kanunuyla ilgili bir

çalışma var- bu çalışmalar yapılırken, Genel Kurulda, bütün siyasî parti gruplarının düşünceleri ortaya konulsun ve bu değerli düşüncelerden, bu değerli fikirlerden istifade edilsin diye bu genel görüşme önergesinin verildiğine inanıyorum.

Bir arkadaşımız, kürsüde, ortada bir basın kanunu değişiklik tasarısı varmış gibi bir ifade kullandı ve Grup Başkanvekili arkadaşımızın böyle bir şey olmadığını söylemesi üzerine, bulunduğu yerden; herhalde eline bir taslak metni geçmiş olabilir; bu taslak metnini göstererek "var" demek istedi. Şu anda, Hükümet olarak, bizim, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş, Basın Kanununun bazı maddelerini tadille ilgili hiçbir kanun tasarımız yoktur ve zannediyorum, bu konuda genel görüşme talebinde bulunan grupların da böyle bir talebi yoktur.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede, temel hak ve hürriyetlerin korunmasından, kamu düzeninin sağlanmasından, kamu yararına hizmetlerin ifa edilmesinden hepimiz sorumluyuz; en başta, Hükümet sorumludur.

Anayasanın 12 nci maddesinde belirtilen temel hak ve hürriyetlerin, Anayasanın 13 üncü maddesinde belirtilen sınırlamalar çerçevesinde ve Anayasanın 20 nci maddesinde belirtilen özel hayatın gizliliğine dokunulmaksızın, tecavüz edilmeksizin, Anayasada belirtilen basın hürriyetinin yaşanması, hepimizin temel hedefidir, arzusudur, emelidir.

Bu hürriyetlerin bu şekilde yaşanması gerektiğinden dolayıdır ki, basınımızda bir Basın Konseyi oluşturulmuştur. Bu Basın Konseyi de, bir otokontrol sistemi içerisinde, basının, basın ahlak yasaları veya bu konsey tarafından konulmuş olan ilkeler doğrultusunda yayın yapmasını prensip kabul etmiştir.

Basın Konseyinin 1994 yılına ait faaliyet raporunun 6 ncı maddesinde, basın meslek ilkelerinden bahsedilmektedir. Bu maddelerde, özellikle "kişileri ve kuruluşları eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadelere yer verilemez" denilmiştir.

Yine, 5 inci maddesinde "kişilerin özel yaşamı, kamu çıkarlarının gerektirdiği durumlar dışında yayın konusu olamaz; soruşturulması gazetecilik olanakları içinde bulunan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğuna emin olunmaksızın yayınlanamaz; suçlu olduğu yargı kararıyla belirlenmedikçe hiç kimse suçlu ilan edilemez; şiddet ve zorbalığı özendirici yayın yapmaktan kaçınmak zorunludur; basın organları, yanlış yayınlardan kaynaklanan cevap ve tekzip hakkına saygı duyarlar" denilmiştir. Bütün bunlar, basın meslek ilkeleri arasında yer almıştır.

Peki, bunların müeyyideleri nedir?!. Maalesef, bunların müeyyidesi yoktur. Sadece meslek ilkeleri arasında yer almış ve burada kalmıştır. Zaman zaman basından ve basının yayınlarından duyulan rahatsızlık nedeniyle, basın dahi birbirinden şikâyetçi olmuş ve zaman zaman yüksek tirajlı basın organları arasında uzlaşma deklarasyonları yayınlanmıştır.

31 Ocak 1994 tarihli bir uzlaşma deklarasyonundan birkaç madde okuyorum:

"Yayınlarımızda hiç kimseyi, ırkı, cinsiyeti, sosyal düzeyi ve dinî inançları nedeniyle kınamaya hakkımız olmadığına inandığımızı; şiddet ve zorbalığı özendirici yayın yapmaktan kaçınacağımızı; insanların özel hayatına ve insanlık onuruna saldırı, hakaret ve iftira gibi davranışları, kendi iç denetim mekanizmalarımız yoluyla önleyeceğimizi veya düzelteceğimizi; hukuk devletinin temel ilkelerine ve masumiyet karinesine azamî özen göstereceğimizi; yanlış yayınlardan kaynaklanan cevap ve düzeltme haklarının en hızlı ve en etkili biçimde kullanılmasına daha çok özen göstereceğimizi taahhüt ederiz." demişlerdir.

Bu deklarasyonu kimler imzalamış; sadece birkaç isim vereceğim: Basın Konseyi Başkanı olarak Sayın Oktay Ekşi, Hürriyet Gazetesi adına Genel Yayın Yönetmeni Sayın Ertuğrul Özkök, Milliyet Gazetesi adına Genel Yayın Yönetmeni Umur Talu, Sabah Gazetesi adına Genel Yayın Müdürü Zafer Mutlu.

Bunlar "işte, bu alanlarda, biz, kendi kendimizi kontrol altına alacağız; gerekirse şahsiyet haklarına tecavüz ettiğimiz kişi eğer cevap hakkını kullanacak olursa, onun cevap hakkını aynen, gazetelerimizde kanuna uygun olarak vereceğiz" demişlerdir.Böyle demişler de sonra ne olmuş?..

Yine, 1994 yılı başında, basının bir değerlendirmesi var. Kimin tarafından yapılmış bu değerlendirme; Basın Konseyi Yüksek Kurulu üyesi, İstanbul Barosu Başkanı Avukat Turgut Kazan tarafından yapılmış ve bakınız nasıl değerlendirmiş: "Medya Terörü" başlıklı bir toplantıda "basın özgürlüğü adına hukuk devleti tahrip edilemez. Bir konuda hukukun ne olduğuna yalnız yargı organları karar verir. Kameralar, meydanlar, mikrofonlar ve gazete sütunları insanları yargılayamaz. Serinkanlı olmalıyız, bu gidişi durdurmalıyız. Evet, haber verme hakkı vardır; ama, haber verme hakkı kullanılıyor diye, başka temel haklarla ve yargı organlarıyla oynanamaz; basın bilgi verir, haber iletir. Mahkûmiyet veya beraat hükmü tesis edemez. 'Biz suçlar, biz mahkûm ederiz' anlayışı, çok tehlikelidir. Yargılanan kişiler için sosyal alarm yaratılamaz" demiştir.

Şimdi, Basın Konseyine, kendi koyduğu esaslara aykırı davranışlardan dolayı müracaatlar olmuştur. Şu elimde gördüğünüz, Basın Konseyinin 1994 yılı raporudur. Kendileri, kendi raporlarında itiraf ediyorlar ve bakın ne diyorlar: "... ilk sırada basın meslek ilkelerinden 'kişileri ve kuruluşları, eleştiri sınırlarının ötesinde, küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadelere yer verilemez' şeklinde düzenlenmiş..." 4 üncü maddeden dolayı "bu madde ihlal edildi" diye müracaat edilmiş. Ne yapmış Konsey, ne karar vermiş; ortada bir karar yok!

Yine devam ediyor: "'Soruşturulması, gazetecilik olanakları içinde bulunan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğundan emin olunmaksızın yayınlanamaz' şeklindeki ilkemize aykırılıktan da müracaat olmuştur." Konseye soruyorum: Ne ceza verilmiş; ortada ceza yok.

"Üçüncü sırada ise 'basın organları, yanlış yayınlardan kaynaklanan cevap ve tekzip hakkına saygı duyarlar' şeklindeki madde ihlal edilmiş. İhlal edilmiş de, bu şikâyetlere karşı hangi müeyyide uygulanmış; uygulanan herhangi bir müeyyide yok.

Bu müeyyidesiz Konseyin Sayın Genel Başkanına soruyorlar: "Sizce ideal bir gazetenin özellikleri nelerdir?" Cevap veriyor: "Gazetecilik, çok basit ilkeler üzerinde sürdürülen bir uğraş. Gerçekleri bozmadan, abartmadan, tüm boyutlarıyla ve olabildiği kadar süratle, okuyucusuna veya izleyicisine iletmek, bu işin temel kuralıdır." Biz de buna aynen katılıyoruz. İşte biz, bu gerçeğin teessüsü için bir çaba içerisindeyiz, bir gayret içerisindeyiz.

Şimdi, bakınız; bir süreden beri "Kuva-yı Medya" isminde, haftalık bir mecmua neşrediliyor; bu, basınla ilgili meslekî mücadele dergisi. Şimdi, size, bu meslekî mücadele dergisinin 18 Kasım 1996 tarihli sayısından, sorumluluğa davet yazısı okuyorum: "Basında Sorumluluğa Davet; –biz de bu konuyu daha yeni ele alıyoruz- bu yıl da, ülkemizdeki basın yayın organlarının bir bölümü, habercilikten uzaklaşıp, dar çevrelerin çıkar aracına dönüşüp, gazetecilik ahlak ve ilkelerini de hiçe saymaktadırlar. Kimi basın kuruluşları ve gazeteciler de, sorumsuzca, toplumun sorunlarına ilgisizliklerini sürdürmektedirler. Basının, belli bir zümrenin sözcüsü gibi görünmesi, mesleğimize olan güvenin kaybolmasına ve saygınlığının ortadan kalkmasına yol açmıştır. Bu durum, halkın haber alma hakkını ortadan kaldırmaya yönelik ciddî bir tehdittir -ve devam ediyor- bu nedenlerle, biz aşağıda imzası olan gazeteciler;

1. Yalan ve şike haberciliğe,
2. Siyasî ve ticarî amaçlara alet olmaya,
3. Kendisini yargıdan üstün görmeye,
4. İş takipçiliğine,
5. Şiddetin körüklenmesine,

6. Din ve inanç sömürüsü yapılmasına,

7. Piyango ve lotarya yapılmasına,

8. Meslek ilke ve onuruna uymayan görevlere zorlanmaya,

9. Sendikayı yok etme ve keyfî işten çıkarmalara,

10. Siyasî, dinî etnik ve cinsiyet ayırımcılığı yapılmasına,

11. Anadolu basınına yeterince sahip çıkılmamasına,

12. Ülkeyi İstanbul'la sınırlı görme yanılgısına 'hayır' dediğimizi kamuoyuna ilan ediyoruz" diyor.

Kim bunlar; burada yüzlerce imza var. Yüzlerce imza içinden, hepinizin malumu olan, buraya imza atan bazı yazarları sayıyorum: Sayın Hasan Pulur, Milliyet Gazetesi köşe yazarı; Sayın Doğan Akın, Cumhuriyet Gazetesinden; Sayın Melih Aşık, Milliyet Gazetesi köşe yazarı; Sayın Emin Çölaşan, Hürriyet Gazetesi köşe yazarı; Sayın Necati Doğru, Sabah Gazetesi köşe yazarı; Sayın Uğur Dündar, Kanal D haber koordinatörü; Sayın Refik Erduran, Milliyet Gazetesi köşe yazarı; Sayın Emil Öymen BBC Temsilcisi; Sayın Yalçın Pekşen, Akşam Gazetesi köşe yazarı...

Buyurun işte; konu bu, mesele bu, problem bu... "Tehdit var" diyorlar "basın tehlikede" diyorlar. Biz demiyoruz; 18 Kasımda yayımladıkları "Kuva-yı Medya" isimli bu dergi vasıtasıyla basına duyuru neşreden bu arkadaşlar söylüyorlar bunu.

O halde, bir mesele var; o halde, bir problem var; basınla ilgili bir sorun var. İşte, gelin, bu sorunu hep beraber çözelim, bu soruna çare bulalım deniliyor. Arkadaşlarımızın verdiği önergenin manası bu. Biz de, Hükümet olarak, elbette, kamu düzeni açısından birtakım düzenlemeler yapmak zorunda olduğumuz için, bu seslere cevap vermek mecburiyetindeyiz; kulağımızı tıkayamayacağımızı burada ortaya koymak zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, bu konuda genel görüşme açıldığı zaman size arz edeceğim başka hususlar var; süre dolduğu için, sadece bir kitaptan kısa bir paragraf okuyup bu belge faslını kapatacağım: "Basında tekelleşme, basın emekçilerini de doğrudan etkiledi..." Bu kitabı neşreden, Çağdaş Gazeteciler Derneği. Bu, Çağdaş Gazeteciler Derneğinin, bir kitap değil iki kitap çıkarmak suretiyle, şikâyetçi olduğu hususlarda, ben çağdaş gazeteciyim diyen arkadaş bunlara karşı çıkıyor. Bunu anlamak mümkün değil. (RP sıralarından alkışlar)

YILMAZ ATEŞ (Ankara) – Tekelleşmeyi mi engelliyorsunuz bununla?!.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Bakınız, Çağdaş Gazeteciler Derneğinin çıkardığı bu kitapta, "Basında tekelleşme, basın emekçilerini de doğrudan etkiledi...

İSMET ATALAY (Ardahan) – Hani tasarı yoktu.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) ...Sermayenin koyduğu kurallar, iki gazetede çalışan basın emekçisinin, üçüncü bir gazetede çalışma şansını yok etme sınırına geldi. Bir yanda, sermayenin sözcülüğüne soyunan gazeteciler refah içinde gazetecilik yaparken, diğer yanda, stajyer adı altında düşük ücretlerle yıllarca çalışmalarına karşın, kadro bile alamayan, deneyimli, ama kadrosuz basın emekçileri grubu yaratıldı" deniliyor. Bunlar, şikâyetler arkadaşlar. Bu şikâyetlerin mutlaka göz önünde bulundurulması, bunlar dertse, bu dertlerin çözülmesi, problemse, problemlere çare üretilmesi gerekir.

Onun içindir ki, biz, Adalet Bakanlığında, bir süredir bu konu üzerinde bir çalışma başlattık. Henüz bir tasarı hazırlayıp Hükümete vermedik. Belki, Bakanlar Kurulunda, basınla ilgili tasarı konusunda, nasıl olması lazım geldiği konusunda bir genel görüşme yapıldı; ama, henüz bir tasarı vermedik. O nedenledir ki, Meclise verilmiş bir tasarımız da yok; ama, biz, işte, bütün bu kitaplarda

söz konusu edilen yalan haber konusunu mutlaka bir disiplin altına alalım istiyoruz, alınsın istiyoruz. Bu konuda bir çalışma yapıyoruz; ama, zannediyorum, arkadaşlarımız belki bizden daha çabuk hareket edecekler.

Bakınız, dün bir gazetede "Refah Partisi, Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanlığına bağlanması konusunda teklifte bulundu" deniliyor. Ne Hükümette böyle bir konu görüşüldü ne de Grupta böyle bir konu görüşüldü; böyle bir husus yok; ama, bu, dünkü gazetelerde yazdı. Şimdi, bu haber nasıl uydurulduysa, bugün de Genelkurmay adına bir haber uyduruluyor. Deniliyor ki, böyle bir şey olamaz.

Şimdi, bu yayın politikasıyla ne yapılmak isteniyor; bu yayın politikasıyla, demokratik bir örgüt, bir kuruluş, hem yalan haber altında kamuoyunda mahkûm edilmek isteniyor, buna karşı da Genelkurmay buna cevap vermiş gibi bir havaya sokulmak isteniyor.

O nedenledir ki, bu konular, ciddî konulardır. Biz, basının haber vermesinden asla müşteki değiliz, asla müşteki değiliz. 1976 yılında Çalışma Bakanlığım sırasında, Frankfurt'ta neşredilen Milliyet Gazetesinin, Hürriyet Gazetesinin, o tarihte Günaydın Gazetesinin, Tercüman Gazetesinin, oradaki işçi meseleleriyle ilgili vermiş olduğu haberleri takip edebilmek için Bakanlığımda bir büro oluşturdum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakikada toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – O büroya gelen haberleri günü gününe takip ettim ve oradaki işçilerin sorunlarına sahip çıktım. Kimin sayesinde; bu memlekete, oradaki işçilere hizmet gayretinde olan basının beni bilgilendirmesi sayesinde, memlekete, millete yaptığı hizmet sayesinde. Bunlar, başımızın üstündedir, takdire şayandır; ama, bunun dışında -biraz önce ifade ettim- basının dahi şikâyetçi olduğu konularda, birtakım tedbirler alınmasına ihtiyaç olduğu görüş ve kanaatindeyim.

Bu bakımdan, Adalet Bakanlığı Kanunlar Dairesi Genel Müdürlüğü, kanunen verilmiş olan kanun yapma çalışmaları arasına bu konuyu da dahil etmiştir, bu konuyu da yürütmektedir; ama, gruplarla ilgili görüşmeler sırasında, arkadaşlarımız da böyle bir çalışma yapıyorlar; bu konu, bir kanun tasarı veya teklifi şeklinde gündeme geldiği zaman, bunun görüşme dakikalarını biraz daha genişleterek, biraz daha uzun konuşmak suretiyle, öyle zannediyorum ki, bu memlekete, bu millete en büyük hizmeti yaparız, her şeyden önce basına da iyilik yapmış oluruz.

Önergenin, fevkalade olumlu bir önerge olduğunu, Hükümet adına tekrar ifade ediyorum. Bu önergeyi vermiş olan grup yöneticilerine veya milletvekili arakadaşlarıma tekrar teşekkür ediyorum.

Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Gruplar adına ilk konuşmayı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Deniz Baykal yapacaklar.

Buyurun Sayın Baykal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ BAYKAL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bu genel görüşme önergesinin, Türkiye'nin çok önemli bir sorununu ele alıp, bunu, iyi niyetle, objektif bir biçimde aydınlatma ve arkasından da, bu konuda bir yasal düzenleme amacıyla verildiği,

genel görüşme önergesini veren arkadaşlarımızın hazırladıkları metinden anlaşılmaktadır. Onların iddiası şu: Basın ve televizyon alanında toplumu tedirgin eden, rahatsız eden uygulamalar vardır; bu konuların bir genel görüşme çerçevesinde ele alınması ve sonra da, bir yasal düzenlemeyle, bu konuya yaklaşılması gerekmektedir... Böyle bir anlayışla bu önergeyi verdiklerini ifade ediyorlar.

Bu açıklamayı geçerli saymakta, ne yazık ki, güçlüklerimiz var. Önergenin, böyle bir iyi niyetle, sureti haktan gözükerek, basına yönelik, toplumun çeşitli kesimlerinde ortaya çıkan rahatsızlıkları, tedirginlikleri değerlendirerek, bir çıkış yolu, bir geçerli yeni düzenleme arayışıyla verildiğini kabul etmekte bazı sıkıntılarımız var.

Önce, bu sıkıntıların, bu genel görüşme önergesinin yönteminden çıktığını düşünüyorum. Eğer, gerçekten, basın gibi çok önemli bir alanda, demokratik rejimi yakından ilgilendiren, bütün siyasal partileri yakından ilgilendiren böyle bir alanda bir yeni düzenleme konusunda ciddî bir arayış ihtiyacı söz konusu olsaydı, yapılması gereken şey, partiler arasında iyi niyetle bir komisyon kurarak, bu komisyon marifetiyle ciddî çalışma yapıp, doğru bir değerlendirmeyle bir sonuca ulaşma gayreti içerisine girmekti. Bu, uygun görülmemiştir. Olay, Parlamentonun Genel Kurulunda, işte, 20'şer dakikalık bir genel görüşme çerçevesinde "evet mi hayır mı, bildiğinizi söyleyin, düşüncelerinizden yararlanmak istiyoruz" anlayışıyla geçiştirilerek bir sonuca bağlanmak istenmiştir. İçinde bulunduğumuz noktada yapılan açıklamalardan anlıyoruz ki, bu konudaki hazırlık, bırakınız Hükümetle muhalefet partileri arasında bir işbirliğini, Hükümeti oluşturan partilerin kendi arasında bir mutabakatı şeklinde dahi götürülebilmiş değildir. Hükümeti oluşturan iki partinin her birisinin ayrı ayrı bu alanda çalışmaları vardır, hazırlıkları vardır...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Doğru değil bu.

DENİZ BAYKAL (Devamla) – ... Hükümet olarak, bir ortak tasarı noktasında güçlük olduğuna ilişkin, kamuoyunun yansıttığı değerlendirmeleri görüyoruz. Hükümetin, bu konuda, tam bir görüş birliği içerisinde olması elbette doğaldır; ama, böyle bir konuda iyi niyetli bir arayış varsa, bu arayışın, bütün siyasî partilerin, sadece Genel Kurulda konuşma yaparak değil, bir komisyonda yasayı hazırlayarak, düşünce üreterek, ortak değerlendirme yaparak katkı vermesine imkân sağlayacak şekilde hazırlanması gerekirdi. Bu, olmamıştır. Bunun olmayışı, üstelik de alelacele, bir emrivakiyle, telaşla, birdenbire gümrükten mal kaçırırcasına bu konunun üzerine derhal yürünmüş olması, çok haklı olarak, kamuoyunun bu konudaki tereddütlerini artırmıştır.

Kaldı ki, bu girişimin, iyi niyetli bir yeni düzenleme arayışıyla ilgisi olmadığını bize gösterecek başka bazı emareler de vardır. Bir ülkede, bir alanda -basın ve televizyon yayını gibi çok önemli bir alanda- bir yeni yasal düzenleme ihtiyacı ortaya çıkınca, bu, herhalde, uzun bir deneyimin sonucunda ortaya çıkan birtakım anlayışlara dayanır; yoksa, günübirlik, anlık kararlarla, yeni düzenleme hevesleri, çok doğru bir yaklaşım olarak görülemez.

19 uncu Dönem Parlamentosunda, bundan önceki Parlamento döneminde, Hükümetin, işbaşında bulunan DYP-SHP Hükümetinin bu alanda yaptığı bir hazırlık var. Basınla ilgili bir düzenleme ihtiyacı hissedilmiş, bu konuda bir çalışma yapılmış ve bu çalışma da somutlaşmış. Bunun ne getirdiği ortada, buraya gelen deneyimin ortaya koyduğu sonuç ortada. Ne getiriyor bu tasarı; basın özgürlüğünün daha güvenceli bir biçimde kullanılmasını sağlayacak düzenlemeleri getiriyor; bir de, cevap hakkının kullanılmasını güvence altına alacak, onu etkinleştirecek düzenlemeler getiriyor. Yani, demek oluyor ki, kısa bir süre önce, seçim öncesinde, Doğru Yol Partisinin, Türkiye'de, basın alanında düzenleme ihtiyacı olarak ortaya çıkan burada duruyor. Bu metinde, şimdi şikâyet edilen konulara yönelik düzenleme anlayışı yok. Ne oldu, o şikâyet konuları yeni mi ortaya çıktı?.. Son beş altı ayın deneyiminden kaynaklanan şikâyetler mi söz konusudur? Bir süre önce getirdiğiniz yasal düzenlemedeki öz, içerik ve hedefler ile bugün arayışına kalkıştığınız yeni düzenlemelerin birbirinden farklı olduğu, bu genel görüşmenin altında yatan anlayışın iyi niyetini kabul etme konusunda bizi engellemektedir.

Değerli arkadaşlarım, ayrıca, hepimiz çok iyi biliyoruz ki, bu, bu Hükümetin kuruluşu öncesinde başlayan tartışmaların bir uzantısı olarak ortaya çıkmıştır. Bu Hükümetin kuruluşuyla ilgili görüşmeler yapılırken, Sayın Erbakan'ın o zaman ne söylediğini çok iyi biliyoruz. Refahyol Koalisyonunun programı görüşülürken, Sayın Erbakan aynen şunları söylemiştir: "Bu medya şimdi bize karşı; ama, birkaç gün sonra bizi methetmeye başlayacak. Hele bir methetmesin bakalım; şu bankaya olan borcunu öde bakalım dediğimiz zaman, methetmeye başlayıp, bu Refah Partisi ne nimetmiş demeye başlayacak." Söyleyen kim; Başbakan. Ne zaman; Hükümet Programının görüşmeleri sırasında. Yani, diyor ki: "Bu medya bize karşı; ama, hükümet kurulduktan sonra karşı olmaya devam edemez, etmemelidir, etmeyecektir. Borçlarını öde diyeceğiz, diz çökecektir ve Refahyol ne nimetmiş, Refah Partisi ne nimetmiş diyecektir." Sayın Erbakan'ın anlayışı bu.

Yine, Sayın Erbakan'ın, o dönemde, Hükümetin kuruluşundan kısa bir süre önce yaptığı bir açıklamayı da dikkatinize sunmak istiyorum: "Birkısım medyaya da haddini bildireceğiz; ya halkın sesi olacaklar ya da yok olacaklar." Zihniyet bu, anlayış bu. Halkın sesi olmak ne demek; Refah Partisi halkın sesi, 65 milyonun partisi; Refah Partisine sahip çıkarsa halkın sesi olacak, sahip çıkmazsa haddini bildireceğiz, yok olacaklar. Bu zihniyet bizim bildiğimiz bir zihniyettir, dünyanın bildiği bir zihniyettir ve bu açıklamalar yapıldıktan kısa bir süre sonra, bir hükümetin kuruluşunun 4,5 ay sonrasında, olağanüstü bir telaşla, birdenbire bu konuya böyle iddiayla girilmiş olması, bu planın uygulanmakta olduğunu haklı olarak hepimize düşündürmektedir.

O nedenle, bu yeni yasa düzenlemesi arayışının, iyi niyetli ve samimî bir arayış olduğunu kabul etmek mümkün gözükmüyor. Önce bunu tespit etmek istiyorum. Burada söylenen değerlendirmeleri, bir kılıf, bir bahane diye görüyorum. Hani, Sayın Erbakan'ın "aspirini içirirken çikolataya sarın" deyişi var ya, bu genel görüşme ve bu genel görüşmedeki üslup, yaklaşım da, işte, bir süre sonra getirilecek olan aspirinin çikolataya sarılması çabasından ibarettir.

Değerli arkadaşlarım, basının ve televizyonların, sadece, çeşitli uygulamalarına yönelik şikâyetlerle gündeme gelmesi, aslında, çok büyük bir haksızlıktır. Çünkü, bu olayın büyük bir rejim konusu olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Demokratik rejim, esas itibariyle, kuvvetler ayrımı anlayışına dayanır; ama, kuvvetler ayrımı anlayışı ortaya atıldığı zaman, siyasî parti gerçeği daha ortaya çıkmamıştı. Siyasî parti gerçeğinin ortaya çıkması, kuvvetler ayrımının anlamını ve özünü değiştirmiştir ve bir anlamda da, kuvvetler ayrımını anlamsız kılmıştır. Günümüzde, parlamentonun, hükümetin ve yargının birbirinden ayrı olduğundan söz açabilmek, siyasetin, bir siyasî parti gerçeği haline gelişi karşısında imkânsız hale gelmiştir. Hükümet de, Meclis de, bir siyasî parti çoğunluğunun yönlendirdiği kurumlar haline dönüşmüşlerdir; bunlar arasındaki ayrımın, artık, hiçbir anlamı, özü, içeriği kalmamıştır. Hele, bir de yargı, hükümetin, yani gerçekte parlamentodaki çoğunluğun, çoğunluk partisinin denetimi altına girmiş ise, işte, asıl o zaman, ülkede demokratik rejimin anlamı ve özü ciddî bir tartışma konusu haline gelmiş demektir.

Bu ortamda, çıkış yolu, basın ve kamuoyudur. O nedenle, basının ve kamuoyunun, siyasî parti disiplininin parlamentoyu ve hükümeti etkisi altına aldığı dönemlerde, demokratik rejim açısından olağanüstü önemi vardır, anlamı vardır. Bu kadar önemli bir konunun, rejimin özüyle ilgili bir konunun, bir siyasî parti yönetiminin, hükümet öncesinde yaptığı tehditler doğrultusunda, onunla işbirliği yapmaya kendini mecbur sayan bir koalisyon ortağının desteğiyle ele alınıp çözülmesi, hiç kuşku yok, Türkiye'de çok ciddî sorunları, sıkıntıları beraberinde doğuracaktır.

Değerli arkadaşlarım, televizyon ve gazete sahiplerine kızabilirsiniz, televizyon ve gazete yorumcularına, yazarlarına kızabilirsiniz, onlardan rahatsız olabilirsiniz, onlardan şikâyetçi olabilirsiniz; ama, bilinmesi gereken bir nokta, basın ve televizyonun, onların sahiplerinin olmadığıdır; onların, bir rejim kurumu olduğunu, demokratik rejimin işleyişi açısından fevkalade önemli etkileri

bulunduğunu ve o işleyişe, o etkilere değer vermek, saygı göstermek zorunda olduğumuzu unutmamalıyız. O kavganın sevkiyle; falan gazete patronuna haddini bildireceğim, falan televizyon sahibinin burnunu sürteceğim, sen misin bana karşı şöyle söyleyen, böyle yapan anlayışıyla yola çıkarak kabul edeceğiniz yasalar ve uygulamalar, sizi, ülkede demokratik rejimi ciddî şekilde sarsan bir anlayışın içine girmeye çeker.

Şimdi de böyle bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Ne iktidar, iktidarda görev yapan insanın şahsî emellerine ulaşmasının aracıdır ne de televizyon ve basın, onun sahipleriyle değerlendirilecek kuruluşlardır, kurumlardır. Kurnazlıkla hiçbir yere varmak mümkün değildir, şahsî hesaplaşma anlayışıyla kamu görevini yerine getirmek kesinlikle mümkün değildir. Hakşinaslığı bir yana bırakarak, kişisel ya da partisel hesaplaşma anlayışının etkisi altına girerek gerçekleştirilecek uygulamaların, Türkiye'de yeni yeni sorunları doğurması kaçınılmazdır.

Değerli arkadaşlarım, ayrıca bir de şu temel gerçeğe dikkatinizi çekmek istiyorum. Türkiye, bir geçiş dönemini yaşıyor, bir güç dönemin içinden geçiyoruz. 12 Eylül'deki bir askerî müdahale dönemini, hâlâ hukukumuzda, siyasetimizde, partileşme yapımızda, anlayışımızda tümüyle tasfiye edebildiğimizi söylemek mümkün değil. Türkiye, bir yarı karanlık rejimden, şeffaf, berrak bir rejime doğru geçme arayışı içinde, uğraşısı içinde. Bu, çok doğal; bir askerî rejim, bir askerî müdahale döneminin sarsıntılarını, kalıntılarını aşmaya çalışıyoruz, demokratik rejime bir öz ve içerik kazandırmaya çalışıyoruz. Güç bir olaydır, kolay bir olay değildir; altından hemen kalkılmaz ve sancısız bir şekilde bunun gerçekleşmesi de mümkün değildir; ama, bir ihtiyaçtır ve bu, bir süreçtir; bu sürece de elbirliğiyle katkı yapmak, demokratik rejimi gerçekleştirmek isteyenlerin görevi ve sorumluluğu olmalıdır.

Bu çerçeveden baktığımız zaman, biz, Parlamento olarak, medyadan hesap sormadan, medyayı suçlamadan, medyayı ifadesini almak üzere sorgulama koltuğuna yerleştirmeden önce "acaba, biz, görevimizi ne ölçüde yaptık" diye sormak zorunda değil miyiz?.. Türkiye Büyük Millet Meclisinin, siyasî partilerin görevini ne ölçüde yaptığı konusunu dikkate almadan, onu bunu suçlayarak bir yere varmamız mümkün değildir.

Bu çerçeveden baktığımız zaman, tablo, hiç de kıvanç verici değil. 1982 Anayasası, çok mütevazı bir iki değişikliğin dışında aynen devam ediyor. Bu Anayasada, demokratikleşme konusundaki vaatleri gerçekleştirme doğrultusunda hiçbir ciddî adım atılabilmiş değil. Geçen yıl gerçekleştirdiğimiz Anayasa değişikliklerini yaşama aktarabilmek için, uygulama yasalarını da daha çıkarabilmiş değiliz. Halka karşı borcumuz var; Anayasayı değiştirdik, değiştirdiğimiz Anayasanın gereğini, hâlâ, Meclis olarak yerine getiremedik, yasaları çıkaramadık.

Sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin, diğer kuruluşların, öğrencilerin, öğretim üyelerinin temel haklarıyla ilgili, bir an önce verilmesi gereken yeni olanakları, Parlamento olarak sağlamış değiliz.

Biz, 1982 Anayasasını benimsemeye devam ediyoruz. Anayasadaki değişiklikleri uygulamaya yönelmiş değiliz. Yargı bağımsızlığını gerçekleştirme konusunda, artık, herkesin üzerinde durduğu temel noktaları ele almış değiliz. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun demokratikleştirilmesi, yargı bağımsızlığını güvence altına alacak bir biçimde yeniden düzenlenmesi doğrultusunda bir çalışmaya yönelmiş değiliz. Milletvekillerinin dokunulmazlığının Türkiye'de ne gibi sıkıntılar yarattığı yaşanarak görülmüş, bu sıkıntıları ortadan kaldırmaya yönelik hiçbir adım atmış değiliz. Memurin Muhakematı Kanunu, bir kanunu muvakkat olarak gelmiş; ama, hâlâ, Türkiye'de bir temel yasa olarak işlemeye devam ediyor ve Türkiye'de, pek çok sorun, sıkıntı varlığını koruyor; biz, bu konuda, o temel yaklaşımları bir yana bırakarak "basınla derhal hesaplaşacağız" diye yola çıkıyoruz... Bunun, iyi niyetle olduğunu, ülkenin bir zafiyetini ortadan kaldırmaya yönelik iyi

niyetli bir düzenleme amacına dayalı olduğunu kimseye kabul ettiremezsiniz. Olayın, bir siyasî kavganın sonucu olduğu, bir hesaplaşma arayışının sonucu olduğu, bir intikam alma kararının uygulanması sadedinde sahneye konulduğu, çok açık bir biçimde görülüyor.

BAŞKAN – Sayın Baykal, 2 dakikanız var.

DENİZ BAYKAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bir de, bu yasa, çok zamansız bir biçimde gündeme gelmiştir. Türkiye, bir büyük bunalımın içinde yakalanmıştır. Susurluk'ta bir ahtapotun kolu ortaya çıkmıştır. Bu ahtapotun diğer kollarının nereye uzandığı, kafasının, beyninin nerede olduğu araştırılması gereken bir konudur. Bu konunun araştırılmasıyla ilgili ciddî bir gayreti, idare olarak sergilediğimizi ifade etmek durumunda değiliz. Konu, geçiştirilme noktasında gözüküyor. Bir muhalefet partisinin lideri çıkıyor, açıkça "Ömer Lütfü Topal'ı şu üç kişi öldürdü; o insanlar da, şimdi, Sedat Bucak'ın koruması olarak görev yapıyor" diyor; Türkiye'de yaprak kımıldamıyor, Başbakan ağzını açmıyor.

A. ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Adalet Bakanı da dahil...

DENİZ BAYKAL (Devamla) – İfadesi alınmadı, öyle midir değil midir diye.

Sayın Muhalefet Partisi Genel Başkanına, bu ithamı nasıl yaparsın diye kimse hesap sormadı. Söz konusu olan kişilerin ifadesine başvurulmadı. Herkes devam ediyor. Türkiye bu noktada, bunun altında ezilmişiz. Olay, Susurluk Savcısı ile İstanbul'daki DGM Savcısına havale edilmiş durumda. Sayın Cumhurbaşkanı "takip edin, nereye kadar giderse, oraya kadar takip edin" diyerek, olayın takip edilmesi gerektiğini söylemekle yetiniyor; ama, takip mekanizmaları kurulmuş değil. Meclis, bir araştırma komisyonu kurdu, devlet sırrını sorması mümkün değil. Devlet sırrını sormayan bu komisyon neyi aydınlatacak! Bu konuyu kim ortaya çıkardı; yiğidi öldürün ve hakkını verin, basın çıkardı, medya çıkardı. (CHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Basın olmasaydı, medya olmasaydı bu konu aydınlığa kavuşturulur muydu?.. Bırakınız bu konuyu, İLKSAN'ından, İSKİ'sinden, Mercümek olayına, Bekir Darçın'ına kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baykal, lütfen toparlayınız.

DENİZ BAYKAL (Devamla) – ...pek çok konuyu -son Libya skandalı dahil olmak üzere- basın ve televizyon devrede olmasaydı, etkin olmasaydı, aydınlatmak olanağı var mıydı, bunları aydınlatmak kolay mıdır?.. "Belge yok, tanık yok" deyip, üstünü örtmek mümkün. Elbette, belge olmayan, tanık olmayan bir ortamda, bir karanlıktan o işi alıp, yavaş yavaş aydınlığa getireceksiniz. Haksızlıklar da yapılmıştır belki bu arada. O haksızlıkları ortadan kaldırmanın mekanizmaları da var, o mekanizmaları işleteceksiniz, onları takviye edeceksiniz; ama, basının bu işlevine karşı bir tavır takınmak, bunu imkânsız bir anlayışla noktalamaya çalışmak, işte, Türkiye'ye verilebilecek en büyük zarardır.

Açıkça ifade etmeliyiz, basın ve televizyon, Türkiye tarihinde en verimli, en yararlı, demokratik rejimin ve hukukun işlemesine en büyük katkıyı yaptığı bir dönemi yaşıyor.

Avrupa'daki yabancı gazeteler dahil olmak üzere, herkes, "iyi ki Türkiye'de basın var da bu pis işler ortaya çıkıyor" diyor ve bu ortamda, şimdi biz, basını susturma anlamına gelecek olan bir projeyi, şu gerekçeyle, bu gerekçeyle kabul ettirmeye çalışıyoruz, Bunu kimseye kabul ettiremezsiniz!

Bu ortamda basına saygı göstermek lazımdır. Bu ortamda basının üzerine varmak kadar yanlış bir şey yoktur. Bırakınız, ne biliyorsa ortaya koysun, ne söyleyebilirse gerçekleştirsin. Ortada hukuk var, kanunlar var; her şeyin gereği yapılabilir; hızlandıracak önlemler de almak mümkün.

Basın, kendi içinde kendisini reforma tabi tutmak için en büyük gayreti gösteriyor. Onun sonucudur ki, Sayın Bakanın burada okuduğu deklarasyonlar, açıklamalar ortaya çıkıyor; ama, o deklarasyonları yapanlara yarın sorun, "Refah Partisi Hükümetinin bu uygulamasını destekliyor musunuz" deyin; tümü karşınızdadır. Onlar diyorlar ki, siz elinizi çekin, biz kendi işimizi kendimiz çözeriz; siz girerseniz olay daha karmaşık olur, daha tehlikeli olur. Türkiye'de, basının, televizyonun sorunları var; ama, o sorunları çözmek için, basının ve televizyonun iyi niyetli bir gayret içinde olduğundan da kimsenin kuşku duymaya hakkı yok. O, size emanet edilemez. Basını ve televizyonu biz düzelteceğiz diye yola çıkarsanız, basına ve televizyona değil, demokrasiye ve kendinize zarar verirsiniz. Basını susturursunuz; ama, halkı susturamazsınız! (CHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar) Basını susturursunuz; ama, dedikoduların önünü alamazsınız ve onun tahribatı altında kalırsınız. Bu, denenmiştirp; bu, yıllardır görülmüştür. Basını ezeceğim, susturacağım yaklaşımıyla, bırakınız ülkeyi ve demokrasiyi, kendinize de hizmet etme olanağınız yoktur. Bu, iyi bir proje değildir, doğru bir yaklaşım değildir.

Uyarılarımızı, bu aşamada, bu şekilde ifade ediyoruz; genel görüşmenin açılması halinde, bu anlayışımızı daha yaygın bir şekilde dile getireceğiz ve bu konuda mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baykal.

Anavatan Partisi Grubu adına Sayın Uğur Aksöz; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Aksöz, süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA UĞUR AKSÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refah Partisinin vermiş olduğu, medya konusundaki genel görüşme önergesi üzerinde, Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini sunmak için söz almış bulunmaktayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, önce, işin teknik yönüne bir göz atmak lazımdır. Genel görüşme önergeleri niçin verilir?.. Ortada, el konulması gerekli ve tüm boyutlarıyla araştırılması icap eden bir olay veya olaylar zinciri vardır; konunun tüm açıklığıyla ortaya konulması için genel görüşme istenir ve o konu, artısıyla eksisiyle; ama, tüm boyutlarıyla ve tüm yönleriyle Meclisçe ele alınır ve bunun sonucunda ne yapılacağına bu Meclis karar verir.

Peki, medya için böyle bir genel görüşme önergesine lüzum var mıdır; izin verirseniz, bunu inceleyelim. Türkiye'de, medyayı düzenleyen hükümleri içinde taşıyan tam 157 adet yasa ve kanun hükmünde kararname var; amaç, eğer, bunları derleyip toparlamaksa, bunun yolu genel görüşme açmak değildir. Esasen, basınla ilgili olarak iki ayrı basın yasası taslağı zaten hazırlanmaktadır ve bugünlerde gündeme geleceği bilinmektedir. Daha geçen hafta, dağıtımla ilgili bir yasa çıkmıştır ve bu hafta da, promosyonla ilgili yasa gündeme gelecektir. Yani, basınla ilgili her şeyi zaten düzenlemekteyiz. Öyleyse, basın, sanki hiç bilinmeyen bir konuymuş gibi, hiç el değmemiş bir konuymuş gibi, basın, sanki, bugün burada 20 dakikada keşfedilecekmiş gibi, bu genel görüşme önergesi niçin verilmiştir; bunun bir temeli, bir sebebi olması lazımdır; üstelik, apar topar getirilmesi ve ısrarla getirilmesi de, bize bir şeyleri hatırlatmalıdır.

Şu anda, bütün dünya, batısıyla doğusuyla, Türk basınını alkışlarken ve basın, tarihinde ilk defa, en üst itibar noktasını yakalamışken ve Türk basını, bugün, savcının, Başbakanın, Hükümetin, bakanın yapamadığını yapıp, olayları gün ışığına çıkarırken, bu genel görüşme gündeme getirilmiştir. Demek ki, bunun bir amacı vardır; işte, onu bulmamız lazım. Bu amaç şudur: Hükümet, bugün,

maalesef, acz içindedir; yolsuzluklardan, artık hareket edemez hale gelmiş, son, Susurluk olayıyla nakavt olmuştur; bir yol ararken, ne yapalım diye bir çare ararken, gündemi nasıl değiştirelim diye düşünürken, demokrasi yolunu değil de, tarih boyunca tüm diktatörlerin seçtiği yolu seçmiş, pisliğin üzerine gideceğine, o pisliği yazan basının üzerine gitmeyi tercih etmiştir; fakat, Hükümet, bunu yaparken bir şeyi unutmuştur; Türk Ulusunu unutmuştur, demokratik kitle örgütlerini unutmuştur, yeminine sadık milletvekilleri olduğunu unutmuştur ve bu unutkanlığı, onun, basını susturmak için getirdiği bu önergenin nasıl ters tepeceğini, tıpkı bir bumerang gibi nasıl kendisini vurduğunu öğrenmesiyle noktalanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önerge, basına zincir vurmak için, basının ağzına bant yapiştırmak için getirilecek muhtemel yasalara bir ön hazırlıktır; güya bir altyapı, güya basına karşı bir kamuoyu oluşturulacak ve arkasından da basına ölüm yasaları ya da idam fetvaları gelecektir. Dünya demokrasi tarihinde bu film çok görülmüştür. Refahlılar unutmuşlarsa, biz, birkaç olayla hatırlatalım. Hatırlarsanız, vaktiyle, Demokrat Parti basınla kavgaya girişti, sus yasaları getirdi, kaybetti. Adalet Partisi aynı yanlışa düştü, basınla uğraştı, kaybetti. 12 Mart gibi katı bir rejim, yine basınla uğraştı yine kaybetti ve 12 Eylül en sert biçimde uğraştı, o da gitti.

Bu nedenle sevgili Refah Partililer, bu işten, yani, doğruları yazdığı müddetçe basınla uğraşmaktan hayır gelmez. Sizi çirkin gösteren aynayı kırmakla bir yere varamazsınız. Aynalara kızmayın kendinize çekidüzen verin. Basın bir aynadır.

ABDULLAH ARSLAN (Tokat) – Eğri aynalara...

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Geleceğim efendim, eğri aynalara da geleceğim tabiî. Sırayla geliyorum, sabredin.

Bir an kendi Başbakanınıza "Ey Sayın Başbakanım, bu basının yazdıkları, fotoğraflarla ve kişilerin ifadesiyle doğrulandığına göre, neden gereğini yapmıyorsunuz" diye sorun. Bırakın basını, Başbakanınıza sorun. Neden susuyorsun diye kendi liderinize sorun. Basına kızacağınıza...

HASAN HÜSEYİN CEYLAN (Ankara) – Hangisini?..

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Sayın Ceylan, gazetecisin, liderine kız "niçin üstüne gitmiyorsun" de. Ona sor.

HASAN HÜSEYİN CEYLAN (Ankara) – Benim liderim, bütün olayların üzerine gidiyor!..

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Bakın, bakın...

BAŞKAN – Sayın Aksöz, lütfen karşılıklı...

Sayın Ceylan, siz de oturun.

UĞUR AKSÖZ (Devamla) –Şimdi, belki, bize inanmazsınız; ama, ben size inanacağınız birinden bir pasaj okuyacağım, o zaman inanırsınız belki. Akit Gazetesi yazarı Sayın Abdurrahman Dilipak, bakın, gazetesinde ne diyor: "Erbakan niye susuyor, korkuyor mu; yoksa, bırakıyor DYP iyice dize mi gelsin. Konuş Hocam konuş sükût ikrardır çünkü." Buyurun, Dilipak'a cevap verin, bana değil.

Bakın, şimdi, Hoca konuşmuyorsa, Adalet Bakanımız, biraz evvel, burada konuştu; ama, ben, biliyorum ki, Adalet Bakanımız, basını, Bakanlığına sokmuyor; memurlarına da "basınla görüşmeyeceksiniz" diye talimat vermiş; sonra da dönüp, basın için bir yasa hazırlatıyor.

Öte yandan, Doğru Yol Partili Devlet Bakanı Sayın Zeybek de, ayrı bir yasa hazırlıyor ve öğrendiğimize göre, "Kazan'ın hazırlatmakta olduğu tasarıya destek vermiyorum" diyor ve bugün, basın için yapılan bu genel görüşme sırasında, basından sorumlu Devlet Bakanımız Sayın Zeybek buraya gelmiyor; bu bir protestodur, bu bir protestodur; sizi onaylamıyor, gelmiyor; gelmesi lazım;

konu, onun konusu... O bakımdan, Refah Partili milletvekillerinin, basına kızmaya hiç hakları yoktur. İçe dönüp, kendilerine bakmalılar ve "arkadaş, biz nerede hata yapıyoruz, bizim bir yerde yanlışımız var; ama, bu nedir" diye araştırmaları lazımdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refah Partisi, maalesef, öylesine şaşkın bir durumda ki, ne yaptığını da bilmiyor; elinde, basınla ilgili pek çok yasa varken, bunları derleyip toparlayıp, çağdaş, tek ve yeni bir iletişim yasası hazırlayacağına, her şeyi orta yerde bırakıp, bu genel görüşme önergesini veriyor. Önergeyi lüzumsuz ve gereksiz vermesi bir yana, kendi önergesinde de suçüstü yakalanıyor. Nasıl mı? Onu da anlatalım: Önergenin ikinci sayfasında, hukukun üstünlüğünü savunan bir kisveye bürünüyor Refah Partisi ve diyor ki "Anayasamızın 38 inci ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6 ncı maddesi gereğince, mahkemece hüküm giymeyen herkes ve her kurum masumdur; bunun adı, masumluk karinesidir." Doğru, elinde hüküm olmadan, hiçbir kişi ve kuruluşu suçlayamazsınız. Bravo!.. Bunu öğrenmişler; ama, burada da takıyye yapılıyor, yapıyorlar. Bunu dedikten sonra, Refah Partisi dönüyor, ellerinde hiçbir mahkeme hükmü olmadan, kesin hüküm olmadan, daha bu genel görüşme önergesinin girişinde, birinci satırında "medya, teröristtir; medya, terör estiriyor; medya, yalan söylüyor, haberleri tahrif ediyor; medya, halkı galeyana getiriyor" diyor. Var mı elinizde mahkeme hükmü; nasıl suçluyorsunuz medyayı?! Hani, siz, hukuka saygılıydınız; işte, suçüstü yakalandınız!

Bakınız, medya yalan söylemiyor. Şimdi, ben, size soruyorum; kalkın ayağa ve Türk Halkı huzurunda konuşun: Örtülü ödenek haberi yalan mı, söyleyin?! Kuşadası'ndaki Suna Abla Çiftliği yalan mı; söyleyin?! TURBAN krizi yalan mı, söyleyin?! Mercümek olayı yalan mı, söyleyin?!

ABDULLAH ARSLAN (Tokat) – Yalan, yalan...

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Beşir Darçın olayı yalan mı, söyleyin?! Çiller'in Amerika'daki serveti yalan mı, söyleyin?! İSKİ olayları yalan mı, söyleyin?! İLKSAN olayı yalan mı, söyleyin?! Susurluk'ta, susturucu silahlar, yakalananlar yalan mı?! O kamyon orada duruyor, o koca enkaz; onu, buraya mı getireyim sizi inandırmak için? O olaylar yalan mı?! İşte, arkadaşlar, basın bunları yazdı. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar) Basın bunları yazdı; siz, bunlara nasıl "yalan" diyorsunuz. Şimdi, bunu yazdı diye, basın mı halkı galeyana getiriyor, yoksa, gerçekler bu kadar apaçık ortadayken, halk, ilk defa her şeyi açık açık öğrenmeye başlamışken, basını susturmak isteyenler mi halkı galeyana getiriyor?! Takdir sizlerindir.

ABDULLAH ARSLAN (Tokat) – Basın melek mi, hiç hata etmez mi?

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Geliyoruz efendim; sırayla... Sırayla...

Şimdi, dünyanın en ciddî dergilerinden... Bakın, belki biz de yalanız, basın da yalan, herkes yalan; peki, dünyanın en ciddî dergisi, en tarafsız dergisi The Economist bakın ne diyor: "Türkiye'de, devletin en dip noktalarına kadar sızan yolsuzluklar, sadece, medya tarafından takip ediliyor ve bu sayede ortaya çıkan müthiş kamu ilgisi yüzünden, Türkiye'de, ilk defadır ki, yöneticiler bu olayı kapatamayacaktır." The Economist diyor. Bakın, dünya bu gerçeği görüyor; ama, siz görmüyorsunuz. Ben devam edeyim, Turkish Daily News Gazetesinde, İngiliz Parlementer ve aynı zamanda Avrupa Parlamento üyesi James Moorhouse, bakın ne diyor: "Türkiye, artık, bizim için bir diktatörlüktür." Buyurun, ona cevap verin. Devam ediyoruz, Stuttgarter Allgemeine Gazetesi de, şunu yazıyor: "Türk basını, karanlık olayların her gün yeni bir boyutunu gözler önüne seriyor. "

Bakınız sevgili Refahlılar, dünya, Türk Basınını alkışlıyor. Türk Ulusu, artık, her şeyi, basın sayesinde biliyor. Anayasa basına bu hakkı vermiş, basın da bu hakkını kullanıyor. Bununla iftihar etmemiz lazım. Ha, şimdi, şuraya gelelim: Basının yanlışı yok mu? Elbette var; ama, onu düzeltelim derken, onu öldürmeye hakkınız var mı?

Basın, demokrasinin vazgeçilmez şartı ve hepimizin güvencesidir. Basını hukuk içinde tutmak, onu disipline etmek, sizin, bizim görevimizdir; ama, basını öldürmek, ne sizin ne bizim hakkımızdır.

O halde, arkadaşlar, basını susturmak -demokratik ülkelerde değil- sadece diktatörlerin yaptığı bir iştir, demokrasi mezarcılarının yaptığı bir iştir; bizim, bu yanlışa düşmememiz lazım.

Vaktiyle bir Maarif Nazırı vardı "yahu, şu okullar olmasa, maarifi ne güzel idare ederdim" derdi. Refahlılar da, öyle bir kara mizah konusu olmasınlar "şu basın olmasa, Türkiye'yi ne güzel idare ederdim" hatasına düşmesinler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğer, tutulan yol, izlenen yöntem yanlışsa, bakın, tutulan yol ve izlenen yol yanlışsa, yaptığınız işin özü doğru bile olsa, taraftar bulamazsınız. Bugün, yaptığınız bu.

Bu ülkede, basının öyle yasalara ihtiyacı var ki, onları çıkaralım. Basını hep hukuk içinde tutacak düzenlemeleri birlikte ve el ele yapalım; ama, sizin yaptığınız bu değil ki... Sizin derdiniz üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek. Şimdi, bu, taraftar bulmaz.

Bakınız, şöyle bir örnek vereyim: Eğer, çocuğunuz bir hata yaparsa, bir yanlış yaparsa ne yaparsınız; hoca tutarsınız, kursa gönderirsiniz; ama, çocuğunuzu öldürmezsiniz. Bu basın, demokrasinin, sizin gibi, bizim gibi, bir kuvvetidir, dördüncü kuvvettir. Bu basın, sizin gibi, bizim gibi, demokrasinin bir evladıdır. Onu, evladınız gibi görün. Yanlış yaptıysa, yasa çıkarmak sizin işiniz. O yasaları çıkarın, onu hukuk içinde tutun; yani, çocuk misalinde söylediğim gibi, ona hoca tutun, onu kursa gönderin -siz, amirsiniz, en yüce makamsınız- ama, onu öldürmeyin. Benim söylemek istediğim bu.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Yapılan iş de o zaten...

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önergede, beni ve hukuka saygısı olan herkesi çok rahatsız eden bir cümle daha gördüm; deniliyor ki: "Basın, halkı galeyana getiren bir kurumdur" Böyle bir suçlama yapılıyor basına. Şimdi, bu çok yanlış ve çok da tehlikeli.

Refah Partisinin gözüne, iktidara gelince perde mi indi, ne oldu bilmiyorum; daha önceki sözlerini hep unuttular. Koalisyon Protokolü var; DYP ile Refah'ın yaptığı bir Koalisyon Protokolü var. O Koalisyon Protokolünün 11 inci sayfasında şöyle bir şey var: "Devlet yönetiminde açıklık ve şeffaflık esastır. " Hadi buyurun bakalım!.. Siz "devlet yönetiminde açıklık ve şeffaflık esastır" diyorsunuz, gazeteci de açık ve şeffafça her şeyi yazıyor; adamları doğruyorsunuz; susun, ağzını bantla, ayağına pranga, eline zincir...

Bakın, arkadaşlar, söylediklerinizi unutabilirsiniz; ama yazılı şeyler unutulmaz, protokol burada; kütüphanede var, birer tane edinebilirsiniz.

Bakın, Başbakan acaba açıklıktan, şeffaflıktan ne anlıyor; yani basının gözü kapanınca, ağzı kapanınca Başbakanımız bunu mu şeffaflık zannediyor acaba?! Ya da basını öldürecek, bitirecek, tüm işlevini yok edecek yasaları hazırlamakla Başbakan şeffaf mı olmuş oluyor?!

Peki, Doğru Yol Partili milletvekillerine de soruyorum; burada çok iyi hukukçu arkadaşlarım var, onlara da soruyorum. Doğru Yol Partisi Programında bir şey var. Bakın, diyor ki...

AHMET İYİMAYA (Amasya) – İçtüzüğe göre, Genel Kurula hitap edeceksiniz.

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Efendim, Genel Kurula hitap ediyorum, siz, bu Genel Kurulun bir parçasısınız, iyi bir hukukçu olduğunuzu söylüyorum.

Doğru Yol Partisinin Programında bir cümle var, şimdi onu okuyacağım: "Doğru Yol Partisi, basın özgürlüğünü temel hak ve özgürlüklerin garantisi sayar." Yani hepimizin garantisi, temel hak

ve özgürlüklerimizin garantisi basınmış; programda böyle yazıyor. Sonra da, bu basına gelen idam fermanlarına "evet diyorsunuz" veya birlikte imzalıyorsunuz. Namık Kemal Zeybek "ben, Sayın Kazan'ın hazırladığı yasayı desteklemiyorum" diyor; ama, bu yetmez. Sayın DYP milletvekillerinin de programlarına sadık kalarak bu genel görüşmeye gerek olmadığını, bunlara lüzum olmadığını, bu genel görüşmenin zaman kaybı olduğunu söylemeleri ve yapılacak bir şey varsa, iki parti iktidardırlar, yasasını getirmeleri lazım.

Genel görüşmeyi iktidar getirmez, dünyada böyle bir usul yok. Genel görüşmeyi muhalefet getirir ki, iktidar uyansın, yanlışları görsün, hataları görsün de, oy çoğunluğuyla buna ilişkin yasa yapsın. Bir de bakıyoruz ki, iktidarın büyük ortağı genel görüşme getiriyor! (RP sıralarından gürültüler)

HASAN HÜSEYİN CEYLAN (Ankara) – Muhalefet yapmadığı için getiriyor.

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Efendim, bir dakika... Bakın, bu genel görüşmeyle havanda su dövüyorsunuz. Burada, şimdi, bütün günümüz öldü. Bakın, genel görüşmeyle, bütün günümüz öldü. 26 Kasımda bir daha görüşeceğiz, bir günümüz daha gitti; iki yasama gününü öldürdünüz. Bunu yapacağınıza, basına ilişkin yasa tasarısını -Sayın Anayasa Komisyonu Başkanım burada, herhalde bana doğru diyecektir- getirin, tartışalım, ne eksikse tamamlayalım, ne yanlışsa düzeltelim. Buna ne gerek var?! Bunun adı, gündem saptırmaktır; bunun adı, Parlamentoyu fuzulî işgaldir. Bunu, vicdan sahibi herkes söyleyecektir. Tabiî şimdi söylemezsiniz, sonra, gizlice birbirinize söylersiniz.

SITKI CENGİL (Adana) – Siz öyle mi yapıyorsunuz?!

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Bakın, Doğru Yol Partili arkadaşlarımız, bazı şeyler için her şeye razılar; basının idamına, temel hak ve özgürlüklerin rafa kaldırılmasına razılar. O zaman, biz de, mücadelemizi buna göre yaparız. Bunu, Anamuhalefet partisi olarak şuna buna ihtiyacımız olduğu için söylemiyoruz. Bizim arkamızda, zaten halk desteği var ve halk, bu konuda bizi destekliyor; ama, sizi desteklemiyor.

SITKI CENGİL (Adana) – Sayın Aksöz, Osmaniye'de görüştük.

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Bakın, şimdi bir şey söyleyeceğim, susacaksınız. Onun için, acele etmeyin, nefesinizi tutun. (RP sıralarından gürültüler) Bir dakika... Nefesinizi tutun; bir şey söyleyeceğim; bomba geliyor şimdi.

Alt komisyon, TEDAŞ olayından dolayı Tansu Çiller'i suçlu buldu ve Yüce Divana sevkine karar verdi. Bu karar, komisyonda oylanacak. Komisyonda çoğunluk kimde; Refah Partisinde. Refah Partisi, bakalım ne yapacak? Niye "ne yapacak"diyorum; çünkü, yanlış yaparsa, Refah Partisi çok kötü bir duruma düşecek. Niye; çünkü, TEDAŞ konusunda Meclis soruşturması açılmasını isteyen Şevket Kazan ve 75 arkadaşıdır; onlar istemiş soruşturma komisyonu kurulmasını. Bakın, orada, Şevket Kazan ve 75 arkadaşı ne demiş: "Özer Çiller, arkadaşlarıyla 'yalı çetesi' diye bir ekip oluşturmuştur. Bu ekip, kamu kuruluşlarını yönlendirerek, kendilerine gayrimeşru kazanç sağlamıştır." Şimdi de, alt komisyon "suçludur" demiş. Yarın, sizin oyunuzu görecek bu memleket, bu ülke görecek; bakalım ne yapacaksınız? (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar; RP sıralarından gürültüler)

Ben, Refah Partisini suçlamıyorum; içinde bulunduğu durumu anlatıyorum. Belki size bir faydam olur canım (!) dinleyin...

Bakın, siz bugün şu durumdasınız: Evinizin içindeki bütün lağım boruları patlamış, pis kokular etrafı sarmış. Basın bunu yazıyor. Şimdi, basını susturdunuz. O koku yok oldu mu?!. O lağım boruları kapandı mı?!. O pis koku durdu mu?!. Ne yapmanız lazım? O kokuya el atmanız lazım

beyler; uyanın; o kokuya el atmanız lazım. Ha, o kokuya el atmazsanız ne olur; o koku, size de bulaşır ve sizi götürür; bu selin önünde duramazsınız.

Vaktim doluyor, ben sözlerimi tamamlıyorum.

Eğer, buradan alacağınız bir pay varsa alırsınız, yoksa biz nasılsa gereğini, burada, gerekirse halkın içinde yapacağız; ama, bakın, şunları çok iyi dinleyin. Yine, ben söylemiyorum, dünyanın en ünlü yazarlarından biri söylüyor.

BAŞKAN – Sayın Aksöz, son dakikanız.

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Son dakika... Bitiriyorum efendim, merak etmeyin.

John Keane -alın okuyun, faydası olur- Medya ve Demokrasi isimli bir kitap yazmış...

RAMAZAN YENİDEDE (Denizli) – Türkiye'den ümidiniz kalmadı!

UĞUR AKSÖZ (Devamla) – Bakın, John Keane, Medya ve Demokrasi... Çok şey var içinde; ama, sizi ilgilendiren, size yararlı olacak bir paragrafını okuyorum: "Basın, yurttaşların gözüdür, dilidir. Bilgi edinme, bir yurttaşın en doğal hakkıdır; hiçbir güç bu hakkı yok edemez; hele hele kendi paçalarından akan kokuları durdurmak sevdasına düşmüş, kokuşmuş hükümetler asla yok edemezler."

Sevgiler, saygılar sunuyorum. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aksöz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kapusuz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum.

Değerli hatip arkadaşımız, hiç uygun olmayan tarzla, yakışıksız, bu heyete ve bu kürsüye yakışmayan tarzda birtakım ithamlarda bulundular. Özellikle, eğer kopan, parçalanan birtakım lağımlar varsa onu başka yerde arasınlar; hiçbir zaman Refah Partililerin evinde, Refah Partisi teşkilatında böyle bir lağım aramasınlar. Kendisini kınıyorum.

Arz eder, teşekkür ederim. (RP sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Uğur Aksöz, konuşmasında, benim Adalet Bakanı olarak basına Bakanlığımı yasakladığımı ifade etti. Bu, zapta geçti. Yerimden açıklıyorum. Benim Bakanlığımda basına kapılar kapatılmamıştır. Sadece, basının Bakanlığımdaki basın müşavirine muhatap olmaları hususunda bir düzen getirilmiştir. Basına kolaylık olarak, bir basın müşaviri yanına, bir basın müşaviri daha konulmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Uygulamanızı açıkladınız.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın İsmail Cem; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Cem, süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA İSMAİL CEM (Kayseri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Demokratik Sol Parti Grubu adına hepinizi saygıyla selamlarken, önce teknik birkaç konuya değinmek istiyorum, teknik açıdan konuşmak istiyorum.

Birincisi, bu genel görüşme talebi şu açıdan berraklığa kavuşmak durumunda. Bütün basın camiası, ilgili milletvekilleri -benim gibi- bundan bir süre önce, Hükümetimizin basın işlerinden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Zeybek tarafından hazırlanmış Basın Yasasına yapılacak değişimler konusunda bir taslağı aldı, bize bir taslak geldi. Kimden geldi; Hükümetin basından sorumlu Bakanından geldi; oturduk inceledik. Üstelik, hakikaten, iyi niyetle hazırlanmış, basınımızın ciddî bazı meselelerine çözüm getirecek, şahsen, benim açımdan hiçbir sakınca taşımayan, olumlulukları ağır basan bir taslak. Bunun üzerine, hatta, sendika çevrelerinden görüş oluşturmaya başladık ve bunun üzerine düşünürken, bir de baktık, bundan iki gün önce, meğerse, Hükümetimizin ortağı öteki partimizin de bir çalışması varmış ve bu çalışmayı, biz de, aynen, ilgili Bakan Sayın Zeybek gibi, Kanal E'nin açıkoturum programından öğrendik; ancak, gördük ki -söylenenlerden- o taslak - Sayın Refah Partisi sorumlularının hazırlığı nedir bilemiyorum ama-bilebildiğimiz kadarıyla, öğrenebildiğimiz kadarıyla o programdan, Sayın Zeybek'in hazırladığıyla tamamen ilgisiz, aynen şu görüşme talebinin gerekçelerinden hareket eden ve bana göre -bize göre- objektif olarak son derece yanlış bir yaklaşım. Bu, teknik bir konu.

İkinci teknik konu şu: Buradan açıklandı, isimler okundu, efendim, Gazeteciler Konseyinden, Basın Konseyinden, Çağdaş Gazetecilerden konuşuldu ve bazı meslektaşlarımıza atıfta bulunuldu. Şimdi, efendim, burada, arkadaşlarımız büyük bir teknik hata yapıyorlar. Elbette, basın, öncelikle kendisini eleştirecektir; elbette, kendi yanlışını ortaya koyacak, çözüm arayacaktır; ama, o imzası bulunan arkadaşlarımız, Hasan Pulur ve diğer arkadaşlarımız, kimse sanmasın ki, bu yanlışı düzeltmek isterken "aman, Hükümetimiz ne olur gelsin de şu basına bir el atsın, birtakım soyut ve yanlış ölçü, kavram getirip, bunlarla basına çekidüzen versin..." Böyle bir şey yok. Ben, Gazeteciler Sendikasının eski bir başkanı olarak -üç yıllık bir başkanı olarak- basındaki yanlışların farkındayım; bazı yanlışlar, elbette, Yasama Meclisinin çalışmasıyla, katkısıyla düzelebilir; onlara değineceğim; ama, şimdi, bu görüşmeyi isteyen arkadaşlarımızın kullandığı tanımlarla, ne ölçüde Refah Partisi özümsüyor, özümsemiyor bilemiyorum; ama, Refah Partisinin hazırladığı taslak diye, söz konusu açıkoturumda ortaya konan, basında yer alan taslaktaki anlayışlarla, biz, hiçbir yere varamayız; ancak büyük yanlışlara gideriz, teknik yanlışlara gideriz.

Bakınız, ne denilmektedir bu görüşme talebinde: "Doğruluğundan emin olmaksızın bir haberi yayınlamak, gerçeğe aykırı yayın yapmak, gerçekdışı havadisle devletimizin siyasî ve malî itibarının sarsılmasına neden olmak..." Bu tanımlar var. Bir de, bilemiyorum, Refah Partisince, üzerinde çalışılan taslakta yer aldığı öne sürülen, devletin siyasî ve malî itibarını sarsan veya kamunun telaş veya heyecanına neden olan yalan haber veya havadisleri yahut yanlış metinleri çok ağır cezayla, 500 bin satışlı bir gazetede -eğer bu ceza sistemi doğruysa- cezanın düzeyi 100 milyar lira , 250 bin satışlı bir gazetede 50 milyar lira hesabını yaptığınızda... Konu, böyle cezalarla ele alınmaktaysa, o zaman, Türkiye'de basın özgürlüğünden, basından ve hatta demokrasiden söz edemeyiz.

Şimdi, bakınız, bu ölçüler, şu saydığım ölçüler o kadar yanlış ki; bir basına ilişkin yasaya konması, basının tartışıldığı bir gündeme alınması o kadar yanlış ki, bu maddelerle herkesi mahkûm edersiniz.

Bakın, eğer, şu anlayış, bu görüşme talebindeki anlayış bugün yasa olarak Türkiye'de mevcut bulunsaydı, Türkiye'de basın diye bir şey ortada kalmazdı; hem de nasıl kalmazdı biliyor musunuz; basının kendi yazdıkları, kendi eleştirisi nedeniyle değil, hükümet büyüklerimizin beyanını basın alıp manşet yapmış olsa, bu anlayışla, o basın kapanmak zorunda kalırdı. Yani, düşünebiliyor musunuz, gerçeğe aykırı, doğruluğunda emin olmaksızın verilen haberlerin müeyyidesi eğer bu kadar yüklü para cezasıysa, bir gazetenin manşeti: "Artık zam yapılmayacak." Bu nedir, bu manşet? Bu, yalan manşet olur şu tanıma göre, benim tanımıma göre değil. Peki, neden kaynaklanıyor o basının, o gazetenin bu manşeti; Sayın Başbakanın ifadesinden kaynaklanıyor. "Artık Türkiye'de zam

yapılmayacak." Tabiî, arkasından, yüzde 15 şeker zammı, doların yüzde 20 arttığı beş ay içinde yüzde 33 akaryakıt zammı... Bütün bunların olduğu bir memlekette şu beyanda bulunmak ya da gerçekdışı beyan nedeniyle, yazı nedeniyle devletimizin siyasî itibarının sarsılmasına neden olmak." Efendim, işte, bu anlayış, kanun maddesi olduğunda, bir gazetemiz, eğer "Güneydoğu Anadolu sınırımızda güvenlik kuşağını oluşturacağız; ya oluşturacağız ya oluşturacağız" demişse ve bunu da, eğer, Sayın Başbakan Yardımcısının sözünden mülhem söylemişse, şu anlayışın kanununa göre, o gazetemiz mahkûm olacaktır; çünkü, o beyan -o gazetede de aynen yer alan beyan- Türkiye'nin, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin itibarını, yurtdışında fevkalade sarsmıştır. Neden? Bir yandan diyorsunuz ki, biz buraya güvenlik kuşağını oluşturacağız ve ondan sonra, Hükümetten ne ses çıkıyor na seda çıkıyor; oluşturacak mıyız, vaz mı geçtik; hepsi unutulup gidiyor. Bu örnekleri uzatmak mümkün; yani, eğer, şu anlayışın yasası çıkarsa -ki, tabiî, bu görüşmeyi biz boş yere yapmıyoruz; Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, Hükümet ortakları tarafından değişik yasa çalışmaları mevcut; o nedenle bu konuları konuşmaktayız- o zaman, emin olunuz, Hükümet kaynaklı beyanları yayımlamış olmaları nedeniyle, -sadece bu nedenle- gerçekdışı haber vermek, Türkiye'nin itibarını sarsmak suçundan, ortada, ayakta gazete bile kalmaz memleketimizde.

Şimdi, ben, bu olayı, biraz da, elindeki aynaya bakan, kendi başarısızlığını, kendi yanlışını aynadan görüp de aynaya kızanların, tarih kadar eski olan umutsuz hikâyesinde görmekteyim. Dikkat ediniz, bütün dünyada, bir iktidar, bir hükümet, hele, bizim gibi demokrasi anlayışı fazla yerleşmemiş ülkelerde, kendi istediğini yapamadığını fark ettiğinde, kendi gözündeki imajının, kendi imajının yıkılmakta olduğunu hissettiğinde, kusuru, basında, televizyonda, radyoda, yani aynada görür ve bu bakımdan, şu konuşmalarımızın izahı, sosyolojik olarak, siyaset olarak, siyasal olarak çok açıktır; çünkü -belirteyim- ekonomi konusunda bazı şeyler söylemişsiniz İktidar olarak ve olmamış.

Efendim, hemen belirteyim: Ben, doğrusu, bu Hükümet oluştuğunda, daha iyi icraat yapacağını düşünmüş olanlardanım. Yani -biz- özellikle halk kitleleri, bu Hükümetten, kendi hayat düzeylerini bir ölçüde yükseltmesini beklemekteydi; fakat, bunlar olmadı.

İşte, işçinin, memurun, çalışanın, hükümetler tarafından, bundan önceki hükümetler tarafından el konulmuş bulunan varlığını, tasarrufunu geriye ödeyecektik... Ne ses var ne seda var!

Dış siyaset konusunda, bir onurlu dışpolitika; bölge merkezli, Türkiye Cumhuriyetinin bir ağırlık taşıması için dışpolitika... Bu sözlerden -ki, büyük ölçüde doğrudur bu yaklaşımlar- bunlardan yola çıkıldı; fakat, ne oldu? Bugün, maalesef, memleketimiz, dünyada itibarı -kalmadı- azaldığı gibi komşularında da itibarı azalan...

Hükümetimiz farkında mı değil mi bilemiyorum. Kıbrıs elden gidiyor. Bunu da bu kürsüde açıklamaktayım. Kıbrıs konusunda çeşitli planlar... Hepsi, tıkır tıkır, Türkiye alayhine uygulanıyor ve Türkiye'den -benim en azından görebildiğim- hiçbir tepki, hiçbir hazırlık, hiçbir plan yok.

Güneydoğu sorunu çözülecekti, ne oldu? Vatandaş bunu bekliyor, bunu istiyor. Güneydoğu sorunu, aynen eskiden olduğu gibi, askerimize, ordumuza ihale edilmiş vaziyette ve sadece ona bırakılmış vaziyette. Ordu, asker, ne yapsın, gidip şehit oluyor -daha fazlası yok, yani, ölümden ötesi yok- er şehit oluyor, subay şehit oluyor; zamanında general gidiyor, şehit oluyor; daha fazlası olmaz. Ama, Hükümetimizin, güneydoğuya dönük, Türkiye'nin bütünlüğünü, birliğini gözeten ve güneydoğuda bu çatışmaya son verecek olan hazırlığı, planı hani? Bunu bekliyordu memleket, bunu bekliyordu vatandaş. Bunların hiçbiri olmadı; hiçbiri olmadığı gibi, öteden beri, üstelik de, Hükümetin bir ortağının, geçmişte, eski zamanda, fevkalade hassas olduğu yolsuzluklar konusunda, soruşturmalar konusunda, şu kirlenen birçok hadisenin aslını bulup, ortaya çıkarma konusunda, maalesef hiçbir şey yapılmadı.

Bunu biz farkediyoruz da, Refah Partisinin sayın milletvekilleri farketmiyor mu?!. Biz bunu -diyelim muhalefetiz- belki biraz fazla abartıyoruz da, Refah Partisine oy vermiş olan insanlar bu hesabı sormuyorlar mı?!. Bütün bunların yarattığı -ve basında da, elbette bunlar yansıdıkça- sıkıntı, bütün bunların yarattığı telaş, bu düşünceler, ne yazık ki, -maalesef de öyle gözüküyor- Hükümetin bir kanadına aittir; çünkü, Hükümetin öbür kanadı, kendi sorumlu bakanı vasıtasıyla bir basın kanunu tasarısını hazırlamış, sendikalara göndermiş, ilgilisine yollamış. Üstelik de, bu tasarı, hakikaten iyi niyetli bir tasarı; belki eksiklikleri vardır -ayrı konu- ama, fevkalade iyi niyetli bir tasarı. O dururken, birdenbire, yeni suç tanımlarıyla Hükümetin bir ortağı ortaya çıkıyor.

Sonra, bir haksızlığı da yapmayalım; yani, basına karşı haksızlık yapmayalım. Basının eksiği yok mu; var. Hatta, bu çok eleştirdiğim genel görüşme talebinin içinde de, basın konusunda dikkate almamız icap eden bazı hususlar var.

Türkiye'de, basın, bir tekelleşme eğilimine girdi; doğru. Bunu düşünelim; bu konuda yasal olarak ne yapılmış, ne yapılabilir, dünyada ne oluyor, bunlara bakalım. Demin değinildi; cevap hakkının yer alması, kullanılması konularına bakalım.

Evet, gözünün üzerine bir küçük çizgi çizip 14-15 yaşındaki kızları teşhir etmeyelim, bu konuda bir şey yapmak gerekirse yapalım; ama, emin olunuz, biz, hadiseyi, kalkıp da devletin siyasî ve malî itibarını sarsma anlayışına getirirsek, yanlış haber dersek, ölçüsü olmayan bir yanlış haber olayına bağlarsak, o zaman, Türkiye'de ne basın kalır ne de demokrasi kalır.

Sayın milletvekilleri, bu öyledir de, şu basının hakkını da verelim. Basını, şu görüşme talebinde olduğu gibi, devletimizin siyasî ve malî itibarının sarsılmasının başlıca nedeni, başlıca suçlusu gibi görmeyelim. Eğer basın olmasaydı, şu yolsuzluklar, İSKİ'ler, ASKİ'ler ortaya çıkabilir miydi? Benden önceki konuşmacılar ifade ettiler. Eğer basın olmasaydı, Refah Partisi büyük bir doğrulukla, Sayın eski Başbakanın mal varlığı konusunda vermiş olduğu önergeyi verebilir miydi, o çalışmayı başlatabilir miydi? Basın olmasaydı TOFAŞ hisselerinin nasıl aktarıldığını, TEDAŞ ihalelerinin nasıl yapıldığını bizler nasıl öğrenebilirdik? Yani, basın özgür -elbette yanlışlarıyla- fakat, eğer basın özgür olmasaydı, Türkiye'nin bir çok meselesine sahip çıkmasaydı, o zaman, Türkiye, şu yaşadığımız Türkiye bile olamazdı.

Haksızlığın bir de şu cephesi var: Basın, Türkiye'nin itibarından, malî ve siyasî itibarının sarsılmasından sorumlu da -biraz da kendimize bakalım- acaba, Türkiye'yi yönetegelenler, Türkiye'nin, hâlâ ve hâlâ, işkencecilik iddiası altındaki ülkeler arasından çıkamamış olmasından sorumlu değil mi ya da insan hakları mahkemesi önünde sürekli kaybedilen davaların savunucusu olanlar, memleketin bu halinden, memleketin dünya âleminde ikinci sınıf kategorisine konulmasından sorumlu değil mi?

Benim görebildiğim, şu görüşme talebi, biraz hayal kırıklığı, onun sonucu biraz da umutsuzluk, bir şey yapamayacak olmalarının anlaşılması, biraz da -özür dilerim- bilgisizliktir. Bu olmaz. Hem demokrasi diyeceğiz hem de basını, dünyada hiçbir özgür basına uygulanmayan anlayışlarla, kavramlarla, yasalarla çepeçevre saracağız.

BAŞKAN – Sayın Cem, son dakikanız...

İSMAİL CEM (Devamla) – Şimdi, Demokratik Sol Parti olarak, biz diyoruz ki: Bu tehlikeli sulara açılmayalım. Genel görüşme yapılacaksa, neden ille de basından başlayalım. Demokratik Sol Parti olarak diyoruz ki: Gelin, siyasette ahlak üzerine bir genel görüşme açalım. (DSP sıralarından alkışlar) Gelin, ülkenin ve toplumun bütünlüğü çerçevesinde, güneydoğuda akan kanları durdurmak için bir genel görüşme açalım. (DSP sıralarından alkışlar) Gelin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, eşitsizlik ve yolsuzluğu konuşalım, halk kitlelerinin geçim sıkıntısını görüşelim. (DSP sıralarından alkışlar) Gelin, şu malum rantiyecilik olayını tartışalım. Burada bahsedilmişti. Sayın Başbakan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cem, lütfen...

İSMAİL CEM (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan, 1 dakika eksüre verirseniz yeterli olacaktır.

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL CEM (Devamla) – Burada "rakam 36 milyar dolar, bunun 16 milyar dolarını halka mal edeceğiz, ekonominin üretken kesimine mal edeceğiz" denildiğinde "aman ne güzel, ne doğru; keşke" diye düşünmüştüm. Ne oldu; rantiyecilik daha da genişledi. Gelin bunun üzerinde görüşelim.

Ve Demokratik Sol Parti olarak diyoruz ki: Dikensiz gül bahçesi özlemlerinden hiçbirimize bir fayda gelmez. Gelin bu tehlikeli oyundan vazgeçelim. Basının ve yayının özgürlüğünü sınırlamayalım ve Türkiye'yi bir meçhule doğru yola çıkarmayalım.

Sağ olun, teşekkür ederim efendim. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Cem.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Nuri Yabuz; buyurun.

Sayın Yabuz, süreniz 20 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA NURİ YABUZ (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Basın Kanunuyla ilgili olarak Yüce Meclisimizde açılmış bulunan genel görüşmede, Parti Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Sözlerimin hemen başında, bizim bu görüşmelerimizi kamuoyuna ileten medya mensuplarını ve bizi ilgiyle televizyonları başında dinleyen, seyreden bütün vatandaşlarımı saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bu hususta, bütün gruplar, tek tek görüşlerini açıklıyor, çok değerli konuşmacılar görüşlerini belirtiyorlar. Bunların hepsine teker teker cevap vermek mümkün değil; ama, bir tanesine cevap vermeden geçemeyeceğim. Sayın Uğur Aksöz dedi ki: "Dikkat edin, bir bomba atıyorum." Ben, huzurunuzda, kendisini, bomba atmaktan men ederim; bir de bombacı milletvekili esprisi çıkmasın başımıza. (DYP sıralarından alkışlar)

UĞUR AKSÖZ (Adana) – Bomba haber!.. Bomba haber!..

NURİ YABUZ (Devamla) – Evet, ben, şimdi, size, bomba haberi veriyorum; bomba haber neymiş. Bomba haber, (9/1) sayılı soruşturma komisyonunun alt komisyonunun raporuymuş. Bu komisyon, Sayın Tansu Çiller'in TEDAŞ'ta ihaleye fesat karıştırdığıyla alakalı bir komisyon.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Vallahi ben oy verdim, Şevket Kazan'a oy verdim.

NURİ YABUZ (Devamla) – Bakınız, bu bombayı ben size açıklıyorum ve bu, bugün, Milliyet Gazetesinde baş manşet; Hürriyet Gazetesinde, ön sayfada "Tansu Çiller Yüce Divanda" diye yayımlandı.

Bakınız, burada, komisyonun basın açıklaması var: "Her partiden birer kişinin katılımıyla teşekkül etmiş olan ve TEDAŞ alt komisyonumuz, üst komisyona sunulmak üzere -nihaî kararla ilgili, sonuç bölümü hariç, bir taslak rapor hazırladık- nihaî, sonuçla ilgili kararı üst komisyona verecektir. Alt komisyon olarak, bunun ötesinde bir çalışmamız olmamıştır. Alt komisyon çalışmalarıyla ilgili medyada yer alan haberler tamamen komisyonumuzun bilgisi dışında olup, basında yer aldığı şekliyle sonuca ulaşan herhangi bir karar yoktur; böyle bir çalışmamız da olmamıştır..."

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Hangi komisyon o?..

NURİ YABUZ (Devamla) – "Durumu alt komisyon üyeleri olarak kamuoyuna duyururuz." (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

İmzalar mı?.. imzalar mı?.. (DYP sıralarından "evet, imzalarını da söyle" sesleri) Üye, Mahmut Erdir, Eskişehir Milletvekili; üye, Ahmet Uyanık, Çankırı Milletvekili... (DYP sıralarından "Partisi... Partisi..." sesleri) Sözcü, Recep Mızrak, Anavatan Partisinden; Alt Komisyon Başkanı ,Haydar Oymak, Amasya Milletvekili...

Ben, bu bombayı, bumerang olarak size iade ediyorum, buraya bırakıyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, ben, fazla vakit kaybetmeden, hemen konuya geçmek istiyorum. Demokrasi, özgürlüğün bir önşartıdır; bir erdemdir, bir fazilet rejimidir. Bir taraftan hak ve özgürlüklere güvence sağlanırken, öte yandan bunların gerçekleşmesi için de bir ortam hazırlanması lazımdır.

Elbette, özgürlük, insanın en tabiî hakkıdır. Bu hak doğaldır; devredilemez ve sınırlandırılamaz. Ancak, en basit şekliyle ifade edildiği gibi, özgürlükler, bir başkasının hakkının başladığı yerde biter. Bunu ister kişi hukukuna ister kamu hukukuna teşmil edelim; bu tanımda yanlış bir ifade da kullanmış sayılmayız.

Ben, basının tarifini, görevini ya da işlevini bu kürsüden anlatmak istemiyorum. Zira, inanıyorum ki, her mesleğin mensubu gibi, basın mensupları da görev ve sorumluluklarını ziyadesiyle bilirler; ama, basının da bir kurumu vardır, bir konseyi vardır. Sayın Adalet Bakanımız Şevket Kazan, burada bir bölümünü söyledi; basın meslek ilkeleriyle ilgili olarak, Basın Konseyinin açıklamaları var. Ben, size, buradan, uymak zorunda oldukları ve kendi imzalarını taşıyan, Basın Konseyinin yayımlamış olduğu basın meslek ilkelerinden bazılarını okuyorum:

"Yayınlarda, hiç kimse, ırkı, cinsiyeti, sosyal düzeyi ve dinî inançları nedeniyle kınanamaz ve aşağılanamaz.

Düşünce, vicdan ve ifade özgürlüğünü sınırlayıcı, genel ahlak anlayışını, din duygularını, aile kurumunun temel dayanaklarını sarsıcı ya da incitici yayın yapılamaz.

Kamusal bir görev olan gazetecilik, ahlaka aykırı özel amaç ve çıkarlara alet edilemez.

Kişileri ve kuruluşları eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadelere yer verilemez.

Soruşturulması gazetecilik olanakları içinde bulunan haberler, soruşturulmaksızın veya doğrudan emin olunmaksızın yayınlanamaz."

Bu devam ediyor, ve -sürem kısıtlı olduğu için söylüyorum- en altında "Basın organları yanlış yayınlardan kaynaklanan cevap ve tekzip hakkına saygı duyarlar"deniliyor.

Bu bir manzume şeklinde, imzalanmış ve yayımlanmış.

Şimdi, beni televizyonları başında dinleyen aziz halkıma ve sizlere soruyorum: Bu umdelere, bu meslek prensiplerine, şu andaki basınımız ne kadar saygılıdır?.. (DYP ve RP sıralarından alkışlar) Buna ne kadar özen gösteriyorlar; hangi hassasiyetleri gösteriyorlar? Bunu, vicdanlara soruyorum.

Konuya şuradan girmek istiyorum: İnsanlığın ulaşabildiği en güzel ve en ideal yönetim biçiminin demokrasi olduğu konusunda hemfikiriz. Özgürlükler en güzel şekilde bu rejim içerisinde yaşanabilir ve yaşatılabilir. Toplumumuzun huzuru, birliği ve dirliği için en başta kurulması gereken kurum, demokrasinin ta kendisidir. Demokrasiyi böylesine erdemli kılan şey ise, güçler ayrılığı ilkesidir. Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin, koordineli ve birbirlerini denetleyerek teşrikimesai etmeleri, hem sistemi güçlendirir hem de kişisel hakları ve çıkarları teminat altına alır.

Demokrasinin medya diye tanımlanan bir kuvveti daha vardır ki, birçok gürültü bu kuvvetin konusunda çıkmaktadır. Zaman zaman, bu gücün birinci güç olduğu, zaman zaman da, dördüncü güç olduğu tartışılmaktadır. İşte, bu görüşmeyi isteyen, bu görüşmenin açılmasına bizi zorlayan sebep, budur. Basın nedir, gücü nedir, birinci midir, dördüncü müdür, işlevi nedir, hangi noktalarda nasıl hareket etmesi lazım; bu görüşme, işte, bu sebeple açılmıştır.

Toplumların bir arada yaşamaktaki temel amacı, huzur, güven vegelecek kaygısını bertaraf edecek çalışmaları yapmaktır. Toplum sözleşmesi olarak da nitelendirilen anayasaların mahiyeti de bu amacı gerçekleştirmektir. Anayasanın bu amacına ilişkin olarak, resmî ve gayri resmî organlarla ilgili kanunlar neşredilmiştir. Bu kanunlar, zaman içerisinde, fonksiyonlarını yerine getiremez hale gelebilirler. Bu kanunlar zaman içerisinde fonksiyonlarını yerine getiremiyorlarsa, bunun yerine düzenleme yapmak bu Meclisin görevidir; bu İktidarın görevi değildir. Trafik cezalarında yeni düzenlemeye giden bu Meclis, vergi cezalarını artırmaya giden bu Meclis, elbette, Basın Kanunundaki bazı cezaî hükümleri yeniden günün şartlarına uydurmak gibi bir görevin de sahibidir. Burada, ceza derken -ben, şahsî fikrimi, hemen, huzur duysun arkadaşlarım diye ifade etmek istiyorum; cezayı bir kişinin, bir düşünenin özgürlüğünü hapis yoluyla ortadan kaldırma olarak nitelendirmiyorum- bunu, caydırıcı nitelikte para cezasıyla yapalım diyorum ve bunu yaparken -kasıt olarak- medyayı, İktidarın kulu, kölesi, uşağı haline getirmek gibi bir duygu ve düşünce içerisinde olmadığımı da, şerefimle ifade etmek istiyorum. Ama, bir şeyi de men etmemiz lazım. Basın, muhalefetin de cellatı durumunda olmaktan vazgeçmelidir. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, basınımızla ilgili kanun, 1950 yılında çıkarılan 5680 sayılı Kanundan ibarettir. Bu kanundan bir madde okumak istiyorum.

"Madde 33: Kanunen evlenmeleri men edilmiş kimseler arasındaki cinsî münasebetlere dair haber veya yazıların neşri yasaktır. 18 yaşını doldurmamış olan suç fail ve mağdurlarının hüviyetlerini açıklayan malumat veya resimlerin neşri yasaktır. Bu yasağa aykırı hareket etmenin cezası üç aya kadar hapis ve on milyon lira ile otuz milyon lira arasında para cezasıdır."

Bu sınırlamayı ve beraberinde cezayı kanunla getirmişiz. Peki, uygulayabiliyor muyuz ya da vatandaşın, medya karşısında hakkını aramak gibi bir hak ve hürriyeti var mı?

Vatandaşın medya karşısında hak ve hürriyetini aramak gibi bir hakkından bahsettik. Bakın, size bir tablo çıkarayım. Basına yönelik olarak açılan davalar; yıllar itibariyle söylüyorum: 1990 yılında açılan dava sayısı 327, davaya konu kişi sayısı 600; 1991 yılında 328 dava açılmış, 495 kişi; yine 1992 yılında 482 kişi; 1993 yılında -dikkatinize arz ediyorum- basın aleyhine 1 664 dava açılmış; 1994 yılında bu sayı 1 420 olmuş ve 1995 yılında açılan dava sayısı, maalesef, 1 872'dir ve 2 405 kişi -bunlardan 2 158'i erkek, 247'si kadın olmak üzere- davacı olmuştur. Bu davalardan 437 tanesi, maalesef, mahkûmiyetle sonuçlanmıştır, 185 tanesi beraat etmiştir, 25 tanesi düşmüştür, 594 tanesi de diğer sebeplerden dolayı ortadan kalkmıştır.

Peki, basın bu kadar düzgün, her şeyi kanunlara ve kendilerinin vazettiği prensiplere uygun olarak yapıyor da, son yıllarda, basının aleyhine bireylerin açtığı bu davaları ne yapacağız?

Değerli arkadaşlarım, ben, basınla ilgili konuları, sadece bir boyutta bırakmak istemiyorum. Bizim, burada, Parti Grubu olarak yapmak istediğimiz şeyler var:

1. Önce, basının tekelleşmesini önlemeye çalışmamız lazım; gayemiz bu olmalı.

Dünyanın hangi ülkesinde, aynı zamanda otomobil fabrikası, buzdolabı, çamaşır makinesi fabrikası, mensucat fabrikası, bunun yanında bankası, müteahhit firmaları olan, ama, gazetesi ve televizyonu da olan işadamlarına rastlarsınız? Bu örnek, sadece Türkiye'de var. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yabuz, bir dakikanızı rica ediyorum.

Sayın milletvekilleri, çalışma süremizin tamamlanmasına 5 dakika kalmıştır. İçtüzüğümüz "bitmekte olan işlerin tamamlanması amacıyla oturumun uzamasına Genel Kurul karar verir" diyor. Ben, kendi açımdan tereddüte düştüm. Daha bir Sayın Grup konuşacak, önerge sahibi konuşacak ve oylama yapacağız; bir hayli uzun zamana ihtiyacımız var. Ama, bu tereddütüm nedeniyle, Genel Kurulun oyuna başvurmak istiyorum.

HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Karar yetersayısının aranmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arayacağım efendim.

Çalışma süremizin uzatılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur. Sayın Yabuz'un konuşmasından sonra birleşimi kapatacağım. (DSP, CHP ve ANAP sıralarından alkışlar; RP ve DYP sıralardan gürültüler)

Buyurun Sayın Yabuz.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Nereden belli Sayın Başkan?

BAŞKAN – Efendim, karar yetersayısının kaç kişi olduğunu biliyoruz hepimiz. Şu an, salonda da... (RP ve DYP sıralarından gürültüler)

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Saymadınız ki Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, on kere saysam karar yetersayısı yok. Lütfen... (RP ve DYP sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri, lütfen itiraz etmeyin. Eğer, siz salonda değilseniz, ben hayalden karar yetersayısı çıkaramam.

Buyurun Sayın Yabuz. (DSP, CHP ve ANAP sıralarından alkışlar; RP ve DYP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Hayalî sayı vardır.

BAŞKAN – Sayın Yabuz, arkadaşlarım beni uyardılar; kusura bakmayın, karar yetersayısı olmadığı için sizin konuşmanızı da, maalesef, sonra devam etmek üzere kesmek zorundayız. (RP ve DYP sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Değerli Başkanım, kürsüde konuşma yapan arkadaşlarımızdan, konuşması yarıda kalmış hiç arkadaşımız olmadı. Dolayısıyla, böyle önemli bir konuda -istirham ediyoruz- değerli arkadaşımız konuşmasını tamamlasınlar. Aynı zamanda, bu görüşmeleri bitirmek için daha süremiz de var; 5 dakika içerisinde bunu temin etmek mümkün.

BAŞKAN – Nasıl 5 dakika içinde?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Daha 5 dakika zamanımız var; bu oylamayı yenilemek ve tekrar karar yetersayısını bulmak da mümkün.

BAŞKAN – Efendim... (RP ve DYP sıralarından gürültüler)

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Sayın Başkan, sizin yapmış olduğunuz oylamaya, anında, Refah Partisinden arkadaşlar ayağa kalkmak suretiyle itiraz etti. İçtüzüğe göre, sizin o oylamayı tekrar yapmanız gerekir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Bir, itiraz edilmedi; iki... (RP ve DYP sıralarından gürültüler; RP sıralarından "edildi, ayakta bekliyoruz burada" sesleri)

Bir dakika... Dinler misiniz efendim.

Kaç kişinin ayağa kalkması gerekir... Kimse ayağa kalkmadı, sesiyle itiraz etti. (RP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

Şu an ayağa kalkmak hiçbir şey ifade etmez efendim. Lütfen oturun. (RP sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekili, bağırmayın. (RP sıralarından gürültüler)

Bir dakika dinler misiniz; açıklayayım. Ben, saatin yerine geçip süreyi uzatamam.

SITKI CENGİL (Adana) – Niye bağırıyorsun!

BAŞKAN – Ben bağırmıyorum. (RP sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekili, kendinize gelir misiniz, dinler misiniz; biraz dinler misiniz, gereksiz yere tartışmak yerine.

ABDULLAH ARSLAN (Tokat) – Tartışmayı siz başlatıyorsunuz.

BAŞKAN – Ben tartışmıyorum, siz başlatıyorsunuz.

Ben, şu an, İçtüzüğün 55 inci maddesine göre bu oturumu tatil ederim; bitmekte olan iş değildir, en az 40 dakikaya ihtiyacımız var. Ben, Genel Kurula saygım nedeniyle oyladım; ama, oylamada siz yoksanız, benim yapacağım bir şey yoktur. (RP sıralarından gürültüler)

Sayın Yabuz, kusura bakmayın, siz konuşurken oylama yapmak zorundaydım; sizden özür diliyorum. Arkadaşlarım beni uyardılar, karar yetersayısı nedeniyle...

Alınan karar uyarınca, kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek için 20 Kasım 1996 Çarşamba günü...

NURİ YABUZ (Devamla) – Sayın Başkanım, benim konuşmam devam edecek değil mi?

BAŞKAN – Evet; siz konuşmanıza devam edeceksiniz; 5 dakika daha süreniz var efendim.

NURİ YABUZ (Devamla) – Saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – ...saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.00

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, Ege Bölgesi kuru üzüm taban fiyatlarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1282)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın ilgili Bakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

29.8.1996

Hasan Gülay

Manisa

Sorular :

1. Seçim bölgem Manisa İli ve Ege Bölgesi kuru üzüm taban fiyatları ne zaman açıklanacaktır?

2. Üretim girdi maliyetlerini de göz önüne alarak 1996 yılı kuru üzüm taban fiyatının ne kadar olmasını düşünüyorsunuz?

T.C.
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B.140.BHİ.01-298 14.11.1996
Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 7.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1282-3303/8941 sayılı yazınız.

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 11.10.1996 tarih ve 4101 sayılı yazısı.

Devlet Bakanlığının 18.10.1996 tarih ve 732 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, Başbakana tevcih ettiği ancak Devlet Bakanı Sayın Lütfü Esengün'ün koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen (7/1282) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Manisa Milletvekili Sayın Hasan Gülay'ın çekirdeksiz kuru üzümle ilgili 29.8.1996 tarihli soru önergesine hazırlanan cevap notu

Manisa Milletvekili Sayın Hasan Gülay'ın Sayın Bakanımızdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği çekirdeksiz kuru üzüm ile ilgili hazırlanan cevaplar aşağıda verilmiştir.

Cevap 1. Ege Bölgesi çekirdeksiz kuru üzüm alım fiyatları Tariş-Üzüm Birliği Yönetim Kurulu tarafından 6.9.1996 tarihinde açıklanmıştır.

Cevap 2. 1996 yılı 9 numara baz çekirdeksiz kuru üzüm alım fiyatı Birlikçe 82 500 /kg. olarak açıklanmış ve 23.10.1996 itibariyle 44 126 ton alım yapılmıştır.

2. – Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, Başbakan Yardımcısının 1995 Milletvekili Genel Seçimleri öncesi alevî vatandaşların siyasî düşüncelerini tespit amacıyla bir kamuoyu araştırmasını bir Devlet memuruna yaptırıp yaptırmadığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın yazılı cevabı (7/1288)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanığına

TBMM İçtüzüğünün 96 ıncı maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın yazılı olarak Başbakan Sayın Prof. Dr. Necmettin Erbakan tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 29.8.1996
Tevfik Diker
Manisa

Sorular :

1. 24 Aralık 1995 Milletvekili Genel Seçimleri öncesi DYP'nin ülkemizde yaşayan alevi vatandaşlarımızın siyasi düşüncelerini tesbit etmek ve DYP lehine yapılabilececkleri belirlemek için

halen Diyanet İşleri Başkanlığı'nda uzman olarak görev yapan Sayın Abdulkadir Sezgin'in koordinatörlüğünde bir kuruluşa, DYP Genel Başkanı Sayın Tansu Çiller tarafından kamuoyu araştırması yaptırıldı mı?

2. Yaptırıldı ise, bu çalışmanın karşılığı olarak 2 milyar Türk Lirası Sayın Abdulkadir Sezgin'e herhangi bir fatura almadan imza attırılmadan başbakanlık konutunda nakit olarak ödendi mi?

3. Yukarıda sözü edilen anket çalışması ile Sayın Özer Uçuran Çiller'in herhangi bir ilgisi var mıdır?

T.C.
Başbakanlık
Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği 15.11.1996
Sayı : B.02.1.DİB.0.61.012/1059
Konu : Abdulkadir Sezgin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Devlet Bakanlığının (Sn. Lütfü Esengün) 18.10.1996 tarih ve B.02.0.0010/00733 sayılı yazısı ile muhavvel Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 7.10.1996 tarih ve A.01.0.GSN.0.10.00.02/7-1288-3311/8973 sayılı yazısı ve eki Manisa Milletvekili Tevfik Diker'e ait soru önergesi.

Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinde ileri sürülen konuda, Diyanet İşleri Başkanlığı Başmüfettişi Abdulkadir Sezgin'e Bakanlığımca herhangi bir görev verilmemiş olup, bu hususta bilgi ve belge de bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nevzat Ercan
Devlet Bakanı

3. – İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi'nin, THY'na ait İzmir-Ankara uçağının rotası değiştirilerek Antalya'ya uğramasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1295) (Ek Cevap) (1)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 3.9.1996

Saygılarımla Cevdet Selvi
İstanbul

1. İzmir – Ankara uçağının keyfi ve uluslararası uçuş kurallarına aykırı ve THY'nin Uluslararası saygınlığını ve güvenirliğini zedeleyecek şekilde rotası değiştirilerek Antalya Havalimanına indirilmesi emrini kim vermiştir?

2. Bu riskli ve THY'nin sorumluluğunu arttıran, yüzlerce yolcuyu mağdur eden olayda sorumluluğu olanlara ne gibi işlem yapılmıştır?

3. THY, yolcularına karşı işlediği bu büyük hatayı nasıl tazmin etmeyi düşünüyor?

4. THY'na Ulusalararası uçuş ve Hava Güvenliği–Standartlarını ihlâl ettirerek Türk Hava Yollarının Ulusalararası kuruluşlardan ceza almasına neden olabilecek THY'nin zedelenen saygınlığı-güvenirliği için ne gibi önlem alınmıştır.

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı 18.10.1996
Sayı : B.0.11.APK.0.10.01.21/EA.1354-24032
Konu : İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi'nin
Yazılı Soru Önergesi

(1) 17.10.1996 tarihli 9 uncu Birleşim tutanağına ek cevap.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 7 Ekim 1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3631 Sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi'nin Bakanlığıma yönelttiği 7/1295-3351 sayılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ömer Barutçu
Ulaştırma Bakanı

İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi'nin 7/1295-3351 Sayılı Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Sorular :

1. İzmir–Ankara uçağının keyfi ve uluslararası uçuş kurallarına aykırı ve THY'nın Uluslararası saygınlığını ve güvenirliğini zedeleyecek şekilde rotası değiştirilerek Antalya Havalımanına indirilmesi emrini kim vermiştir?

2. Bu riskli ve THY'nın sorumluluğunu artıran, yüzlerce yolcuyu mağdur eden olayda sorumluluğu olanlara ne gibi işlem yapılmıştır?

3. THY, yolcularına karşı işlediği bu büyük hatayı nasıl tazmin etmeyi düşünüyor?

4. THY'na Uluslararası Uçuş ve Hava Güvenliği Standartlarını ihlâl ettirerek Türk Hava Yollarının Uluslararası kuruluşlardan ceza almasına neden olabilecek THY'nın zedelenen saygınlığı-güvenirliği için ne gibi önlem alınmıştır?

Cevap :

Konu ile ilgili olarak THY A.O. Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgide; "Uçak arızası nedeniyle Antalya'da kalmış yolcuların bir kısmının Ankara'ya seyahatini sağlamak amacıyla 2.9.1996 tarihinde TK-384 İzmir-Ankara seferini yapmakta olan uçağın Antalya'ya indirildiği, bu durumun "reclearance" olarak anılan bir uygulama olduğu, gerek iç gerekse dış hat seferlerinde gerekli hallerde uygulandığı sigortacılık itibariyle herhangi bir risk bulunmadığı" belirtilmiştir.

Ayrıca, Bakanlar Kurulu'nun 22.8.1990 tarih ve 90/822 sayılı kararı ile Başbakanlığa bağlanmış bulunan THY A.O. Genel Müdürlüğüne bahsettiğiniz türden bir talimat vermem sözkonusu değildir.

4. – İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun, THY'na ait İzmir-Ankara uçağının rotası değiştirilerek Antalya'ya uğramasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1298) (Ek Cevap) (1)

3.9.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türk Hava Yollarına ait 2/9/1996 tarih ve 384 sefer sayılı İzmir-Ankara uçağının bir bakan ve beraberindeki özel kişileri almak için rotasını değiştirerek Antalya'ya uğraması hakkında aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Algan Hacaloğlu
İstanbul

Soru 1 : 2 Ağustos 1996 günü 07:45 de Ankara'ya gitmek üzere kalkan 384 sefer sayılı uçağının yönü, bir telsiz emriyle havada Antalya'ya çevrilmiş midir? Uçakda oluşabilecek acil durum dışında uçağın rota değişikliği yapması olağan olmadığına göre, "korsanlıkla" eşanlamlı olan bu uygulamanın talimatı kimin tarafından verilmiştir?

Soru 2 : Eğer bu talimat tarafınızdan verilmiş ise, uçaktaki diğer bireylerin yurttaşlık haklarını çiğneyen bu keyfi ve hukuksuz uygulama nedeniyle görevden istifa etmeyi düşünüyor musunuz? Devlet Bakanı Sn. Söylemez eşi, korumaları ve üç özel arkadaşını Ankara'ya götürmek üzere tarifeli uçağın rotasının Antalaya'ya çevirme talimatı sizin tarafınızdan verlmedi ise bu talimatı verenler hakkında, görevi kötüye kullanma eylemi nedeniyle idari bir işlem yapılmış mıdır; disiplin soruşturması açılmış mıdır?

(1) 17.10.1996 tarihli 9 uncu Birleşim tutanağına ek cevap.

ler hakkında, görevi kötüye kullanma eylemi nedeniyle idari bir işlem yapılmış mıdır; disiplin soruşturması açılmış mıdır?

Soru 3 : Kendilerine hiç haber verilmeden Antalya'ya götürülen yolculara gösterilmiş bulunan bu saygısızlığı çağdaş hukuk devleti ve uluslararası havacılık kurallarına göre nasıl izah ediyorsunuz? Uluslararası kurallara göre uçak sadece tarifeli rotasında sigortalı olduğuna göre skandal nitelikli bu uygulamanın THY'na getirmiş olduğu güvenirlilik kaybının bedelini nasıl ödeyeceksiniz? THY'nı keyfi, partizan ve bir çiftlik anlayışı ile yönetilmesini ülke ekonomisine vermekte olduğu zararın farkında mısınız? Halkın malı olan THY'na bu tepeden inme müdahale yetkisini kimden alıyorsunuz? KİT'leri haraç mezat satma misyonunu tek ilke ve misyon edinmiş olarak gözüken, Sn. Başbakan tarafından yeniden bu amaçla görevlendirildiği anlaşılan, Özelleştirme İdaresi eski Başkanı, Devlet Bakanı Sn. Söylemez'in bundan sonra da bu konudaki kuraldışı taleplerini yerine getirecek misiniz?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı 18.10.1996
Sayı : B.0.11.APK.0.10.01.21/EA.1353-24031
Konu : İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun
Yazılı Soru Önergesi Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 7 Ekim 1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3631 Sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun Bakanlığıma yönelttiği 7/1298-3360 sayılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ömer Barutçu
Ulaştırma Bakanı

İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu'nun 7/1298-3360 Sayılı
Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Sorular :

1. 2 Ağustos 1996 günü 07:45 de Ankara'ya gitmek üzere kalkan 384 sefer sayılı uçağının yönü, bir telsiz emriyle havada Antalya'ya çevrilmiş midir? Uçakda oluşabilecek acil durum dışında uçağın rota değişikliği yapması olağan olmadığına göre; "Korsanlıkla" eşanlamlı olan bu uygulamanın talimatı kimin tarafından verilmiştir?

2. Eğer bu talimat tarafınızdan verilmiş ise, uçaktaki diğer bireylerin yurttaşlık haklarını çiğneyen bu keyfi ve hukuksuz uygulama nedeniyle görevden istifa etmeyi düşünüyor musunuz? Devlet Bakanı Sn. Söylemez, eşi, korumaları ve üç özel arkadaşını Ankara'ya götürmek üzere tarifeli uçağın rotasının Antalya'ya çevirme talimatı sizin tarafınızdan verilmedi ise, bu talimatı verenler hakkında, görevi kötüye kullanma eylemi nedeniyle idari bir işlem yapılmış mıdır; disiplin soruşturması açılmış mıdır?

3. Kendilerine hiç bir haber verilmeden Antalya'ya götürülen yolculara gösterilmiş bulunan bu saygısızlığı çağdaş hukuk devleti ve Uluslararası Havacılık Kurallarına göre nasıl izah ediyorsunuz? Ulusalararası kurallara göre uçak sadece tarifeli rotasında sigortalı olduğuna göre skandal nitelikli bu uygulamanın THY'na getirmiş olduğu güvenilirlik kaybının bedelini nasıl ödeyeceksiniz? THY'nı keyfi, partizan ve bir çiftlik anlayışı ile yöneltilmesinin ülke ekonomisine vermekte olduğu zararın farkında mısınız? Halka malolan THY'na bu tepeden inme müdahale yetkisini kimden alıyorsunuz? KİT'leri haraç mezat satma misyonunu tek ilke ve misyon edinmiş olarak gözüken, Sn. Başbakan tarafından yeniden bu amaçla görevlendirildiği anlaşılan, Özelleştirme İdaresi eski Başkanı, Devlet Bakanı Sn. Söylemez'in bundan sonrada bu konudaki kuraldışı taleplerini yerine getirecek misiniz?

Cevap :

Konu ile ilgili olarak THY A.O. Genel Müdürlüğünden alınan bilgide; "Uçak arızası nedeniyle Antalaya'da kalmış yolcuların bir kısmının Ankara'ya seyahatini sağlamak amacıyla 2.9.1996 tarihinde TK-384 İzmir-Ankara seferini yapmakta olan uçağın Antalya'ya indirildiği, bu durumun "reclearence" olarak anılan bir uygulama olduğu, gerek iç gerekse dış hat seferlerinde gerekli hallerde uygulandığı sigortacılık itibariyle herhangi bir risk bulunmadığı" belirtilmiştir.

Ayrıca, Bakanlar Kurulu'nun 22.8.1990 tarih ve 90/822 sayılı kararı ile Başbakanlığa bağlanmış bulunan THY A.O. Genel Müdürlüğüne bahsettiğiniz türden bir talimat vermem sözkonusu değildir.

5.– Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Bor Akkaya Barajına karışan atık sular için yapılan arıtma tesisinin ödenek ihtiyacına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1312)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Niğde İli ile ilgili aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla 13.9.1996

Akın Gönen

Niğde

1. Niğde Kentinin atık sularının Bor Akkaya Barajına boşaltıldığını ve bu suların da Borlu üreticilerce bağ ve bahçelerde kullanıldığını biliyormusunuz?

2. Bu suyun her an için salgın hastalıklara ve bu hastalıkların da kitlesel ölümlere neden olacağı konusunun yetkililerce üst makamlara iletildiği bilinmekte midir?

3. Bu yıl, baraja karışan atık sular için yapılacak arıtma tesisinin 31 Milyon TL.lık ödeneğinin harcanıldığı, 58 Milyar ek ödenek yollanıldığı takdirde işin bu mevsim bitirileceği tarafınıza intikal ettirilmiş midir?

4. İnsan sağlığını ilgilendiren bu konunun acilen çözümü için emrinizde bulunan Acil Destek Programı tertibinden veya Maliye Bakanlığı yedek fonundan gerekli olan (58 Milyar TL.) ödenek ihtiyacını karşılamayı düşünür müsünüz?

T.C.

Devlet Bakanlığı 13.11.1996

Sayı : B.02.0.0010/00992

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 7.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/7/1312-3415/9418 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gen. Müd.'nün 11.10.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-377-30/4113 sayılı yazısı.

Niğde Milletvekili Sayın Akın Gönen'in; Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/1312 No.lu yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Çevre Bakanlığından alınan cevabi yazı ekte sunulmuştur.

Maliye Bakanlığından cevap alındığında ayrıca gönderilecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün

Devlet Bakanı

T.C.
Çevre Bakanlığı 4.11.1996
Çevre Kirliliğini Önleme Ve Kontrol
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.19.0.ÇKÖ.0.00.06.02/3174/7205
Konu : Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sn. Lütfü Esengün)

İlgi : a) Başbakanlık Kan. Kar. Gn. Müd.'lüğü'nün 11.10.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-377-30/4113 sayılı yazısı.

b) 18.10.1996 tarih ve B.02.0.0010/00744 sayılı yazınız

İlgi (a) yazıda Niğde Milletvekili Sn. Akın Gönen'in, Niğde'nin sorunları ile ilgili Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılması hususu belirtilmekte; ilgi (b) yazınızda ise; sözkonusu yazılı soru önergesinin Bakanlığımızca cevaplandırılması istenmektedir.

Soru önergesinde belirtilen konularla ilgili olarak Bakanlığımız elemanlarınca 23-25 Ekim 1996 tarihleri arasında, Niğde İli ile Bor ilçesinde yerinde yapılan incelemeler sonucu aşağıdaki hususlar tesbit edilmiştir :

1. Niğde İlinin evsel nitelikli atıksuları belediye tarafınadan kanalizasyon sistemi ile toplanarak Tabakhane Deresi yoluyla arıtılmadan Bor Akkaya Baraj Gölü'ne deşarj edilmektedir.

2. Baraj Gölü'nün suları Bor ilçesindeki bahçe ve tarla sulamalarında kullanıldığından, insan ve çevre sağlığı olumsuz yönde etkilenmektedir.

3. Niğde İli kanalizasyon suları arıtma tesisleri İller Bankası Genel Müdürlüğü'nce 651 Milyar TL. proje bedeli üzerinden ihale edilmiş ve kaba inşaatı tamamlanmıştır. Ödenek yetersizliği nedeniyle inşaat çalışmaları durdurulmuştur. Arıtma tesisi inşaatının yatırım programında 1998 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

4. Kanalizasyon arıtma tesisi tamamlanarak faaliyete geçmediği sürece, Baraj Gölü'ndeki kirliliğin önlenmesi mümkün olmayacaktır. Bu itibarla, gerekli ödeneğin sağlanarak, arıtma tesisinin en kısa sürede devreye alınması insan ve çevre sağlığının korunması açısından gerekli görülmektedir.

Mezkûr soru önergesinin 4. maddesinde; arıtma tesisinin tamamlanabilmesi için, Başbakanlık Acil Destek Programı tertibinden veya Maliye Bakanlığı Yedek Fonundan 58 Milyar TL. ödenek ihtiyacının karşılanması talep edilmektedir.

Sözkonusu fonlar Bakanlığımız tasarrufunda bulunmadığından, soru önergesinin bu bölümüne cevap vermek mümkün olmamaktadır. Bu itibarla, soru önergesinin 4. maddesinde belirtilen hususların Başbakanlık ilgili birimi ile Maliye Bakanlığı'nca cevaplandırılması gerektiği düşünülmektedir.

Buna göre, Bakanlığınız koordinatörlüğünde, belirtilen kurumlardan konuya ilişkin bilgi alınmasını müteakiben işbu yazımızda belirtilen hususlar da gözönünde bulundurularak anılan soru önergesine ilişkin cevabın T.B.M.M. Başkanlığı'na bildirilmesinin uygun olacağı hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ziyattin Tokar
Çevre Bakanı

6. – Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, Uğur Mumcu cinayetine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1343)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasının sağlanmasını saygılarımla arz ederim.

Fatih Atay
Aydın

1. Ülkemizin az yetişen aydınlarından araştırmacı-gazeteci Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayının ardında "İsrail"in olduğunu iddia eden Sayın Adalet Bakanı Şevket Kazan neden bu olayın peşini bıraktı? Bu iddiaya göre, bu faili meçhul cinayetin çözümü uluslararası işbirliği gerektirirken neden bu yönde bir girişim yapılmamıştır?

2. Uğur Mumcu cinayetinin sorumlusu için pek çok çevre bir karanlık gücü göstermiştir. Özellikle gerici çevrelere karşı mücadele veren yazarımızın öldürülmesinden dolayı Sayın Bakan İsrail'i sorumlu gösterip, gerici çevrelerin yapmış olma ihtimalini gölgelemek mi istiyor?

3. Bir hukuk devletinde, Adalet Bakanlığı gibi enüst merciide bulunan Sayın Bakan, bu suçun hukuk devleti ilkeleri dahilinde faillerini tesbit etmesi gerekirken kendiliğinden bir karanlık güç yaratmasıyla adaletin saygınlığına gölge düşürmüyor mu?

T.C.
Adalet Bakanlığı 18.11.1996
Bakan : 1593

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli,7.10.1996 tarihli A.01.0.GNS.0.10.00. 02-3638 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan; Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın 7/1343; Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın 7/1350, 7/1351 ve 7/1352; Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın 7/1374 Esas no'lu soru önergelerine verilen cevaplar ikişer nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Sayın Fatih Atay
Aydın Milletvekili

Bakanlığıma yönelitilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/1343 Esas no'lu soru önergesi hakkında yaptırılan inceleme sonunda :

– Soru önergesine konu olayla ilgili olarak Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca 1994/86 sayı ile hazırlık soruşturmasının sürdürülmekte olduğu,

– Faillerin tespit ve yakalanmaları hususunda çok sayıda tanık dinlendiği,

– Bu konudaki birçok ihbarın değerlendirildiği,

– Yazılı ve görsel basında yer alan tüm haberlerin titiz bir şekilde araştırıldığı,

– İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapıldığı, anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

7. – Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın;

– Ankara eski Cumhuriyet Başsavcısına,

– Görevden alınan bakanlık tetkik hâkim ve bürokratları ile yapılan yeni atamalara,

– Adli Yargı Hâkim ve Cumhuriyet Başsavcıları ile Cumhuriyet savcılarının atanma kararnamesine,

İlişkin soruları ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1350, 1351, 1352)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim.

Fuat Çay
Hatay

1. Demokratik laik Cumhuriyete, hukuk devleti ilkelerine bağlılığıyla ve bu yöndeki çalışmalarıyla bilinen, başta Süleyman Mercümek'le ilgili soruşturma olmak üzere, bazı yolsuzluk dosyalarının soruşturmasını yürüten Ankara eski Cumhuriyet Başsavcısı Nazmi Şarvan'ın bu görevden alınarak Mersin Cumhuriyet başsavcılığına atanması yönünde Bakanlığınızca hazırlanan kararnamenin gerekçesi nedir?

2. Genellikle bu düzeyde görev yapan bir hâkim ve savcının, Ankara'da yedi yıl görev yapması ve süresi sonunda Yargıtay üyeliğine seçilmesi geleneği varken, neden cezalandırma izlenimi veren bir atama kararnamesi hazırlanmıştır?

3. Sayın Başsavcı hakkında yapılmış bir şikayet, açılmış bir soruşturma verilmiş bir ceza veya başarısızlık notu var mıdır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim.

Fuat Çay
Hatay

1. Bakanlık tetkik hakimlerinin kendi istekleri dışında, görevden alınmaları yönünde kararname hazırlanmasının gerekçesi nedir?

2. Görevden alınan uluslararası hukuk biriminde görevli Bakanlık hakimleri ve bürokratları yerine kimler atanmıştır?

3. Atanan bu kişiler kaç yıl hakim ve savcılık yapmıştır?

4. Atanan bu kişiler hangi yabancı dili bilmektedir? Yeterli yabancı dil bilgilerini kanıtlayan belge ve sertifikaları hangi kurumlardan alınmıştır?

5. Bilimsel çalışma ve eserleri var mıdır? Emsallerinden daha üstün ve başarılı olduklarının ölçütleri nedir?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Şevket Kazan tarfından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim.

Fuat Çay
Hatay

Adlî Yargı Hâkim ve Cumhuriyet Başsavcıları ile Cumhuriyet Savcılarının atanmaları hakkındaki kararname, Bakanlığınız tarafından hazırlandığı ilk günden itibaren çeşitli tartışmalara ve kuşkulara yol açmıştır. Bu çerçevede,

1. Yıllardır Başsavcı ve Mahkeme Başkanı olarak görev yapan, hâkim ve savcılardan kaç tanesi, unvanları alınarak normal hâkim ve Cumhuriyet savcığına atanmıştır?

2. Bakanlığınız bu yönde kararname hazırlamaya neden gerek duymuştur?

3. Bu şekilde unvan alınmasının gerekçeleri nedir?

4. Sözkonusu yargıç ve savcılar hakkında yapılmış şikâyet, açılmış soruşturma, verilmiş ceza veya başarısızlık tespiti var mıdır?

5. Bunların yerine yapılan atamalarda hangi ölçütlerle hareket edilerek unvan verilmiştir?

T.C.
Adalet Bakanlığı 18.11.1996
Bakan :1593

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 7.10.1996 tarihli A.01.0.8.GNS. 0.10.00.02- 3638 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan; Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın 7/1343; Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın 7/1350, 7/1351 ve 7/1352; Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın 7/1374 Esas no'lu soru önergelerine verilen cevaplar ikişer nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Sayın Fuat Çay
Hatay Milletvekili

Bakanlığıma yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/1350 Esas no'lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunulan Ankara eski Cumhuriyet Başsavcısı Nazmi Şarvan'ın Atama ve Nakil Yönetmeliğine uygun olarak eşdeğer bir görev olan Mersin Cumhuriyet Başsavcılığına ataması hizmet gereğidir. Hâkim ve Cumhuriyet savcısı kararnameleri, talep, hizmet gereği, disiplin, mazeret nedeniyle hazırlanır. Kararnamede, teklif edilen ve Yüksek Kurulca atanılan yer, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı görevi ile eşdeğer bölge ve unvan olup, herhangi bir usulsüzlük yoktur.

Bu düzeyde görev yapan bir hâkim ve savcının, Ankara'da 7 yıl görev yapması gelenek değildir. Daha evvel Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı görevi yapan Cahit Ronay'ın Yargıtay Cumhuriyet Savcılığına, Zeynel Abidin Önortaç'ın Yargıtay Cumhuriyet Savcılığına, Semih Korkmaz'ın İstanbul Hâkimliğine, Firuz Çilingiroğlu'nun Adalet Müfettişliğine, Fazıl Alp'ın Ankara Müşavir Müfettişliğine atamalarının yapıldığı Bakanlığım kayıtlarının tetkikinden anlaşılmıştır. Yargıtay Üyeliği tümüyle, Yargıtay da boşalan üyelik kadro sayısına ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun üye seçim takvimine bağlıdır. İlgilinin Mersin Cumhuriyet Başsavcılığına atanması, Yargıtay Üyeliğine seçilmesine de engel değildir.

Adı geçen Cumhuriyet Başsavcısı hakkında yapılan bir tahkikat sonucu, evrakın disiplin yönünden gereği tayin ve takdir olunmak üzere 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 87 nci maddesi gereğince Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna tevdiine karar verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Sayın Fuat Çay
Hatay Milletvekili

Bakanlığıma yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/1351 Esas no'lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Bakanlık Tetkik Hâkimlerinin kendi istekleri dışında, Bakanlık Merkez Teşkilatı haricine atanmaları yönündeki kararname, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 3825 ve 4141 sayılı Yasalarla değişik 38 inci maddesi hükmüne göre hazırlanmıştır. Yasa hükmü, "Bakanlık Merkez Kuruluşundaki hizmetlerde çalışan, Müsteşar dışındaki hâkim ve savcılar, Adalet Bakanının teklifi üzerine Bakanlık hizmetlerinde kazanmış oldukları haklar korunmak suretiyle, idari yargıdan gelmiş olanlar idari yargıda, adli yargıdan gelmiş olanlar adli yargıda, durumlarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca uygun görülecek hâkimlik ve savcılık görevlerine en çok otuz gün içerisinde atanırlar." şeklindedir.

Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne Dr. Turgay Yücel, aynı yer Genel Müdür Yardımcılıklarına Musa Sıvacıoğlu ve Aykut Kılıç vekaleten görevlendirilmişlerdir.

Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünü vekaleten yürüten Genel Müdür Dr. Turgay Yücel'in Hukuk Doktoru unvanı olup, çok iyi derecede Fransızca bilmektedir. 23.8.1991-2.9.1992 tarihleri arasında Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü görevini yürütmüştür. Meslekte birinci sınıf hâkim olup, toplam 26 yıl hizmeti vardır. İsviçre'nin Laussanne Üniversitesi Hukuk Fakültesinde doktora yapmıştır.

Genel Müdür Yardımcılığına vekâlet eden Musa Sıvacıoğlu 16 yıllık meslek hayatı olup, yüksek lisans diploması sahibi ve fransızca dilinde ÖSYM Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı sonucu-

na göre A seviyesinde dil tazminatı almaktadır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 1986 yılında 1 yıl süreyle mesleki araştırma yapmak üzere Fransa'ya, 1990 yılında da Bakanlığımca 1 yıl süreyle Belçika'ya gönderilmiştir. İki ayrı konuda basılı araştırma raporları mevcuttur.

Yine aynı yer Genel Müdür Yardımcılığına vekaleten Bakan Aykut Kılıç 20 yıllık hâkim olup, ÖSYM Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı sonucuna göre A seviyesinde dil tazminatı almaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Sayın Fuat Çay
Hatay Milletvekili

Bakanlığıma yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/1352 Esas no'lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcısı ve mahkeme başkanı olarak görev yapan 21, ağır ceza mahkemesi başkanı olarak görev yapan 12 hâkim ve Cumhuriyet savcısı, unvansız üst bölge hizmeti için atanmıştır. Bu durum her kararnamede olağan olup, bu sayı 1992-1996 yılları arasında Cumhuriyet Başsavcısı olarak 74, ağır ceza mahkemesi başkanı olarak 57'dir.

Kararname çalışmaları her yıl Hâkimler ve Savcılar Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliği çerçevesinde hazırlanmaktadır. Bölgelerinde asgari hizmet sürelerini tamamlayanlar, mazereti olanlar ve disiplin soruşturması yapılanlar hakkında kararnameler hazırlanır. Unvanlar hâkim ve Cumhuriyet savcılarında süreklilik arz etmez.

Bölgelere atanan Cumhuriyet Başsavcısı ve ağır ceza mahkemesi başkanları emsalleri arasında temayüz etmiş, sicil ve kıdemi uygun olanlar arasından Adalet Bakanlığının teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun onayı ile atanmışlardır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

8. – Manisa Milletvekili Erdoğan Yetenç'in, özel konutu çevresindeki sokakları trafiğe kapattığı iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Meral Akşener'in yazılı cevabı (7/1357)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Prof. Dr. Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim.

Erdoğan Yetenç
Manisa

Sayın Başbakan, Ankara Balgat'ta özel konutunuzun çevresindeki sokaklar 19, 20 Eylül 1996 tarihleri arasında polis tarafından trafiğe kapatılmıştır. Bu çerçevede;

1. Bu sokaklar hangi amaçla araç trafiğine kapatılmıştır?

2. Gazetecilerin sokağa girmesi neden yasaklanmıştır? Bu yasağın gerekçesi ve yasal dayanağı nedir?

3. Bu tarihlerde ve bu uygulama yapılırken konutunuzda bulunuyor muydunuz?

4. Trafiğe kapatma kararı, gizli görüşme yapmanız nedeniyle mi uygulanmıştır? Şayet böyle değil ise, kimlerle, hangi amaçlarla görüşme yaptınız?

5. Bu uygulamanın basın özgürlüğüne, serbest seyahat etme özgürlüğüne ve hukuk devleti ilkelerine uygun olduğunu söyleyebilir misiniz?

6. Özel konutlarınızın ya da çalışma bürolarınızın bulunduğu cadde ve sokakların hepsini trafiğe kapatmayı düşünüyor musunuz? Yurttaşların işlerinin aksamaması için bunu yetkili kurul kararlarıyla kalıcı olarak yapmayı tasarlıyor musunuz?

T.C.
İçişleri Bakanlığı
Emniyet Genel Müdürlüğü 15.11.1996
Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01-251590
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 7.10.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1357-3468/9699 sayılı yazısı.

b) Devlet Bakanlığının 18.10.1996 gün ve B.02.0.0010/00727 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Erdoğan Yetenç tarafından Sayın Başbakanımıza sunulan Başbakanımızca da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

Önergede belirtilen tarihler arasında Sayın Başbakanımızın Özel konutunun çevre sokaklarının taşıt trafiğine kapatılması ile ilgili herhangi bir karar alınmamış ve Gazetecilerin bu sokaklara alınmaması için de bir talimat verilmemiştir.

Ancak; 1984 yılında yürürlüğe konulan "EYT 2-5 sayılı Başbakanı ve Bakanları Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin" 4.5 ve 6'ncı maddeleri gereğince Başbakan ve Bakanların yakın, ikamet ve işyerlerinde korunması için gerekli tedbirlerin alınması zorunlu bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Meral Akşener
İçişleri Bakanı

9. – Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın, Sıvas olaylarının sanıklarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1374)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

26.9.1996
Dr. Ali Kemal Başaran
Trabzon

Soru 1 : Kamuoyunda Sıvas katliamı olarak adı geçen olayların sanıkları neden Kırşehir'den Sıvas'a sevk edilmişlerdir?

Soru 2: Abdullah Sülük adlı sanıkla, Isparta cezaevine sevki konusunda herhangi bir pazarlığınız olmuş mudur?

Soru 3 : Başbakanın gönüllü korumalarından birini azarlayarak tokatladığınız doğru mu?

T.C.
Adalet Bakanlığı 18.11.1996
Bakan : 1593

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 7.10.1996 tarihli A.01.0.GNS.0.10.00.02-3638 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan; Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın 7/1343; Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın 7/1350, 7/1351 ve 7/1352; Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın 7/1374 Esas no'lu soru önergelerine verilen cevaplar ikişer nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Sayın Dr. Ali Kemal Başaran
Trabzon Milletvekili

Bakanlığıma yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1374 Esas no'lu soru önergesi ile ilgili olarak yaptırılan inceleme sonunda :

– Sıvas olayları nedeniyle Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde tutuklu olarak yargılanan sanıkların, kendilerine tahsis edilen Kırşehir E Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta iken, yargılandıkları mahkemece haklarında hüküm tesis edilmiş olması ve kurulan hükümde üzerlerine atılı suçların 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamı dışına çıkarılmış olması nedeniyle, talepleri doğrultusunda 13.8.1996 tarihinde Sıvas E Tipi Kapalı Cezaevine nakillerinin yapılmış olduğu,

– Bahse konu hükmen tutukluların belirtilen nedenlerle, Sıvas E Tipi Kapalı Cezaevine sevkedilmelerinde mevzuata aykırı hiçbir yön bulunmadığı, belirlenmiştir.

Diğer taraftan, Abdullah Sülük isimli tutuklu ile şahsım yada Bakanlığımdan bir yetkili tarafından herhangi bir görüşme veya pazarlık yapılmamıştır. Adı geçen tutuklunun Eskişehir Özel Tip Cezaevinden, Isparta E tipi Kapalı Cezaevine naklinin Eskişehir Cumhuriyet Başsavcılığının, cezaevindeki asayiş ve güvenliği bozucu hareketleri nedeniyle tutuklu sanığın başka bir cezaevine alınması talebi üzerine yapıldığı anlaşılmıştır.

Önergede (3) numaralı soruya konu olan olay vaki olmamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

10. – Sıvas Milletvekili Mahmut Işık'ın, faili meçhul cinayetlerle ilgili olarak CHP'lilerce hazırlanan bir rapora ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın yazılı cevabı (7/1387)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Millî Savunma tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygı ile arz ederim.

Mahmut Işık
Sıvas

Malumunuz olduğu üzere; üç CHP milletvekili 7.3.1996 tarihinde Van ve Hakkâri İllerine yaptığımız faili meçhul cinayetlerle, diğer bazı olayları incelemek üzere bir inceleme ve araştırma gezisi düzenleyerek, bir rapor hazırladık ve bu raporu 21 Mart 1996 tarihinde CHP TBMM Grup Başkanlığı imzalı yazı ile Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığına sunmuştuk.

Basından öğrendiğimize göre; Genelkurmay Başkanlığı Yüksekova'da görevli bir Binbaşıyı hedef gösterdiğimiz için, üç milletvekili hakkında Adalet Bakanlığına suç duyurusunda bulunmuştur.

Şimdi ise; raporumuzda belirtilen hususların doğru çıktığı ve 20 civarında faili meçhul cinayeti raporda belirtilen "Havargod" kod adlı Kahraman Bilgiç ve beraberindeki kişilerin işlediği basında yer aldı.

Bu durum da;

1. Hakkımızda yapılan suç duyurusu yasal mıdır?

2. Yasal değilse; suç duyurusunda bulunanlar hakkında soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

3. Raporumuzda; "Havargod" kod adlı Kahraman Bilgiç üç tanığın yanında; "Biz kimleri öldürmedik ki; Org. Eşref Bitlis'i, Tuğ.g. Bahtiyar Aydın'ı biz öldürdük" demektedir.

Ayrıca; yine raporda; Hakkâri Tugay Komutanı, "Havargod, onları kandırmıştır; 5 bin mark almıştır. Kahraman Bilgiç'i çağırdım, isterseniz görüşebilirsiniz" demek suretiyle, asker olduğunu ima etmiştir. Kahraman Bilgiç, asker midir? Rütbesi nedir? Değilse, Tugay'a nereden getirildi?

4. Raporda belirtilen tüm hususları özel bir inceleme ile yeniden tetkik ederek, ihmali görülenlere soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

5. Yine raporda Kahraman Bilgiç; "Abdullah Canan'ı infaz etmemiz için, Yüksekova Tabur Komutanı bize verdi..." demektedir.

Genelkurmayca hedef gösterdiğimiz iddia edilen Binbaşı ile Tugay Komutanını ziyaretimiz sırasında, Komutanın yanında bulunan Tugay Kurmay Başkanının Kahraman Bilgiç'i koruduğu izlenimini veren tutumundan dolayı soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Milli Savunma Bakanlığı 15.11.1996

Kanun : 1996/867-TÖ

Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM. Bşk. lığının 10 Ekim 1996 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.02-7-1387-3531/10011 sayılı yazısı.

Sıvas Milletvekili Mahmut Işık tarafından verilen ve İlgi Ek'inde gönderilerek cevaplandırılması istenen "Faili meçhul cinayetlerle ilgili olarak CHP'lilerce hazırlanan bir rapora"ilişkin yazılı soru önergesinin cevabı Ek'tedir.

Arz ederim.

Turhan Tayan

Millî Savunma Bakanı

Sıvas Milletvekili Mahmut Işık'ın 7/1387 Sayılı Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

1. Van ve Hakkâri İllerinde faili meçhul cinayetleri incelemek üzere CHP Parti yönetimince görevlendirildiği belirtilen milletvekillerinin, basında yayınlanan haberlerde yeralan ifadelerle, terörle mücadelede görevli kişilerin hedef gösterildiği değerlendirilerek, söz konusu ifade ve haberleri açıklayıp yayınlamaktan sorumlu kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur.

2. Konuya ilişkin olarak, İstanbul Devlet Güvenlik Cumhuriyet Başsavcılığınca Cumhuriyet, Sabah ve Evrensel isimli gazetelerin 22 Mart 1996 tarihli nüshalarında yer alan haberler nedeniyle, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 6 ncı maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları uyarınca sorumlular hakkında dava açılmıştır.

3. Soru önergesinde yer verilen, "Havar" kod adlı Kahraman Bilgiç, PKK Terör Örgütü mensubu iken güvenlik güçlerine "itirafçı" olarak teslim olmuş ve kendisine ilgili yasa hükümleri çerçevesinde davranılmıştır.

4. Bölgede görev yapan ve İç Güvenlik Harekâtından sorumlu tüm komutanlar, sorumluları kim olursa olsun yasa dışı her türlü faaliyetin üzerine hassasiyetle gitmektedirler.

5. Tugay Kurmay Başkanının, itirafçı Kahraman Bilgiç'i savunduğu izlenimini veren iddiaların gerçekle ilgisi bulunmamaktadır.

Arz ederim.

Turhan Tayan

Millî Savunma Bakanı

11. – Aydın Milletvekili Fatih Atay'in, pamuk üreticilerinin desteklenmesine ilişkin Başbakandan sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1400)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasının sağlanmasını saygılarımla arz ederim.

Fatih Atay

Aydın

1. Ege Bölgesi pamuk üreticileri, ülkemizde devlete kaynak yaratan, pamuğu kayıt dışı ekonomiye kaptırmayan, minnet borcumuz olan kişilerdir. Bu durum geçen yıla kadar böyle devam etmiş, Antalya, Çukurova ve Güneydoğu Bölgelerimizde tonlarca pamuk kayıt dışı kalmıştır. Ege bölgesinde sızmaların hiç olmaması için yapılacaklar vardır. Kayıt dışı ekonomiye geçen yıl üreticilerimiz 5000 TL. destek istemişler ve bu istekleri reddedilmiştir. Bunun hazineye reel kaybı 42.5 trilyondur. Bu sene hazinenin reel kaybı ise 150 trilyon olacaktır. Oysa ki bu sene istedikleri 15.000 TL./Ton desteği verilirse bu destek 30 trilyon tutacak ama hazinenin reel kaybı önleneceğinden 120 trilyonluk kazanca ulaşacaktır.

Yukarıdaki çarpıcı rakamlar, didik didik kaynak arayan, hayali kaynakları bile kaynak göstererek paket açan Hükümetinizce iyice değerlendirilmelidir. Sizce hazineye bundan daha gerçekçi kaynak bulunabilir mi?

Böyle fırsatlar, önceki yıllardaki gibi kaçırılmalı mıdır?

2. Pamuk üreticilerine destek verilmezse, kayıt dışı ekonominin kabaracağı kesindir. Bu üreticileri illegalize etmek hukuk devletinin saygınlığına gölge düşürmez mi?

3. Üreticinin ürettiği pamuk kayıtlanırsa, bu daha sonraki dokuma, konfeksiyon gibi aşamalarda da kayıtlanma getirir. Bu ise vergilendirmenin üzerinde çoğaltan etkisi yaratır. Vergilendirmenin yaygınlaştırılması tartışmalarının çoğaldığı ve bunun için yollar arandığı bu günlerde tabandan gelecek bu vergilendirme fırsatı kaçırmak makul bir davranış mıdır?

4. Üreticiler sadece talepleriyle değil, gerçekçi çözümleriyle de gelmişlerdir. Bunu 6 ay vadeli Hazine bonosu olarak talep etmektedir. Böylece Hazinenin reel kazancını kontrol etmesi kolaylaşmaz mı?

5. Pamuk, Ege Bölgesi çiftçisi için en önemli geçim kaynağı olan bir bitkidir. Ege pamuğu kalitesi itibariyle dünyada kabul edilmiştir. Bu gerçeği gören komşumuz Yunanistan, çiftçisini özel teşvik ve primle destekleyerek pamuk ekimini özendirmiş ve bu sayede üretimini 350 bin tona çıkarmıştır. Oysa bu yıl Ege Bölgesinin 310 bin ton dolaylarında olması bekleniyor.

Şu anda Yunanistan pamuk fiatında damping yaparak Türk Tekstil sektörüne pamuk vermeye başlamıştır.

Bizde ise hasat mevsimi gelmiş ve yarıya yakın toplama gerçekleşmiş olmasına rağmen hala bakanlıktan kaynak aktırılamamıştır.

Çiftçi maliyetin altında pamuk satmaya zorlanırken bir de iklim şartları olumsuzluğunu yaşamış ve erken düşen yağmur kalitesini de düşürmüştür.

Bu zor durumdan Ege Bölgesi Pamuk üreticisini ancak Prim sistemi kurtarır. Kg'da 15.000 TL'lık prim mutlaka verilmelidir.

Bu konuda yapılan çalışmalarınız var mıdır?

T.C.
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B.140.BHİ.01-301 14.11.1996
Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1400-3556/10057 sayılı yazınız.

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 15.10.1996 tarih ve 4168 sayılı yazısı.

Devlet Bakanlığının 21.10.1996 tarih ve 804 sayılı yazısı.

Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, Başbakana tevcih ettiği ancak Devlet Bakanı Sn. Lütfü Esengün'ün koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen (7/1400) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Notu :

Bilindiği gibi, 1993 yılına kadar pamukta destekleme alım fiyatı uygulaması yapılmış olup, 1993 yılında ilk kez prim sistemi uygulanmıştır.

Prim sisteminde, üreticinin korunması ve tarımsal üretimin yönlendirilmesi amacıyla, üretim maliyetleri de gözetilerek bir "hedef fiyat" belirlenmekte ve bunun altında olmak üzere dünya fiyatları ile ürün özelliklerine bağlı olarak İthal ve İhraç maliyetlerine göre "temel fiyat" tespit edilerek aradaki fark doğrudan üreticiye prim olarak ödenmektedir.

5 Nisan 1994 tarihli Ekonomik Önlemler Uygulama Planı çerçevesinde, diğer birçok üründe olduğu gibi, pamuk ürünü de Devlet destekleme alımı kapsamından çıkarılmıştır. Böylece, destekleme alım sistemi terkedilmiştir.

Bu noktadan itibaren, Devletin imkânları da göz önünde tutularak tarımsal desteklemede yeni ve farklı politikalar uygulanması söz konusu olmuştur. Bu bağlamda, girdi desteği ve kredi kolaylıkları sağlamak gibi fiyat desteği dışındaki önlemlere ağırlık verilerek pamuk ürününün desteklenmesine çaba harcanmaktadır. 1996-97 ürün alım döneminde de değinilen yönteme dayalı olarak Birliklere % 50 gibi düşük bir faizle kaynak tahsis edilmiş ve kendi adlarına alım yapmaları olanağı sağlanmıştır.

Daha önce olduğu gibi 1996-97 döneminde de teknik koşulların elverişli olmaması yüzünden prim sisteminin uygulanması imkânı bulunmamaktadır. Nitekim, Pamuk iç fiyatlarının dış fiyatının üzerinde olduğu görülmektedir. Bununla beraber, pamuk ihracatında fon ve kota uygulaması kaldırılmak suretiyle ürünün serbest piyasa koşullarına göre değerini bulması, böylece üreticinin iç veya dış pazarda ürününü serbestçe satması imkânı sağlanmıştır.

Öte yandan, kayıt dışı ekonominin önlenmesi ve Hazineye gelir sağlanacak tedbirlerin geliştirilmesi yönünde Maliye Bakanlığınca ve Hazine Müsteşarlığınca gerekli çalışmaların yapılması da Bakanlığımızca uygun mütalaa edilmektedir.

12. – Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, pamuk üreticilerinin mağduriyetine ve Tariş Genel Müdürüne İlişkin Başbakandan sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1401)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasının sağlanmasını saygılarımla arz ederim.

Fatih Atay
Aydın

1. Tariş Pamuk Birliği yöneticilerine Pamuk fiatlarının 70 000 TL.dan bir kuruş fazla açıklarsanız size 1 lira dahi kaynak aktarmam dediğiniz doğru mu? Doğru ise Tekstil lobisinden aldığınız direktifler doğrultusunda mı hareket ediyorsunuz?

2. Tüm ümidini pamuktan sağlayacağı gelire bağlı Ege'li binlerce pamuk üreticisinin para göndermeyip ızdırap çektirmek "Hak'tan adaletten bahsetmeyi âdet haline getiren Hükümetin" marifeti midir?

3. Hakkında bir takım ithamlar nedeniyle dava açılan şaibeli Naci Akın'ın Tariş'e Genel Müdür yapılmasını nasıl izah edeceksiniz? Böyle bir kişiyi, Tariş'i batırmak için özellikle mi seçtiniz?

4. Çiftçiye gübreyi ucuza veriyor iddiasında bulundunuz. Gübre fiatının %50 sini çiftçiye geri iade edeceksiniz fakat hâlâ, bırakınız nitrat gübresinin iadesini, Şubat ayında alınan toprak altı gübrelerinin bile iadelerini hâlâ alamayan birçok çiftçimiz var. Üstelik T.S. Kooperatifleri (Tariş) ortakları borçlandırırken (sizin sözünüze güvenip) bir ay içinde iadesini alacak hesabı ile gübre fiatının tümü üzerinden borçlandırıldı. Oysa şimdi çiftçi iade olarak alamadığı gübre parasının faizini ödüyor.

Gübre iadelerini daha ne kadar süre veremeyeceksiniz, bunun için de kaynak mı aranıyor?

T.C.
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 14.11.1996
Sayı : B.140.BHİ 01-304
Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

İlgi : 10.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1401-35557/10058 sayılı yazınız.

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 15.10.1996 tarih ve 4169 sayılı yazısı. Devlet Bakanlığının 21.10.1996 tarih ve 804 sayılı yazısı.

Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, Başbakana tevcih ettiği ancak Devlet Bakanı Sn. Lütfü Esengün'ün koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen (7/1401) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın Yazılı Sorularına Cevaplarımız

Cevap 1. Bilindiği gibi 1996/1997 kampanya döneminde de birlik ürünleri destekleme alımına tabi değildir. Bu durumda Tariş'in devlet adına pamuk alımı yapması sözkonusu olmayıp bir kooperatif birliği olarak kâr zararı kendisine ait olmak üzere alım yapmaktadır.

Tariş'ce bu çerçevede alım yapılırken, pamuk alım fiyatlarının dış piyasa fiyatlarından bağımsız düşünülmesi mümkün değildir. Kaldı ki Tariş'in açıkladığı 70 000 TL. fiyat dış piyasa fiyatlarının üzerindedir. Bu fiyat düşük kalite için tesbit edilmiş olup, ST.1 kalitesinde ortalama fiyat 74.000 TL'nin üzerine çıkmaktadır.

Bu anlamda da iyi bir fiyattır. Daha fazla fiyatla pamuk alması halinde Tariş bu ürününü nasıl satacaktır? Düşük fiyatla satması halinde zararını nasıl karşılayacak ve hayatiyetini nasıl sürdürecektir? Bütün bu soruların cevabını öncelikle Tariş yetkilileri aramak zorunda olduğuna göre, açıklanan miktarın herhangi bir şekilde empoze edildiği iddiasının mantıki ve ekonomik bir dayanağı ya da izahı yoktur. Mevcut ekonomik gereklere göre alım fiyatının dünya fiyatlarının üzerinde tespiti için empoze yapıldığının iddia edilmesi daha mantıklı olurdu.

Cevap 2. Birinci DFİF kaynaklı kredi paketinde pamuğa ayrılan kaynak 8.5 trilyon liradır. 24.10.1996 itibariyle bunun 2.725 trilyon liralık kısmı kullandırılmış durumda olup, hızla kullandırılmaya devam edilmektedir.

Cevap 3. Tariş kurumsallaşmış başarılı bir birliktir. Genel Müdürüyle birlikte seçilmiş Yönetim Kurulu ve diğer kademeleriyle yönetilmektedir. Tariş'in başarısı soyut iddialara dayalı peşin yargılarla değil, ekonomik gereklere ve kurumun yararlarına uygun davranılıp davranılamadığına göre değerlendirilmelidir.

Öte yandan Tariş Genel Müdürlüğüne atanan Naci Akın hakkında açılmış herhangi bir dava olmadığı gibi, bir Müfettiş raporu veya açılmış bir tahkikat da mevcut değildir.

Hakkında herhangi bir şaibe veya kusur bulunmayan Tariş Genel Müdürü Naci Akın, geçmişte Orta Anadolu Demir Çelik İhracatçıları Birliği kurucusu ve İlk Yönetim Kurulu Başkanı olarak bu birlikte önemli bir ihracat potansiyeli oluşmuştur.

Ayrıca, Sivas Demir Çelik İşletmeleri A.Ş. de Genel Müdür olarak görev yaptığı dönemde de üretim seviyesinin artırılması ve rekor düzeyde ihracat gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Sn. Naci Akın'ın bu vasıfları ile Tariş'in önemli problemlerine de çözüm getireceği düşünülmektedir.

Cevap 4. Gübre fiyatının % 50'sinin çiftçiye iadesi uygulaması Bakanlığımızın görev alanına girmemektedir.

Tariş'in gübre dağıtımı açısından diğer firmalardan farklı bir konumu bulunmamaktadır. Ziraat Bankasınca ödeme yapıldığında bun ortaklarına ulaştırmaktadır.

13. – Bursa Milletvekili Yüksel Aksu'nun, termik ve nükleer santrallere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1422)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Yüksel Aksu
Bursa

Ekonominin alt yapısı, endüstrileşmenin itici gücü olan enerji sektöründe izlenilen yanlış politikaların ülkemizi yeni bir enerji darboğazıyla karşı karşıya bıraktığını kaygıyla izlemekteyiz. Türkiye izlenilen bu yanlış enerji politikalarının bedellerini yalnız enerji sektöründe yaşanılan darboğazla ödemekle kalmamış, beraberinde getirdiği hesaplanması ve geri dönüşü mümkün olmayan çevre sorunlarını da yaşamak zorunda kalmış ve yaşamaktadır.

Soru 1. 1995 itibariyle işletmede olan, işletmeye alınmaya hazır, inşaatı devam eden, 1995 programında olan termik santrallerden kaçı için ÇED raporu hazırlanmıştır?

Soru 2. Bu santallerden kaç tanesinde arıtma tesisi ve izleme istasyonları bulunmaktadır?

Soru 3. Yapımı devam eden, 1995 programında olan santrallerin kaç tanesinde çevre unsuru maliyet hesaplamalarına dahil edilmiştir?

Soru 4. Bakanlığınız enerji darboğazının aşılmasına ilişkin çözümünde, önemli riskler taşıdığı bilinen nükleer santral teknolojisini kullanmayı düşünmekte midir? Eğer varsa konuya ilişkin çalışmalarınız hangi aşamadadır?

Soru 5. Nükleer teknolojinin en önemli ayağı olan "güvenli-sürekli kullanımı" sağlayacak, teknolojik bağımlılığı aşacak, kadro-altyapı-araştırma-teknoloji geliştirme çalışmaları var mıdır?

Soru 6. Bu eksiklikler ve yetersizliklerle nükleer santrallerin kullanımına geçilmesiyle negatif dışsallıklar ve riskler içeren nükleer santraller ülkemizin dışa bağımlılığını artırmayacak mıdır?

T.C.
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı 19.11.1996
Sayı : B.15.0.APK.0.23.300.1585-18168
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10 Ekim 1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3695 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Aksu'nun tarafıma tevcih ettiği 7/1422-3599 esas no'lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Recai Kutan
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı

Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Aksu'nun Yazılı Soru Önergesi Ve Cevapları
(7/1422-3599)

Ekonominin alt yapısı, endüstrileşmenin itici gücü olan enerji sektöründe izlenilen yanlış politikaların ülkemizi yeni bir enerji darboğazıyla karşı karşıya bıraktığını kaygıyla izlemekteyiz. Türkiye izlenilen bu yanlış enerji politikarının bedellerini yalnız enerji sektöründe yaşanılan darboğazla ödemekle kalmamış, beraberinde getirdiği hesaplanması ve geri dönüşü mümkün olmayan çevre sorunlarını da yaşamak zorunda kalmış ve yaşamaktadır.

Soru 1 : 1995 itibariyle işletmede olan, işletmeye alınmaya hazır, inşatı devam eden, 1995 programında olan termik santrallerden kaçı için ÇED raporu hazırlanmıştır.

Cevap : Bilindiği üzere ÇED Yönetmeliği 7.2.1993 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla bu tarihten önce yapımına başlanmış olup, işletmede olan termik santraller için ÇED Raporu hazırlanmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak ÇED Yönetmeliği çıktıktan sonra ihale edilen termik santrallarımızdan Bursa Doğal Gaz Kombine Çevrim Santralı için ÇED olumlu belgesi alınmıştır. Ayrıca, Çayırhan TS III-IV üniteleri için ise "tevsii kapsamında olduklarından" ÇED Ön Araştırma Raporu hazırlanmıştır. Yönetmelik çıktıktan sonra bu tesisler hariç hiçbir tesisin ihalesine çıkılıp inşaatına başlanmamış olup, bundan böyle Yatırım Programına yeni dahil edilen enerji üretim tesislerinin bütünü için ÇED Yönetmeliği hükümlerine uyulacaktır.

Soru 2 :

Bu santrallardan kaç tanesinde arıtma tesisi ve izleme istasyonları bulunmaktadır?

Cevap :

Tüm santrallarımızda atıksu arıtma tesisi, tüm termik santrallarımızda uçucu küller için elektrostatik filtre (fuel-oil ve doğal gaz santrallarında gerekmemektedir.) tesisleri mevcut olup, Çayırhan Termik Santralı I. ve II. ünitelerinde Bacagazı Desülfürizasyon Tesisi bulunmaktadır. Bunun yanısıra, Çayırhan Termik Santralı III. ve IV. Üniteleri, Kangal Termik Santralı III. Ünitesi, Orhaneli Termik Santralı için Bacagazı Desülfürizasyon Tesisleri inşaat aşamasında olup, Yatağan Termik Santralı Desülfürizasyon Tesisinin inşaatına yakında başlanacaktır. Bundan sonra kurulacak tüm termik santrallarda, bacagazı desüfürizasyon, elektrofiltre ve atık su arıtma tesisleri bulunacaktır.

Soru 3 :

Yapımı devam eden, 1995 programında olan santrallerin kaç tanesinde çevre unsuru maliyet hesaplamalarına dahil edilmiştir?

Cevap :

Halen yapımı devam eden ve planlanan enerji üretim tesislerinde yürürlükte bulunan çevre ile ilgili Kanun ve Yönetmelik hükümleri uyarınca, çevreye zarar vermeme, çevreyi koruma prensibi doğrultusunda projelere dahil edilen arıtma tesislerinin maliyeti ayrıntılı olarak dikkate alınmaktadır. Çevre unsuru, çevre koruma yatırımlarının maliyetleriyle birlikte tüm santralların maliyet hesaplarına bu şekilde dahil edilmektedir.

Soru 4 :

Bakanlığınız enerji darboğazının aşılmasına ilişkin çözümünde, önemli riskler taşıdığı bilinen nükleer santral teknolojisini kullanmayı düşünmekte midir? Eğer varsa konuya ilişkin çalışmalarınız hangi aşamadadır?

Cevap :

Tüm dünyada olduğu, gibi, Ülkemizde de artan nüfus, sanayileşme ve refah düzeyinin yükselmesi nedenleriyle, hızla artan elektrik enerjisi talebinin, güvenli, yeterli ve çevre faktörü de gözönünde tutularak ekonomik koşullarda karşılanması ana hedeflerimizden birisidir. Bu çerçevede; gerek sistemin güvenirliğini sağlamak için kaynak açısından çeşitlendirilmeye gidilmesi, gerekse kömür ve hidrolik dışındaki kaynaklarımızın kısıtlılığı ile dış kaynaklara bağımlılığın en aza indirilmesi, ülkemizde ortalama % 8-10 oranında artmakta olan elektrik enerjisi talebinin karşılanmasında, alternatif çözümlerden biri olan nükleer santralların kurulmasını kaçınılmaz kılmaktadır.

Türkiye nükleer teknolojiye geçişte geç kalmıştır. Artan elektrik enerjisi talebi, bu talebin karşılanmasında kaynak çeşitlendirilmesi mecburiyeti, nükleer santralların biran önce kurulmasını gerektirmektedir.

Yapılan planlama çalışmaları sonuçlarına göre, 2010 yılına kadar herbiri 1000 MW olan iki nükleer santralın kurulması öngörülmektedir. Akkuyu'da kurulacak ilk nükleer santral için, TEAŞ Genel Müdürlüğünce Müşavir Firmaya hazırlattırılan Teklif İsteme Şartnamesinin ülke ve bölge şartlarına uygun hale getirilmesi ve bu yıl içinde İhaleye çıkılması için çalışmalar süratle devam etmektedir.

Soru 5 :

Nükleer teknolojinin en önemli ayağı olan "güvenli-sürekli kullanımı" sağlayacak, teknolojik bağımlılığı aşacak, kadro-altyapı-araştırma-teknoloji geliştirme çalışmaları var mıdır?

Cevap :

1956 yılında Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, 1971 yılında ise Türkiye Elektrik Kurumu Bünyesinde Nükleer Santrallar Daire Başkanlığı kurularak bu tarihlerden itibaren gerçekleştirilen yurt içi ve özellikle yurt dışı eğitimler sonucunda nükleer santralın yapımı ve işletilmesi sırasında çalışacak ve işi takip edebilecek yeterli sayıda eleman potansiyeline ulaşılmıştır. Üniversitelerimiz de bu konuda eleman yetiştirmektedir. Özellikle nükleer santralın "güvenli-sürekli kullanımına" ulaşmak, ülke genelinde teknolojik bağımlılığı aşmak, yerli sanayinin istenilen kalite de ve oranda kullanılmasını sağlamak üzere, santralın inşaatından işletilmesine, bakım onarımına kadar üst düzeyde personelin yetiştirilmesi; yaklaşık 7-8 yıllık inşaat süresince, teorik, uygulamalı eğitim programları (simülatör eğitimi dahil) ve süpervizyonluk hizmetleri ile sağlanacaktır.

Soru 6 :

Bu eksiklikler ve yetersizliklerle nükleer santralların kullanımına geçilmesiyle, negatif dışsallıklar ve riskler içeren nükleer santrallar ülkemizin dışa bağımlılığını artırmayacak mıdır?

Cevap :

Bakanlığımız tarafından yapılan uzun dönem elektrik enerjisi planlama çalışmalarının sonuçlarına göre, Türkiye'nin elektrik enerjisi talebinin 2000 yılında 134 milyar kwh, 2010 yılında 290 milyar kwh ve 2020 yılında ise 546 milyar kwh'e ulaşması beklenilmektedir. Bu durumda yerli üretim ile ülke talebinin tümünün karşılanması mümkün değildir. Şöyleki elektrik enerjisi üretimine elverişli yerli kaynaklarımız 105 milyar kwh linyit, 16 milyar kwh taşkömürü ve 125 milyar kwh hidrolik olmak üzere toplam potansiyelimiz 246 milyar kwh'dir. Görüldüğü gibi tüm yerli kaynak potansiyelimizi kullansak bile 2010 yılındaki enerji talebinin tamamının karşılanması söz konusu değildir. Bu nedenle yerli kömür ve hidrolik potansiyelin öncelikle değerlendirilmesinin yanısıra, ithal doğal gaz, ithal kömür ve nükleer santralların yapımının kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

Bu çerçevede, diğer enerji üretim santrallarının bağımlılığı kadar nükleer santralların da dışa bağımlılığı olacaktır. Ancak nükleer santralların kurulmasıyla enerji çeşitlemesine gidileceğinden bu santrallar diğer santrallara bir alternatif enerji kaynağı olacaktır. Nükleer santralların kurulmasıyla; ucuz elektrik üretimi, enerji fiyatlarında istikrar, elektrik talebinin karşılanmasında güvence, fosil yakıt tüketiminde azalma ve endüstrinin gelişmesi sağlanacaktır.

14. – Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin, tayin, görevden alma ve atama uygulamalarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1443)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların, Sanayi ve Ticaret Bakanı Sn. Yalım Erez tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, İçtüzüğün 94 üncü maddesi gereğince, arz ederim.

8.10.1996

Ali Rahmi Beyreli

Bursa

Refah-Yol hükümetinin başlatımış olduğu tayin, görevden alma ve atama uygulamalarındaki partizanca yaklaşımların had safhaya gelmesini, tüm Türk Ulusu, kaygıyla izlemektedir. Bu şekildeki uygulamaların devamı halinde, çok yakın bir gelecekte, Türkiye'nin, bürokraside çalıştırabileceği nitelikli elemanları bulamayacağına ilişkin endişe duyulmaktadır. Bakanlığınıza bağlı kuruluşlarda yapılan bazı atamaları bu bağlamda incelediğimizde, Türkiye adına duyulan, bu yöndeki endişelerin daha da arttığı gözlenmektedir.

1. Anayol hükümeti zamanında görevde tuttuğunuz, bakanlığınıza bağlı kamu iktisadi teşekkülerinden SEKA, MKE ve TÜMOSAN'daki genel müdür değişikliklerinin, bu dönemde gerçekleşmesinin somut gerekçelerini açıklayabilir misiniz?

2. Buralara yeni Genel Müdür olarak atanan kişilerin, liyakat, kıdem ve başarı durumları, şüphesiz, bu görevlere getirilmeleri için yeterlidir. Bu konularda, kamuoyunu da aydınlatmak bakımından, detaylı bilgi verebilir misiniz?

3. Özellikle "SEKA" ve "MKE" görevden alınan Genel Müdürlerinin devrinde zarardan, kâra geçirilmiş ve bazı çevrelerce yapılan yorumlara göre, KİT'lerin zarar ettiği gerekçesiyle özelleştirilmeleri savını ortaya atan siyasi yaklaşımlara ters düşmüşlerdir. Bu Genel Müdürler, KİT'lerin doğru işletildiklerinde kârlı olabileceklerinin örneğini verdikleri için görevden alındıkları doğrultusunda, kamuoyunda yaygın kanaat ve iddialar mevcuttur. Bu kanaat ve iddialar karşısındaki açıklamalarınız, somut olarak, nelerdir?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.14.0.BHİ 01/310 14.11.1996

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1443-3657/10277 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/1443) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gerğini arz ederim.

Yalım Erez

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Bursa Millevekili Ali Rahmi Beyreli'nin Yazılı Sorularına Cevaplarımız

Gerek 53.Hükümet ve gerekse bugünkü hükümet döneminde Bakanlığım ve bağlı kuruluşlarında kamuoyunu kaygılandıracak herhangi bir atama ve tayin işlemine gidilmemiştir. Dönemine ve siyasal düşüncesine bakılmaksızın, deneyimli ve başarılı bürokratlarla çalışmak her zaman temel ilkelerimizden birini oluşturmuştur.

Cevap : 1 MKEK Eski Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Başkanı Emin Gök; Bakanılığım Müfettişlerince yapılan iki ayrı inceleme sonucu mevzuata aykırı işlemlerinden dolayı görevden alınmıştır. Eski Genel Müdür'ün görev yaptığı dönemde, mevzuata aykırı bir biçimde "yarışma ve ye-

terlilik sınavı" açılmadan, "eğitim ve öğretim kriteri" gözetilmeden görev ve yetki aşılmak suretiyle kişisel tercihle kuruma 80 adet sözleşmeli personel ataması yapılmıştır.

Keza; yine bu dönemde 38'i sakat ve 14'ü eski hükümlü olmak üzere toplam 52 kişi İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun aracılığı olmaksızın "ilansız ve sınavsız" olarak mevzuata aykırı bir biçimde kişisel tercihle açıktan işçi olarak istihdam edilmiştir.

Öte yandan, sınava tabi tutulmaksızın bazı kişiler de geçici işçi adı altında yine mevzuata aykırı bir şekilde büro ve sekreterlik hizmetlerinde işe alınmış daha sonra da bu kişiler daimi işçi statüsüne dönüştürülmüştür.

Mevzuata aykırı tüm bu işlemlerin Eski Genel Müdür Emin Gök'ün emir ve talimatıyla yapıldığı Bakanlığım Müfettişlerince yapılan incelemede ortaya konmuştur.

Diğer taraftan Müfettişlerce yapılan bir başka inceleme de; MKEK eski Genel Müdürü'nün Yönetim Kurulu kararı ile MKEK Kütüphane ve Yayın İşleri Yönetmeliğinde değişiklik yaptırarak, MKEK dergisi "Yayın ve Yürütme Kurulu" üyelerine mevzuata aykırı bir biçimde ücret ödenmesine sebebiyet verdiği, bu şekilde kurumu 1995 ve 1996 yılında toplam 356 900 000 TL. zarara uğrattığı tespit edilmiştir.

Sorumlular hakkında cezai takibat yaptırılabilmesi için de konu ayrıca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettirilmiştir.

– SEKA eski Genel Müdürü'nün de yine Bakanlığım Müfettişlerince yapılan inceleme ve soruşturma sonucu mevzuata aykırı bazı işlemleri saptanmıştır. SEKA bünyesinde, Başbakanlığın 21.9.1995 tarih, 1995/26 sayılı genelgesine aykırı olarak 83 kişinin kurum içi ataması gerçekleşmiş, 20.11.1995-7.3.1996 tarihleri arasında SEKA'da çalışan 1600 memur ve sözleşmeli personelden 1480'inin tayinleri çıkarılmış re'sen emekli edilip mahkeme kararı ile geri dönenler için 970 534 931 TL.,bazı tayin ve atamalar için, mahkemeden yürütmeyi durdurma kararı alan personel için de toplam 475 823 691 TL. ödeme yapılmış, böylelikle kurum zarara uğratılmıştır.

Müfettiş raporlarında bu işlemlerden SEKA Genel Müdür ve Yönetim Kurulu üyeleri sorumlu tutulmuş, ilgililer hakkında cezai takibat yapılabilmesi bakımından da olay Körfez Cumhuriyet Başsavcılığı'na aktarılmıştır.

Görülüyor ki; MKEK ve SEKA Genel Müdürleri soru önergesinde iddia edildiği gibi "partizanca" bir tutum ve yaklaşımla değil, Bakanlığım Müfettişlerince yapılan inceleme ve soruşturma sonucu ortaya konan mevzuata aykırı işlemlerinden dolayı görevlerinden alınmıştır.

– TÜMOSAN Genel Müdürü hakkında ise herhangi bir görevden alma işlemi yapılmamıştır.

Cevap : 2 Gerek MKEK ve gerekse SEKA Genel Müdürlüklerine bugünkü tarih itibariyle herhangi bir atama yapılmamıştır. Genel Müdür olarak atamayı düşündüğümüz kişilerde liyakat, ehliyet, kıdem ve başarı gibi "yönetim biliminin" öngördüğü temel ilkelerin aranacağı kuşkusuzdur.

Cevap : 3 KİT'lerin "zarar ettirilerek" özelleştirilmesi gibi bir politikamız bulunmamaktadır. Olaya büyük bir samimiyet ve iyi niyetle yaklaşmaktayız. Kamuoyunu rahatsız edecek herhangi bir adım atmayacağımız bilinmelidir. Ancak, tüm bunların yanında Bakanlığım ve İlgili Kuruluşların da hukuka ve yasalara aykırı işlemleri de görmezlikten gelmemiz beklenmemelidir.

15. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Ege Bölgesi ve İzmir'de kullanılan banliyö trenleri ve raybuslara ilişkin Başbakandan sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1446)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı soruların, Başbakan Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için, İçtüzüğün 96 ncı maddesince gereğini arz ederim.

Hakan Tartan
İzmir

1. Son günlerde Ege Bölgesi ve İzmir ulaşımında önemli bir yeri olan bazı banliyö trenleri ile raybus'lar devreden çıkarılmış ve bu ulaşımda sorun yaratmıştır. 10 Banliyö treni ile 13 raybus'un devreden çıkarılma gerekçesi nedir?

2. Bu trenler ve raybus'lar hangi kente gönderilmiştir? Tren ve raybus'ların gönderildiği iller arasında Sivas ve Konya'nın bulunduğu iddiaları ne derece doğrudur? Böylelikle İzmir halkı cezalandırılmak mı istenmektedir?

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı
Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Başkanlığı 15.11.1996
Sayı : B.11.0.BİK.0.00.00.03.C-1031-25810
Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Devlet Bakanlığı'nın 4.11.1996 tarih ve B.02.0.0010/00886 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan'ın, Sayın Başbakanımız tarafından cevaplandırılmasını istediği, Ege bölgesi ve İzmir ulaşımıyla ilgili soru önergesine Bakanlığımızca verilen cevaplar ilişikte takdim edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer Barutçu
Ulaştırma Bakanı

İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan'ın Soru Önergesi ve Cevapları :

Soru : 1 Son günlerde Ege Bölgesi ve İzmir ulaşımında önemli bir yeri olan bazı banliyö trenleri ile raybus'lar devreden çıkarılmış ve bu ulaşımda sorun yaratmıştır. 10 Banliyö treni ile 13 raybus'un devreden çıkarılma gerekçesi nedir?

Cevap : 1 İzmir Büyükşehir Belediyesi'nce Üçyol-Konak-Basmane-Halkapınar Bornova güzergâhında yapılmakta olan hafif raylı sistemin, Basmane-Halkapınar kesimindeki inşasına 30.9.1996 tarihinde Basmane Gar sahasında başlanılmıştır. İnşaat alanına giren Basmane Gar'ın 10 adet yolundan 6 adedi tren trafiğine kapatılmış olup, trafik geriye kalan 4 adet gar yolunda yürütülmeye çalışılmaktadır. Bu sebeple inşaat süresince başta banliyö trenleri olmak üzere, diğer bölgesel trenlerinin hepsini çalıştırma olanağı kalmadığından bazı trenler geçici süre için seferden kaldırılmıştır.

Ayrıca Hafif Raylı Sistemin, lokomotif ve ray otobüslerinin bakım ve onarımlarının yapıldığı mevcut Halkpınar Loko Bakım atölyesi'nin üzerinden geçmesi nedeniyle, bu atölyede de bazı düzenlemeler yapılmaya başlanılmış, ancak düzenleme çalışmaları atölyenin bakım ve onarım kapasitesini düşürmüştür. Bu sebeple 3 üncü Bölgede, teknik zorunluluk arzeden periyodik bakım ve onarımı yapılabilecek sayıda lokomotif ve ray otobüsü bırakılmıştır.

Soru : 2. Bu trenler ve raybus'lar hangi kente gönderilmiştir? Tren ve raybus'ların gönderildiği iller arasında Sıvas ve Konya'nın bulunduğu iddiaları ne derece doğrudur? Böylelikle İzmir halkı cezalandırılmak mı istenmektedir?

Cevap : 2.3 üncü Bölge tarafından çalıştırılmakta iken Hafif Raylı Sistemin inşaası nedeniyle geçici süre için iptal edilen trenlere ait vagonlar öncelikle aynı bölgede çalıştırılan diğer yolcu trenlerimizin desteklenmesinde kullanılarak hizmetin nicelik yönünden düşmesinin önüne geçilmeye çaba sarfedilmektedir.Çalıştırılamayan ray otobüsleri Sıvas ve Konya'ya verilmemiş olup, 4 adedi geçici olarak Mersin-Adana-İskenderun hattında hizmete verilmiştir.

Sözkonusu uygulamaya Hafif Raylı Sistem Çalışmalarının tamamlanmasını takiben son verilecektir.

16. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, toplu konut kredisine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1490)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı soruların Başbakan Tansu Çiller tarafından yazılı olarak yanıtlanması için, İç Tüzüğün 94 üncü maddesince gereğini arz ederim.

Hakan Tartan
İzmir

1. 1996 Yılında Toplu konut kredisinin ne kadar artacağı hâlâ belli değildir. Bu gecikme toplu konutlarda gereksiz bir gecikme ve beklentiye neden olmaktadır. Artış ne zaman yapılacak ve ne kadar olacaktır?

2. Toplu Konut İdaresinin kooperatiflere hakedişlerini 3 ay sonra ödemesi büyük sıkıntıya neden olmaktadır. Hakedişlerin gününde, ama olamazsa en geç bir ay içinde ödenmesi konusunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
Devlet Bakanlığı 13.11.1996
Sayı : B.02.0.0010/01063

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 15.3.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/341-560/1209 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gen. Müd.'nün 29.3.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-280-12/1188 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan'ın; Sayın Başbakınımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün
Devlet Bakanı

T.C.
Devlet Bakanlığı 8.11.1996
Sayı : B.020.008/01054

Devlet Bakanlığına
(Sayın Lütfü Esengün)

İlgi : 15.10.1996 tarih ve B.02.0.0010/00774 sayılı yazınız.

İlgi sayılı yazınız ile İzmir Milletvekili Hakan Tartar'ın, Bakanlığım bağlı kuruluşu Toplu Konut İdaresi Başkanlığının görevlerini içeren soru önergesi için hazırlanan cevabî yazı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Altınsoy
Devlet Bakanı

T.C.
Başbakanlık
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı 6.11.1996
Sayı : 06310-7047

Devlet Bakanlığına

İlgi : 23.10.1996 tarih ve B.02.0.008/00990 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sn. Hakan Tartan'ın yazılı soru önergesine esas olmak üzere hazırlanan cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Yiğit Gülöksüz
Başkan

İzmir Milletvekili Sn. Hakan Tartan'ın Önergesine Verilen Cevaplar

1. 1996 yılında toplu konut kredisinin ne kadar artacağı hâlâ belli değildir. Bu gecikme konutlarda gereksiz bir gecikme ve beklentiye neden olmaktadır. Artış ne zaman yapılacak ve ne kadar olacaktır?

Cevap : 1. Bilindiği üzere, Toplu Konut Fonu gelirleri bütçeleştirilmiş olup bütçeden de Fon'a yeterli kaynak ayrılmamaktadır. Fon kaynaklarının yetersiz olmasına rağmen 1996 yılında da hem kredi miktarlarının artırılması hem de yeni kredi açılması için çalışmalar yapılmıştır.

* 96/1 Sayılı Tebliğ : 23.5.1996 tarih ve 22644 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan bu Tebliğ ile daha önce kredi kullanan projelere birim inşaat puanı ilerlemesi karşılığında ödenmekte olan 2 550 000 TL'lık kredi % 68.6 oranında (bu oran DİE tarafından 1995 yılı ortalama Yapı Maliyeti Artışı olarak belirlenen % 68.4 oranı esas alınarak tespit edilmiştir.) artırılarak 4 300 000 TL'sına çıkarılmıştır. Altyapı ve Çevre Düzenleme Kredileri de 30 000 000 TL'sına çıkarılmıştır. Buna göre inşaat seviyesi % 40'a gelen konutlara 283 500 000 TL'sına kadar üstyapı, 30 000 000 TL'sına kadar Altyapı ve Çevre Düzenleme Kredisi olmak üzere toplam 313 500 000 TL. kredi açılmış olmaktadır. Bu Tebliğ çerçevesinde, Eylül 1996 sonuna kadar 48 743 konut için 7.8 Trilyon TL. kredi açılmıştır.

* 96/2 Sayılı Tebliğ : Toplu Konut Fonu'ndan daha önce kredi açılmamış konut projelerinden inşaat seviyesi % 40-% 94.99 arasında olanlara kredi açılmasına ilişkin 96/2 Sayılı Tebliğ, 15 Ağustos 1996 tarih ve 22728 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre inşaat seviyesi % 40'a gelen projeleri 283 500 000 TL'sına kadar üstyapı, 30 000 000 Tl'sına kadar Altyapı Çevre Düzenleme Kredisi olmak üzere toplam 313 500 000 TL. kredi açılacaktır. Bu Tebliğe göre son başvuru tarihi 31 Aralık 1996 olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede Eylül ayı sonuna kadar, 7 projenin 856 konutu için 238 milyar liralık kredi açılmıştır.

2 Toplu Konut İdare'sinin kooperatiflere hakedişlerini 3 ay sonra ödemesi büyük sıkıntıya neden olmaktadır. Hakedişlerin gününde, ama olamazsa en geç bir ay içinde ödenmesi konusunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap : 2.1995 yılında Toplu Konut Fonu'na, bütçeden sadece bir milyon TL. ödenek ayrılmış bu nedenle Fonun finansman sıkıntısı içine girmiş ve kooperatif hakedişleri gecikerek ödenmişti. Ancak Fon kaynaklarındaki sıkışıklığa rağmen 1996 yılında ödemeler daha az gecikmeyle yapılmakta olup hakedişler, ortalama 30-40 günlük gecikmelerle ödenmektedir. Fon'a yeterli kaynak sağlanması halinde ise bundan sonra en fazla bir aylık gecikmelerle hakediş ödemek mümkün olabilecektir.

17. — Amasya Milletvekili Haydar Oymak'ın, kendir fiyatının dolar bazında değerlendirilmesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1500)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Yalım Erez tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Haydar Oymak

Amasya

Kendir tarımı, Kastamonu ve Amasya illerimizde halkın önemli bir geçim kaynağıdır. Geçmiş hükümet döneminde kendir fiyatları dolar bazında değerlendirilmiş, böylece üretici enflasyona karşı bir ölçüde korunmuştu.Bu uygulamadan da çiftçilerimiz memnun kalmıştı. Bu yıl ise dolara endeksli fiyat uygulamasından vazgeçildiği görülmektedir.

1. Kendir alımında tekel sayılan SEKA, bu yıl hangi gerekçeyle bu uygulamadan vazgeçmiştir?

2. Kendir fiyatlarının dolar bazında, değerlendirilmemesi yolunda Bakanlığınızın herhangi bir talimatı olmuş mudur?

3. Böyle bir talimatınız yoksa, kendir fiyatının dolar bazında değerlendirilmesi uygulamasına geçmeyi düşünüyor musunuz?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 14.11.1996

Sayı : B.14.0.BHİ 01/312

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 17.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1500-3705/10375 sayılı yazınız.

Amasya Milletvekili Haydar Oymak'ın kendir fiyatlarına ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/1500) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Amasya Milletvekili Haydar Oymak'ın Yazılı Sorularına Cevaplarımız

Kastomonu-Taşköprü'de kurulu sigara kağıdı fabrikasının ana hammaddesini teşkil eden kendir, büyük çoğunluğu Taşköprü olmak üzere, Kastamonu, Gümüşhacıköy ve Vezirköprü köylerindeki kendir üreticilerinden satın alınmaktadır.

Kendir alım fiyatlarının tespiti ve ilanı, genellikle kendir hasat mevsiminde yapılmakta, zorunlu hallerde ekim mevsimi öncesinde de yeni fiyat verilebilmektedir.

1992 yılına kadar sabit fiyatla alım yapılırken, Şubat 1992'de 6 000 TL/kg olarak belirlenen fiyat aylık 250 TL/kg kademeli artışla, Ekim 1992'de 8 000 TL/kg'a yükseltilerek bu fiyat sabit tutulmuştur. Keza Şubat 1993'te 9 000 TL/kg olarak belirlenen fiyat aylık 400 TL/kg kademeli artışla 12 000 TL/ kg'da sabit tutulmuştur.

Dolara endeksli alım uygulamasına Kasım 1994'de 20 000 TL/kg fiyatla geçilmiş, dolardaki artış TEFE'nin çok gerisinde kaldığından (Ağustos 1995'de 24 235 TL/kg) çiftçinin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla yine dolara endeksli olarak kendir alım fiyatı 22.9.1995 tarihinde 60 000 TL/kg'a yükseltilmiştir.

1995 Ağustos ayından 1996 yılı Ağustos ayına kadar doların TL karşısında % 90'a yakın değer kazanması, Ağustos 1996 sonu itibariyle müessese ambarında 8 aylık ihtiyacı karşılayacak stok mevcudiyeti, ithal kendire (590 US $/Ton) nazaran çiftçimizin desteklenmesi amacıyla yurt içi kendir alım fiyatının %60 daha yüksek seviyede olması, kendir üretiminden dekar başına köylünün elde ettiği safi gelirin, rakip diğer tarımsal ürünlerden daha iyi durumda bulunması ve yine çok yüksek seviyelerde olan stok yükü ve maliyetin yükselmesi sonucu satış fiyatının yükseltilmesi durumunda TEKEL tarafından, sigara ve sigara uç kağıdının SEKA'dan alınmayıp yurt dışından ithal edileceğinin de belirtilmesi gibi nedenlerle :

99 325 TL/kg olan lif kendir alım fiyatı 6.9.1996 tarihinden itibaren 100 bin TL/kg olarak sabit hale getirilmiştir. Ancak satış ve stok durumumuzla birlikte diğer tarımsal ürün fiyatları ve yurt dışı fiyatları dikkate alınarak, kendir alım fiyatlarını ileride dolara endekslenmesi planmaktadır.

Kendir alım fiyatları, ihtiyaç miktarı, stok durumu, ekimin teşvik edilmesi, yurt dışı fiyatları v.b. gibi hususlar dikkate alınarak SEKA Yönetim Kurulunca tespit edilmektedir.

18. – Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'ın, yapımı düşünülen doğalgaz kombine çevrim santraline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M.Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1503)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı soruların Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Sayın Recai Kutan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için, iç tüzüğün 94 üncü maddesi gereğince arzederim.

Hayati Korkmaz

Bursa

Bursa Ovaakça'ya yapılması düşünülen Doğalgaz Kombine Çevrim Santralinin yeri konusunda Bursa kamuoyunda büyük tepki olduğunu sizler de bilmektesiniz. Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Aksu'nun, doğalgaz çevrim santralinin Orhaneli'ye yapılması konusunda cevaplanmasını istediği sorusuna; "hiç bir teknik gereçesi olmadığı" şeklinde yanıt verilmiştir. Bursa'ya yaptığınız ziyarette tarafınıza sunulan bilgiler ve TMMOB İl Koordinasyon Kurulunun hazırlamış olduğu rapordan edindiğimiz izlenim Çevrim Santral'in Orhaneli'ye daha uygun olacağı yönündedir. Buna rağmen;

1. Santrali, Ovaakça'ya kurmakta ısrar etmeniz halinde yerinin uygun seçilmediğini gerekçe gösterilerek mahkemeye başvurmaları ve yürütmeyi durdurmaları halinde yapılacak milyonlarca dolarlık yatırımın boşa gitmesinin ve zaman kaybının sorumlusu sizce kim olacaktır?

2. Santralin Ovaakça'da devreye girmesi halinde rüzgar ile birlikte şehrin üzerine yönlendireceği gazların sebebiyet vereceği toplu NOx (Azot oksitler) zehirlenmesine karşı Bursa halkını nasıl korumayı düşünüyor sunuz? (Ekim/95 Paris'te yaşanan sorunun benzeri)

3. Çevrim santralini Ovaakça'ya veya Orhaneli'ye yapılması ile ilgili fizibilite raporlarını karşılaştırmalı şekilde bilgi verilmesi.

T.C.

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı 19.11.1996

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı: B.15.0.APK.0.23-300.1589/18172

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı'nın 17.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3840 sayılı yazısı

Konya Milletvekili Sayın Hayati Korkmaz'ın tarafıma tevcih ettği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi gereğince cevaplandırılması istenen 7/1503 esas no.lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Recai Kutan

Bakan

Bursa Milletvekili Sayın Hayati Korkmaz'ın Yazılı Soru Önergesi Ve Cevabı

(7/1503-3716)

Bursa Ovaakça'ya yapılması düşünülen Doğalgaz Kombine Çevrim Santralının yeri konusunda Bursa kamuoyunda büyük tepki olduğunu sizler de bilmektesiniz. Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Aksu'nun, doğalgaz çevrim santralının Orhaneli'ye yapılması konusunda cevaplanmasını istediği sorusuna "hiç bir teknik gerekçesi olmadığı" şeklinde yanıt verilmiştir. Bursa'ya yaptığınız ziyarette tarafınıza sunulan bilgiler ve TMMOB İl Koordinasyon Kurulu'nun hazırlamış olduğu rapordan edindiğimiz izlenim Çevrim Santral'ın Orhaneli'ye daha uygun olacağı yönündedir. Buna rağmen ;

Soru 1 : Santralı Ovaakça'ya kurmakta ısrar etmeniz halinde yerinin uygun seçilmediğini gerekçe gösterilerek mahkemeye başvurmaları ve yürütmeyi durdurmaları halinde yapılacak milyonlarca dolarlık yatırımın boşa gitmesinin ve zaman kaybının sorumlusu sizce kim olacaktır?

Cevap 1 : Bursa Ovaakça'da yapılması düşünülen Doğalgaz Kombine Çevrim Santral ile ilgili mer'i çevre mevzuatında belirtilen tüm hususlar titizlikle yerine getirilmiş olup, bu kapsamdaki izinler alınmış durumdadır. Bu nedenle santralın yerinin uygun seçilmediği gibi bir gerekçenin hukuki geçerliliği olamayacağı görüşündeyiz.

Soru 2 : Santralın Ovaakça'da devreye girmesi halinde rüzgar ile birlikte şehrin üzerine yönlendireceği gazların sebebiyet vereceği toplu NOx (Azot oksitler) zehirlenmesine karşı Bursa halkını nasıl korumayı düşünüyorsunuz? (Ekim 1995 Paris'te yaşanan sorunun benzeri)

Cevap 2 : Çevresel Etki Değerlendirme çalışmaları kapsamında yapılan dağılım çalışmaları sırasında, yıllık maksimum yer seviyesi NOx (Azotoksitler) konsantrasyon değerine santral alanı içerisinde ulaşıldığı tesbit edilmiş olup, bu değer Hava Kalitesini Korunması Yönetmeliği'nde (HKKY) tanımlanan sınır değerinin çok altında kalmaktadır. Santraldan kaynaklı yer seviyesi NOx konsantrasyonu santral sahası dışında hızla daha da düşmekte ve Bursa İl Merkezi civarında 1 ug/m³ değerine ulaşmaktadır. NOx için Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği'nde belirtilen yıllık sınır değer 100 ug/m³'dür. Santralın Bursa kent merkezinde neden olacağı yıllık NOx konsantrasyon değeri Yönetmelikte belirtilen sınır değerin yaklaşık 100 kat altındadır. Dolayısıyla santraldan kaynaklanan herhangi bir NOx etkisi sözkonusu değildir.

Soru 3 : Çevrim Santralının Ovaakça'ya veya Orhaneli'ye yapılması ile ilgili fizibilite raporlarını karşılaşmalı şekilde bilgi verilmesi .

Cevap 3 : Yer seçim raporunda özetle, "Orhaneli Termik Santralı alanının yeni Kombine Çevrim Santralı için de yeterli olmasına karşın, hem doğal gaz boru hattı hem de iletim hatları yönünden en pahalı yatırımı gerektirmesinden ve ayrıca iletim hatlarının Orhaneli'nden Bursa'daki yük merkezlerine bağlanmasında fiziksel güçlüklerin çok olmasından dolayı, Orhaneli Termik Santralı'nın bulunduğu alan santral yeri olarak uygun görülmemiştir." ifadesi yer almıştır.

Bu konuya açıklık getirmek amacıyla konu teknik olarak tekrar incelenmiş ve neticesinde;

Santralın Orhaneli'nde tesis edilmesi durumunda;

– Enerjinin taşınması için yeni hatların gerektiği, bunun ise fiziksel olarak mümkün olmadığı, çünkü Bursa İli içerisinde hatlar için yeni koridorların temin edilmesinin çok zor olduğu; enerjinin Bursa'daki trafo merkezlerine taşınmasının ancak mevcut enerji nakil hatlarının, temel konstrüksiyon ve kablajlı dahil olmak üzere, sökülerek hem Orhaneli Termik Santralının hem de yeni kombine çevrim santralının enerjisini taşıyabilecek şekilde yeniden dizayn ve tesis edilmesi ile mümkün olabileceği ve bu durumda büyük çapta para, zaman ve üretim kaybının olacağı,

– Yapılacak modifikasyonların getireceği mali külfetin yanı sıra Orhaneli'nin Bursa'daki trafo merkezlerine uzak olması nedeni ile hat kayıplarının daha fazla olacağı,

– Santralın Ovaakça'da kurulması neticesinde TEAŞ Genel Müdürlüğü'nce Demirtaş'ta tesisi planlanan 380 kV'luk trafo merkezine gerek olmayacağı ve neticede hem Demirtaş Sanayi Bölgesinde bulanan trafo merkezi arasizi için ödenecek olan yüklü miktardaki istimlak parasından hem de trafo merkezi tesis masrafından tasarruf edileceği,

– Santralın doğalgaz bağlantısı için yaklaşık 65 km'lik bir boru hattının yapılması gerektiği, sadece bu bağlantının 17 milyon $'lık bir ek maliyet getireceği,

tesbit edilmiştir.

Ayrıca, mevcut Orhaneli Termik Santralının kömür+doğalgaz yakıtlı olarak çalıştırılması alternatifi de incelenerek, bu durumda,

– Mevut Orhaneli Termik santralının kömür+doğalgaz yakıtlı olarak kullanılmasının santralın düşük verimi nedeniyle iktisadi olmayacağı ve üretim maliyetinin çok yükseleceği,

– Çevre yönetmeliğindeki kükürt emisyonu limitlerine ve mevzuatın ilgili maddelerine göre kömür+doğalgaz kombinasyonunda da Orhaneli termik santralının desülfürizasyon tesisi yapılmadan çalıştırılmasının mümkün olmayacağı,

– Orhaneli Termik santralında yakıt olarak doğalgaz kullanılması durumunda ise, yapılacak tadilatlar sonucunda santralın bir çok yeni sistem ve teçhizatının atıl duruma düşeceği, aynı zamanda yapılacak tadilat ve doğalgaz boru hattı masrafları toplamını desülfürizasyon tesisi bedeline eşit olacağı,

– Doğalgaz kullanılması durumunda, en verimli şekilde ancak bu tip santrallarda kullanılabilecek olan Orhaneli ve Keles kömürlerinin özellikleri itibari ile başka şekillerde veya diğer sanayi tesislerinde değerlendirilmesinin çok zor olması,

belirlenmiştir.

Bu tesbitler sonucunda, Orhaneli Termik Santralının yeni santral için uygun bir alan olmadığı kararına varılmıştır.

19. – Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, tütün kotasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Nafiz Kurt'un yazılı cevabı (7/1518)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Nafiz Kurt tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Zeki Çakıroğlu

Muğla

1. Tütün kotasının kaldırılmasına ilişkin herhangi bir Bakanlar Kurulu kararı var mıdır? (var ise tarih ve sayısı)

2. Bu konudaki fiziki alımlar Bakanlığınız döneminde yapılmış mıdır?

3. Siz Bakan olmadan önce 1995 ürünü alımında ne gibi uygulama yapılmıştır?

4. Kotanın kaldırılmasına karşı çıkan kuruluşlar var mıdır?

T.C.

Devlet Bakanlığı 19.11.1996

Sayı : B.02.0.007-28/01220

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliğinin 30.10.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1518/3782/10526 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu tarafından sorulan Tütün Kotası hakkındaki yazılı soru önergesine verilen cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nafiz Kurt

Devlet Bakanı

Soru 1. Tütün kotasının kaldırılmasına ilişkin herhangi bir Bakanlar Kurulu Kararı var mıdır? (Var ise tarih ve sayısı)

Cevap 1. 8.5.1996 tarih ve 22630 sayıl Resmi Gazete'de yayınlanın 96/8063 sayılı Kararnamenin eki Karar ile 8.11.1993 tarih ve 93/4988 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, ek ve değişiklikleri

yürürlükten kaldırılmış, aynı Kararın Geçici 1 inci maddesi ile üretim kontenjanının %10 undan fazla üretilen tütünler ile kontenjan verilmeden üretilen tütünler destekleme tütün alımları kapsamına alınarak Tekel ve tüccarlarca mübayaa edilmişlerdir.

Soru 2. Bu konudaki fiziki alımlar Bakanlığınız döneminde yapılmış mıdır?

Cevap 2. 1995 yılı ürünü ekici tütünlerinin alım ve ambarlama işlemlerine 15.2.1996 tarihinde başlanmış ve 8.5.1996 tarih ve 22630 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 96/8063 sayılı Kararname eki Karar gereğince üretim kontenjanının %10 undan fazla üretilen tütünler ile kontenjan verilmeden üretilen tütünler destekleme tütün alımları kapsamında Tekel ve tüccarlarca mübayaa edilmiş olup, alım işlemleri 16.8.1996 tarihinde sona erdirilmiştir.

Soru 3. Siz Bakan olmadan önce 1995 ürünü alımında ne gibi uygulama yapılmıştır?

Cevap 3. Üretim kontenjanının %10 undan fazla üretilen tütünler ile kontenjan verilmeden üretilen tütünler, 8.5.1996 tarih ve 22630 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 96/8063 sayılı Kararnamenin eki Karar doğrultusunda mübayaa edilmişlerdir.

Soru 4. Kotanın kaldırılmasına karşı çıkan kuruluşlar var mıdır?

Cevap 4. İhtiyaç fazlası tütün üretiminin yol açtığı kaynak israfının önlenmesi amacıyla, 11 inci Milli Tütün Komitesinde alınan kararlar ve Milli Tütün Alt Komitesince hazırlanan raporlardaki tespit ve temennilere istinaden alınan Bakanlar Kurulu ve Bakanlıklararası Tütün Kurulu Kararları doğrultusunda 1994 ürün yılından itibaren ülkemizde tütün üretiminde kota uygulamasına başlanmıştır.

Ülkemizde kota uygulamasına geçilmeden evvel yıllık tütün üretimimiz 330 bin tona ulaşmış ve söz konusu üretime karşılık iç tüketim ile ihracat miktarları toplamı 180 bin ton işlenmiş tütün olarak kalmış ve üretim fazlalığı tütünler İdaremiz depolarında stoklanmıştır.

Her sene artan stoklar yüzünden yeni satın alınacak ekici tütünlerinin depolanması için yeni depolar yapılmış bunun yanında bakım ve işleme işçiliği gibi büyük masraflar yapılarak uzun yıllar muhafazası sonrasında alıcısı çıkmayan ve yurtiçi tüketiminde kullanılabilirlik vasfını yitiren tütünler imha edilmiştir.

Ancak, kota uygulamasına başlanıldıktan sonra ülkemiz tütün üretimi içi tüketimimize ve ihracatımıza yetecek seviyelere çekilmiş ve yaprak tütün stoklarımız eritilmiş, böylece de yukarıda sözü edilen büyük masraflardan kurtulunmuştur. Bu uygulamalar neticesinde dünya pazarlarında Türk tütününe talep artmış, stokların daha fazla yükselmeyeceğini gören alıcılar Tekel'in elindeki stoklara taleplerini yöneltmişlerdir.

20. – Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Aydın Defterdarlığı Kuşadası Vergi Dairesinde görevli müdür ve müdür yardımcılarının başka bir yere yapılan tayin nedenine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1539)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ankara

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Doç.Dr. Abdüllatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerini arz ederim.

Saygılarımla

Cengiz Altınkaya
Aydın

1. Aydın Defterdarlığı Kuşadası Vergi Dairesi'nde görevli bulunan müdür ve üç müdür muavininin, hiçbir neden gösterilmeden tayinleri çıkmıştır.

Kuşadası'na geldikleri günden bu yana gösterdikleri çalışma performansları ile mükelleflerin takdirini kazanan bu üst düzey personellerin tayinleri hangi sebep; veya sebeplere dayanılarak yapılmıştır?

2. Eğer hiçbir neden gösterilmeksizin gereksiz yere tayinleri yapılmış ise toplu tayinlerin meydana getireceği olumsuzluklar da dikkate alınarak eski görev yerlerine iadeleri düşünülmekte midir?

T.C.

Maliye Bakanlığı 15.11.1996
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.PER.0.02/067913

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliğine

İlgi : Kanunlar ve Karar Dairesi Başkanlığının 1.11.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4007/10700 sayılı yazısı.

Tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya tarafından sorulan ilgi yazıda belirtilen sorulara ilişkin cevabımız aşağıda sunulmuştur.

Atamayı belirli kurallara bağlamak, görevde verimliliği arttırmak ve yurdun değişik hizmet bölgeleri ve alanlarında görev yapmalarını sağlayarak hizmetin yaygınlaştırılmasını temin etmek amacıyla hazırlanmış bulunan Bakanlığımız Yer Değiştirme Yönetmeliği Vergi Dairesi Müdürü ve Vergi Dairesi Müdür Yardımcılarını da kapsamaktadır.

Sözü edilen Yönetmeliğin zorunlu çalışma süreleri başlıklı 7 nci maddesinde Kuşadası'ndaki çalışma süresi 6 yıl olarak tespit edilmiştir. Yine aynı maddenin ikinci paragrafında " Yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda her hizmet bölgesinde zorunlu çalışma süresi, aynı bölge içindeki çeşitli hizmet alanlarına bölünebilir." hükmünü içermektedir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki bu hükme istinaden;

a) Vergi Dairesi Müdür Yardımcıları Meral Ünlü ve Nermin Başaran'ın bölge hizmetini tamamlatmak amacıyla, bölge için değişiklik yapılarak Meral Ünlü'nün Eskişehir, Nermin Başaran'ın ise Sarayköy (Denizli) Vergi Dairesi Müdür Yardımcılıklarına atamaları 16.9.1996 günlü onayla yapılmıştır.

b) Vergi Dairesi Müdürü Hamdi Özen'in ise ataması yapılmamıştır.

Bilgilerine arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif Şener
Maliye Bakanı

21. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Bodrum Gümrüğünde yaşanan zorluklara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/1541)

17.10.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sn. Ayfer Yılmaz tarafından yazılı olark cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent Akarcalı
İstanbul

Günde binlerce kişinin giriş-çıkış yaptığı Bodrum Gümrüğü çok yetersizdir. İşlemler 2-3 saat gibi çok uzun zaman almakta, gümrüğe taksi sokulmadığı için de turistler 2 km yolu eşyalarıyla yürümektedirler.

1. Bu duruma son verecek tedbirleri ne zaman almayı düşünürsünüz?

2. Bu durumu yaratan yöneticiler hakkında soruşturma açar mısınız?

T.C.

Başbakanlık 18.11.1996
Gümrük Müsteşarlığı
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.Güm.0.06.00.03.071.13

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 1.11.1996 tarihli, 10724 sayılı yazıları.

Bodrum Gümrük Müdürlüğü ile ilgili olarak İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı tarafından sorulan ilgi yazı eki soru önergesinde belirtilen sorulara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur.

Bodrum Gümrük Müdürlüğü hizmet binasının, yeşil alana dönüştürülmek üzere Bodrum Belediyesi Encümenince alınan yıkım kararı üzerine Müsteşarlığımızca yıkım kararının iptali istemiyle dava açılmış ve dava lehimize sonuçlanmıştır. Bunun üzerine binanın onarımı için 11.6.1996 gün ve 27720 sayılı yazımızla 4 086 000 000 TL ödenek Bayındırlık ve İskân Bakanlığına aktarılmıştır. Muğla İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğünce hizmet binasının bakım ve onarım inşaatı işinin 19.8.1996 tarihinde ihalesi yapılarak 1.11.1996 tarihi itibari ile Bodrum Gümrük Müdürlüğü boşaltılmış ve onarım çalışmalarına başlanılmıştır. Onarım çalışmaları bittikten sonra Bodrum Gümrük Müdürlüğü kendi binasında hizmet vermir.

Yolcu trafiğinin İstanköy (KOS) Adası ile Bodrum arasında cereyan ettiği anlaşılmıştır. Karşılıklı olarak düzenli sefer yapan Türk ve Yunan deniz taşıt araçları ortalama bir seferde 50-100 yolcu getirip götürmekte olup, yaz aylarında dahi giriş yapan ortalama turist sayısı 300'ü aşmamaktadır.

İşlemler yanaşma kolaylığı sebebiyle Kale önündeki mendirek üzerinde kurulu geçici istasyonda yapılmaktadır.

Pasaport polisi ve gümrük yetkilileri de burada devamlı nöbet usulü ile görev yapmaktadırlar.

Master planda burada daimi yapılaşma imkânı bulunmamaktadır. Giriş yapan yolcu sayısının durumu ile, hemen tamamı için beyanla iktifa edilmesi sebebiyle herhangi bir zaman kaybı olmadığı değerlendirilmektedir.

Buna rağmen, göreve geç gelme veya lakaydi ile hareket edilme gibi herhangi bir durumun varlığını önlemek için Mahalli Gümrük Amirlerine ayrıca talimat verilmiştir.

11.00-07.00 saatleri arasında bu mahal araç trafiğine kapalı olmakla birlikte turist taşıyan acentaların bu işteki araçlarına trafik ilgililerince gerekli suhuletin gösterildiği ifade edilmiştir.

Ayrıca, 2 km'lik yolun yürünmesine Gümrük İdaresince sebebiyet verilmesi mümkün değildir. Keza görev yapılan mahallin araç trafiğine açılıp açılmayacağı hususundaki düzenlemeler İlçe Trafik Komisyonu, Belediye ve İlçe Emniyet Müdürlüğünce yapılmaktadır. Bu konudaki Gümrük İdaresinin herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır.

Bilgilerine sunulur.

Ayfer Yılmaz
Devlet Bakanı

22. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Hakkâri-Yüksekova Cumhuriyet Savcısının başka bir yere yapılan tayin nedenine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı(7/1547)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Adalet Bakanı Sayın Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent Akarcalı
İstanbul

1. Hakkâri Yüksekova'da ele geçirilen ve basında "Üniformalı çete" olarak yeralan, bir kısım güvenlik görevlilerinin de aralarında olduğu örgüt ile ilgili soruşturmayı başlatan Yüksekova Cumhuriyet Savcısı Mehmet Turgay'ın görevden alınıp Malatya Yazıhanı'na tayini hangi gerekçelerle yapılmıştır?

2. Bu tayin ile soruşturmanın sağlığı tehlikeye atılmamış mıdır?

T.C.
Adalet Bakanlığı 18.11.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 1.11.1996 tarihli A.01.0.GNS. 0.10.00.02-7/1547-3879/10731 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan ve İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı tarafından verilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen soru önergesine verilen cevap iki nüsha halinde ekte sunulmutur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

T.C.
Adalet Bakanlığı

Sayın Bülent Akarcalı
İstanbul Milletvekili

Bakanlığıma yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1547 Esas no'lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Yüksekova eski, halen Yazıhan Cumhuriyet Savcısı Mehmet Turgay, adli Teşkilatta 5 inci bölge statüsünde ve olağanüstü hal bölgesi kapsamında olan Yüksekova ilçesinde 1.2.1995 tarihinde göreve başlamıştır. Adı geçen 30.12.1995 günlü dilekçesi ile 4 üncü bölge yerlere atamasının yapılmasını talep etmiştir.

Adli Yargı Hakim ve Cumhuriyet Savcıları Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliği'nin geçici 3 üncü maddesi "Olağanüstü hal ilan edilmiş, terörün yoğun olduğu yerlere atananların en az hizmet süreleri 5 inci bölgede fiilen bir yıldan aşağıya düşmeyecek şekilde, Kurul'ca kısaltılabilir" hükmü yer almaktadır.

Adı geçenin talebi doğrultusunda, anılan Yönetmelik hükmü uyarınca Yüksekova'daki hizmet süresini 1.2.1996 tarihinde tamamlamış olması nedeniyle, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 13.9.1996 gün ve 09 numaralı atama kararnamesiyle olağanüstü hal bölgesi dışındaki 4 üncü bölge olan Yazıhan Cumhuriyet Savcılığına naklen tayini yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

23. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat Köy Hizmetleri Müdürlüğündeki teknik personel açığına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un yazılı cevabı (7/1552)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Bekir Aksoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 23.10.1996

Dr. Kâzım Arslan
Yozgat

1. – Yozgat Köy Hizmetleri Müdürlüğünde Teknik Personel (bilhassa İnşaat Müh. vb.) açığından haberiniz var mıdır?

2. – Bu durumdaki Personel atanmadıkça her yıl milyarlarca liralık yatırım yapan bu kurumun kontrol hizmetleri yeterli olabilir mi?

3. – Bu tür Personel eksikliğini kısa sürede gidermek mümkün değil midir?

4. – Kısa vadeli çözüm olarak Personel fazlası olan yerlerden Yozgat İline aktarma yapılamaz mı?

T.C.
Devlet Bakanlığı 13.11.1996
Sayı : B.02.0.013/S-538

Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 1.11.1996 tarih, A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1552-3902/10813 sayılı yazınız.

Yozgat Milletvekili Sayın Dr. Kâzım Arslan'ın 7/1552-3902 sayılı soru önergesi incelenmiştir.

25.10.1996 tarihi itibariyle Yozgat Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünde; 1 Genel İdare Hizmetleri, 4 Yardımcı Hizmetler, 4 İnşaat Mühendisi, 7 Makine Mühendisi, 4 Ziraat Mühendisi, 1 Elektrik Mühendisi, 3 Jeoloji Mühendisi, 1 Harita Mühendisi, 2 Kimya Mühendisi, 21 diğer teknik personel, 336 kadrolu işçi, 857 geçici işçi olmak üzere toplam 1258 personel görev yapmaktadır. Bu kadrolar ile kontrolluk hizmetleri aksatılmadan yürütülmektedir.

Taşra teşkilatının her türlü personel ihtiyacı mevcut imkân çerçevesinde karşılanmaya çalışılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir Aksoy
Devlet Bakanı

24. – Muğla Milletvekili Lâle Aytaman'ın, belediyelerin borçları için tahkim yasasının çıkarılmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1566)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arzederim.

Dr. Lâle Aytaman
Muğla

Belediyelerimize 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 24 üncü maddesi gereğince Sosyal Yardım zammının gecikme faizi ile birlikte ödenmesi, aksi taktirde ödemeyen belediye başkanlarının şahsına haciz geleceği hükme bağlanacaktır.

Amme hizmeti gören bu kurumlarımızın sorumluluğunu yüklenmiş başkanlarımız için bu hükümün haksızlık olacağı kanaatiyle:

1. Belediyelerimizin bu gerekçe ile bugüne kadarki borçlarını 7 Şubat 1992 tarihinde çıkartılan tahkim yasası gibi bir tahkim yasası çıkarmak suretiyle af edilmesi, belediyelerin daha rahat hizmet vermesi bakımından daha uygun olmaz mı?

2. Eğer tahkim yasası Hükümetinizce uygun görülmüyorsa bu borçların belediye adına taksite bağlanması mümkün değil midir?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 19.11.1996

Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.SGK.0-13-00-01/7008/29815

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 6.11.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1566-3975/10951 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Lâle Aytaman tarafından hazırlanan "Belediyelerin borçları için bir tahkim yasasının çıkarılmasına ilişkin" yazılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasa'nın 60 ıncı maddesinde; "Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kurumunun amacı ve işlevi ülkemiz çalışanlarının büyük bir bölümünün sosyal güvenliklerini sağlamaktadır. Sosyal güvenliğin sağlanması ise herşeyden önce bir finans sorunudur. Kurumun en önemli finans kaynağı da sigorta primleridir.

Sosyal Sigortalar Kurumunun iş kazaları, meslek hastalıkları, hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kollarında nüfusumuzun büyük bir bölümüne (çalışanlar, emekliler ile onların eş ve çocukları) hizmet götürmeye çalışması, özellikle sağlık hizmetlerinin pahalı olması gözönüne alındığında, primlerin tam ve zamanında tahsil edilmesi ile sosyal güvenlik hizmetlerinin sağlanması arasında çok yakın bir ilişkinin varlığı açıkça görülecektir.

Sosyal Sigortalar Kurumunun gördüğü hizmetin belediyelerin gördüğü kamu hizmetlerinden daha aşağı olduğu düşünülemez. Bir yandan her türlü sağlık yardımlarından, bir yandan da malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde aylık gelir hakkından (eş, çocuk, ana ve babalarıyla birlikte), yararlanan belediye çalışanlarının, bu şekilde Kurum hizmetlerinden yararlanırken, bu hizmetin karşılığı sigorta primlerinin ödenmemesinden dolayı Kurum hizmetlerinin nasıl aksadığı da herkesin bilgisi dahilindedir.

Bu itibarla, Sosyal Sigortalar Kurumunca, sigortalılara verilecek ödenekler ile bağlanacak gelir ve aylıkların kaynağı olan ve çeşitli hükümlerle tahsili hususu yasal güvenceye alınmış bulunan Kurumun prim ve diğer alacaklarının, belediyelere ilişkin kısmının tahkim yasası çıkarılmak suretiyle af edilmesinin, Kurumun aktüeryal dengesini daha da bozacağından uygun olmayacağı düşünülmektedir.

Öte yandan, belediyelerin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçlarının, 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi ile bu Kanuna Göre Kullanılacak Yetkilerin Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin 12 nci maddesi hükümleri gereğince tecil ve taksitlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Borçlu belediyelerin tecil ve taksitlendirme isteminde bulunmaları halinde, Sosyal Sigortalar Kurumunca yasal çerçevede kalmak kaydıyla tüm imkânlar sağlanmakta, buna bağlı olarak da, belediyelerin her borç türü ayrı ayrı 24 ay süre ile (ödeme planı belediyelerin istekleri doğrultusunda belirlenmek suretiyle) takside bağlanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

25. – Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın, Rize Sağlık Meslek Okulunun kapatılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1584)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 6.3.1996

Şevki Yılmaz
Rize

Türkiye'nin muhtelif yerlerinde okul yapma ve açma yarışına girildiği halde Rize'de faaliyet gösteren Sağlık Meslek Okulunun;

1. S.S.K. Genel Müdürlüğü tarafından kapatma kararı doğru mudur?
2. Okul kapatma kararının gerekçesi nedir?
3. Aynı eğitim branşında yeni bir okulun açılması planlanmakta mıdır?
4. Eğer planlanmakta ise yeni okul Rize sınırları içerisinde nereye yapılacaktır?

T.C.
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 19.11.1996
Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.SKG-0-13-00-01/7009/29816

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 7.11.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4109-11366 sayılı yazınız.

Rize Milletvekili Şevki Yılmaz tarafından hazırlanan "Sosyal Sigortalar Kurumu Rize Sağlık Meslek Lisesinin kapatılacağı iddiasına ilişkin" yazılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Tek-Gıda İş Sendikası Rize Bölge Başkanlığı binasında 1994-1995 öğretim yılında eğitim ve öğretime başlayan Sosyal Sigortalar Kurumu Rize Sağlık Meslek Lisesinde 1994-1995 öğretim yılında 40, 1995-1996 öğretim yılında ise 21 olmak üzere toplam 61 öğrenci yatılı olarak öğrenime başlamışlardır.

Başbakanlık genelgeleri uyarınca açıktan atamaların durdurulması nedeniyle Kurumun Ankara Sağlık Meslek Lisesinden atanan 1 Müdür dışında bu okula öğretmen ve diğer personel ataması yapılamadığından, eğitim ve öğretim hizmetleri bölgenin imkânları ile yürütülmeye çalışılmıştır.

Öte yandan; Yüksek Sağlık Şurasının 23.5.1995 tarih ve 185/1 sayılı kararı ile; ülkemizde ebe, hemşire ve sağlık memurluğu eğitiminin, Avrupa Birliği normları paralelinde lise öğrenimi üzerine lisans düzeyindeki yüksek okullar düzeyinde yürütülmesi önerilmiştir.

Ayrıca, 4061 sayılı 1995 Mali Yılı Bütçe Kanununun 50 inci maddesinin (c) bendinde; "Kurumlarınca eleman yetiştirmek amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer özel kanun-

larda yer alan hükümlere göre açılan okul ve kurslar ile burs vermek suretiyle okutulan öğrencilerden, halen mevcut öğrencilerin hakları saklı kalmak kaydı ile (yurtdışında okutulanlar ile subay ve astsubaylar hariç) mecburi hizmet yükümlülüğü devam edenler ile 1995 yılında öğrenimlerini bitirecek olanların bu yükümlülükleri, krediye dönüştürme veya borçlandırma işlemi yapılmaksızın kalkmış sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 18.5.1983 tarih ve 83/6622 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yurt İçinde Mecburi Hizmet Karşılığı Öğrenci Okutma ve İhtisas Yaptırma Yönetmeliği" gereğince, kamu kurum ve kuruluşları bünyesindeki meslek liselerinde mecburi hizmet karşılığı okutulacak öğrenci kontenjanları, anılan yönetmeliğin 7 nci maddesi uyarınca Devlet Personel Başkanlığında teşkil olunan "Kontenjan Tespit Komisyonu" kararı ile belirlenmektedir.

Bu doğrultuda Sosyal Sigortalar Kurumu'nun sağlık meslek liselerinde 1996-1997 öğretim yılında mecburi hizmet karşılığı okutulacak öğrenci kontenjanlarının tespiti hususunda Devlet Personel Başkanlığı ile yapılan yazışmalar sonucunda alınan 29.5.1995 tarih ve 03/66 sayılı cevabi yazıda;

1995 Yılı Geçiş Programı İcra Planında, her branş ve dalda ihtiyacın üzerinde yetişmiş insan gücü olması, ülkemizin ekonomik ve sosyal yapısı ve istihdam politikaları dikkate alınarak kamu kuruluşlarınca burslu veya yatılı olarak mecburi hizmet karşılığı öğrenci okutma işlemine son verilmesinin öngörüldüğü, bu durum dikkate alınmak suretiyle "Kontenjan Tesbit Komisyonu"nca alınan 20.4.1995 tarihli karar ile; Kurum'a 1996-1997 öğretim yılı için burslu ve yatılı öğrenci kontenjanı tahsis edilmediği, kurumlar bünyesinde bulunan meslek liselerini de bundan sonra kurumlarca uygun görülmesi halinde Milli Eğitim Bakanlığınca devrolunabileceği veya gündüzlü öğrenci okutarak faaliyetlerini sürdürebilecekleri, ayrıca mecburi hizmet karşılığı öğrenci okutma uygulamasının ortadan kaldırılmasına yönelik olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer ilgili mevzuatta düzenlemeler yapılmasının kararlaştırıldığı belirtilmiştir.

Sözkonusu karar gereğince Kurum bünyesindeki sağlık meslek liselerine 1996-1997 öğretim yılı itibariyle öğrenci alınması imkânı da bulunmamaktadır.

Yukarıda ana hatları ile belirtilen hususlar dikkate alınmak suretiyle, Kurum'un Ankara, İzmir, İstanbul Süreyyapaşa ve Tevfik Sağlam Sağlık Meslek Liselerine yeni öğrenci alınmaması, bu liselerin mevcut öğrencileri mezun oluncaya kadar öğretime devam etmesi ve eğitimin büyük güçlüklerle yürütüldüğü Rize Sağlık Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin 1995-1996 öğretim yılı birinci yarıyılı tatilinde Ankara Sağlık Meslek Lisesine nakledilmesi Kurum Yönetim Kurulunun 21.12.1995 tarih ve XI/4542 sayılı kararı ile uygun görülmüştür.

Ayrıca, 1996-1997 öğretim yılında Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık meslek liselerine öğrenci alınmayacağından, yeni sağlık meslek lisesi açılması da düşünülmemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

26. – Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, Gökova (Kemerköy) Santraline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M.Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1586)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda belirttiğim konudaki suallerimin Sayın Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına müsaadelerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Ayhan Fırat
Malatya

1. Gökova (Kemerköy) santralinin hali hazır durumu nedir ve gelecek için ne düşünülmektedir?

2. Santralin takriben 35 yıllık ömrü için gerekli kömür nereden temin edilecektir?

3. Santralin yer seçiminde bir hata yapılmış olduğu Bakanlığınızca düşünülmekte midir?

4. Mevcut 3 x 210 mw'lık ünitenin Yeniköy Santraline ilavesi ile çok daha ekonomik bir çözüm temin edilmiş olmaz mıydı?

5. Bu yörede ekolojik şartlar bakımından ne gibi tedbirleriniz vardır veya daha ne gibi tedbirler alınacaktır.

T.C.
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı 19.11.1996
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300.1586-18169

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 18 Mart 1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/20-785-1871 sayılı yazısı.

b) TBMM Başkanlığı'nın 7 Kasım 1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1586-785/1871 sayılı yazısı.

Malatya Milletvekili Sayın Ayhan Fırat'ın Sayın Bakanımıza tevcih ettiği ilgi a'da kayıtlı yazı ile Bakanlığımıza intikal eden 6/20 esas sayılı sözlü soru önergesi, 16 Nisan 1996 tarih ve B.15.0.A0K.0.23.300.415-5771 sayılı yazımız ile Parlemento ile İlişkilerden Sorumlu Devlet Bakanlığına iletilmiştir.

İlgi b'de kayıtlı yazı ile ise, TBMM İç Tüzüğü'nün 98 inci maddesi uyarınca üç birleşim içinde cevaplandırılmadığı gerekçesiyle sözkonusu sözlü soru önergesinin yazılıya çevrildiği Bakanlığımıza bilidirilmiştir.

Bahsi geçen soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Recai Kutan
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı

Malatya Milletvekili Sayın Ayhan Fırat'ın Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

(7/1586-785)

Soru 1. Gökova (Kemerköy) Santralının hali hazır durumu nedir ve gelecek için ne düşünülmektedir?

Cevap : 3x210 MW gücündeki Gökova (Kemerköy) Termik Santralının inşaat ve montaj işlemleri tamamlanmış olup, 28.7.1994 tarihinde 1 inci ünitesinin, 14.12.1994 tarihinde 2 nci ünitesinin, 30.6.1995 tarihinde de 3 üncü ünitesinin geçici kabulleri yapılarak Santral TEAŞ'ın mülkiyetine geçmiştir.

Kemerköy Termik Santralı, Yeniköy, Soma-B ve Hamitabat (Doğalgaz) Termik Santrallarıyla birlikte, 11.8.1995 tarih ve 95/62 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla özelleştirme kapsamı ve programına alınmış ve Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. kurulmuştur.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile TEAŞ arasında imzalanan Protokol gereğince, 1993 yılından itibaren sürdürülen Santralın Baca Gazı Arıtma Tesisinin kurulması çalışmaları Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. adına TEAŞ Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir. Sözkonusu Baca Gazı Arıtma Tesisi İhalesi sonuçlandırılma aşamasındadır. Bu tesisin kurulmasına kadar geçe-

cek 3 yıllık süre zarfında, enerji ihtiyacı ve teçhizatın korunması amacıyla dönüşümlü olarak bir ünitenin işletilmesi zorulu olmaktadır. Tesisin tamamlanması ile çevreye vereceği olumsuz etkileri ortadan kalkacak olan santralın, ülke enerji talebinin yoğun olduğu bir dönemde atıl vaziyette bırakılması düşünülmemektedir.

Soru 2. Santralın takriben 35 yıllık ömrü için gerekli kömür nereden temin edilecektir?

Cevap : Ekonomik ömrü 25 yıl olarak öngörülen santralin yıllık yakıt ihtiyacı, üç ünite için toplam 5 112 000 tondur. Santralı besleyecek olan Hüsamlar ve Çakıralan linyit sahalarının görünür rezervi ise 103 milyon ton olup, santralın ekonomik ömrü için gereken 25 milyon ton civarındaki ilave kömür Yeniköy ve İkizköy linyit sahalarından karşılanacaktır.

Soru 3. Santralın yer seçiminde bir hata yapılmış olduğu Bakanlığınızca düşünülmekte midir?

Cevap : Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, bacalara elektrofilitre takılması, baca gazı arıtma ünitesi kurulması, curuf için gerekli önlemlerin alınması, termal kirliliğin önüne geçilmesi ve 1000 m koruma bandı bırakılması kaydıyla santral için belirlenen yer seçimini 6.7.1984 tarihinde onaylamış olup, santralın yer seçimi kömür temini, soğutma suyu temini gibi kriterler dikkate alınarak yapılmıştır.

Soru 4. Mevcut 3x210 MW'lık ünitenin Yeniköy santralına ilavesi ile çok daha ekonomik bir çözüm temin edilmiş olmaz mıydı?

Cevap : Kemerköy Termik Santralı'nın Hüsamlar ve Çakıralan kömür sahalarına yakın olması ve üç ünite için gerekli olan yaklaşık 100 000 m^3 /saat soğutma suyu ihtiyacının denizden karşılanması gibi faktörler gözönüne alındağında, santralın mevcut yeri, Yeniköy Termik Santralına ilave edilmesine nazaran daha ekonomik bir çözüm olarak tercih edilmiştir.

Soru 5. Bu yörede ekolojik şartlar bakımından ne gibi tedbirleriniz vardır veya daha ne gibi tedbirler alınacaktır?

Cevap : Baca gazı arıtma tesisinin dışında, çevre korumaya yönelik olarak gerçekleştirilen; yüksek baca (300 m), elektrostatik baca gazı filtreleri, soğutma suyu alma ve deşarj sistemleri, kül depolama barajı, endüstriyel atık su arıtım üniteleri ile evsel atık su arıtım üniteleri, Santralın çevresel etkilerinin incelenmesi amacıyla, çeşitli üniversite öğretim üyelerinden olaşan bağımsız bir bilim kurulu tarafından incelenerek yeterli bulunmuştur. Söz konusu kurul arıtma tesisi dışında çevre korumaya yönelik önlemlerin yeterli olduğunu, Arıtma Tesisi kurulmasından sonra santralın nedeni olacağı çevresel etkilerin kabul edilebilir düzeyde kalacağını belirten bir rapor hazırlamıştır.

27. – Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün, SSK'nın sağlık hizmetleri alanındaki örgütlenmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1589)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanı Sayın Emin Kul tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını delaletlerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Sema Pişkinsüt
Aydın

Sorular :

Kurumun yapısal güçlenmesini sağlamak, kamuoyunu ve kurumdan hizmet bekleyenleri doğru olarak bilgilendirmek amacıyla, aşağıdaki soruların cevaplandırılmasını talep ederim.

1. Sosyal Sigortalar Kurumunda "Sağlık Hizmetleri" nin idari anlamda merkezi örgütlenmesi ne şekilde oluşturulmaktadır?

SSK Yönetim Kurulu Üyeleri içinde sağlık ya da tıp eğitimi almış kimse var mıdır?

Sağlıktan sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı'nın ve Sağlık Dairesi Başkanlığı'nın görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiş midir? Bu makamların, sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde etkenleri nelerdir?

2. SSK Hastanelerinin dağılımı ve örgütlenmesinde, hasta sevk zincirinde bir dengesizlik var mıdır? Dağılım ve örgütlenmede var olan olumsuzlukların giderilmesi için Bakanlığınızın gerçekçi ve çağdaş bir planı var mıdır?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 19.11.1996

Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.SGK-0-13-00-01/7007-29813

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 7.11.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02-4109-11366 sayılı yazınız.

Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt tarafından hazırlanan "Sosyal Sigortalar Kurumunun sağlık hizmetleri alanındaki örgütlenmesine ilişkin 6/23 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Ülkemizde sağlık sigortası uygulamasının başlatıldığı yıllarda Devletin ve özel teşebbüsün yeterli sayıda sağlık tesisi bulunmadığından, Sosyal Sigortalar Kurumu, sağlık tesislerini bizzat kurup işletmek durumunda kalmış ve sağlık tesisi işletmeciliğine yönelmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu bugün için, 114 hastane, 156 dispanser, 224 sağlık istasyonu olmak üzere toplam 494 sağlık tesisi ile yaklaşık 25 milyon vatandaşımıza sağlık hizmeti vermektedir.

Merkeziyetçi bir örgüt yapısına sahip olan Kurumun sağlık hizmetleri ile ilgili tüm hizmet ve işlemleri Genel Müdürlük bünyesinde bir Genel Müdür Yardımcısına bağlı olarak görev yapan Sağlık Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Sağlık Dairesi Başkanlığı;

– Tedavi Hizmetleri Şubesi,

– Maluliyet Değerlendirme Şubesi,

– Tıbbi Donanım ve Stok Kontrol Şubesi,

– Sözleşmeler Şubesi,

– İlaç-Eczacılık Şubesi,

– Sağlık Tesisleri İşletmesi Şubesi,

– Halkla İlişkiler, Denetim Değerlendirme ve Mevzuat Geliştirme Şubesi,

olarak örgütlenmiştir.

Sağlık Dairesi Başkanlığının görev yetki ve sorumlulukları, "Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü Sağlık Dairesi Başkanlığı Çalışma Yönetmeliği" ile belirlenmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu bugün ülkemizde sağlık alanında önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Ancak sağlık hizmetlerinden beklenen yarar yanında, nüfus hareketlerine paralel bir yatırım programı uygulayamamış olması nedeniyle, sağlık hizmetlerinin sunumunda arz-talep dengesi olumsuz yönde etkilenmiştir.

Sağlık yatırımlarına sigortalıların yoğun olduğu Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Bursa gibi büyük illerimizde ağırlık verilmesi gerekirken, politik amaçlar ön plana çıkarılarak, sigortalı sayısının düşük olduğu illere yapılmıştır. Örneğin; Nevşehir-Kozaklı, Sinop-Boyabat, Amasya-Suluova, Malatya-Doğanşehir, Kastamonu-Ballıdağ, Ordu-Ünye hastanelerine yapılan yatırımlar yanlış yatırımlardır.

Bugün 419 trilyon liralık bütçesi ile Devlet bütçesinden sonra en büyük bütçeye sahip olan Sosyal Sigortalar Kurumunun örgüt yapısında 1945 yılından bugüne kadar önemli bir değişiklik olmamıştır.

494 sağlık tesisi ve bu tesislerde çalışan 42 448 personelle sağlık hizmeti veren Kurum, Sağlık Bakanlığının fonksiyonlarını bir daire başkanlığı ile yerine getirmeye çalışmaktadır.

Bu yapılanma içinde belli yatak kapasitesinin üstündeki hastanelerin sağlık işletmesine dönüştürülerek bu tesislerin profesyonel yöneticiler tarafından yönetilmesi sağlanmalıdır. Bu şekilde hastaneler daha özerk bir yapıya kavuşturularak, bağımsız birer işletme gibi rekabet ortamı içinde daha rasyonel hizmet vereceklerdir.

Bu amaçla, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca hazırlanan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık İşletmeleri Yönetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" esas alınarak "Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü Sağlık İşletmeleri Yönetmeliği Taslağı" hazırlanmıştır. Bu konudaki pilot uygulamanın Ankara Ulus Sigorta Hastanesinde başlatılması planlanmıştır.

Ayrıca, hasta sevk zinciri oluşturulması ve sadece yatması gereken hastaların hastaneye başvurmalarının sağlanabilmesi için polikliniklerin hastane binaları dışına çıkarılması çatışmaları da sürdürülmektedir. Bu konudaki ilk uygulama İzmir Hastanesinde başlatılmış ve olumlu sonuçlar alınmıştır. Ankara ve İstanbul'da günlük 3000 poliklinik kapasiteli dispanser inşaatlarının tamamlanması ile bu illerde de uygulamaya geçilecektir.

Diğer taraftan, Kurum Yönetim Kurulunda, sağlık ya da tıp eğitimi almış Yönetim Kurulu Üyesi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

28. – Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün, SSK'nın malî durumuna ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1590)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Emin Kul tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını delaletlerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Sema Pişkinsüt
Aydın

Sorular :

Sosyal Sigortalar Kurumunun Mali olarak darboğaz içinde olduğu bilinmektedir. Kamuoyunu ve kurumdan hizmet bekleyenleri doğru olarak bilgilendirmek amacıyla, aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasını talep ederim.

1. SSK "Sağlık Hizmeti" üreten ve satın alan bir kurum olduğuna göre; sağlık harcamalarının SSK Bütçesinde yeri nedir? Dışarıdan alınan Sağlık Hizmetleri için son bir yılda aktarılan kaynak ne kadardır? Sosyal Sigortalar Kurumunun bu kaynağı kendi hastanelerine harcayıp, kendi personeline "prim" veya "ek ödeme" şeklinde yansıtarak, hizmette verim ve kaliteyi artırması olanaklı değil midir? Halen, 1997 yılı sonlarına verilen ameliyat randevuları bulunduğuna göre, bu birikim nasıl eritilecektir?

2. Birikmiş sigorta primlerinin tahsili için etkili bir yöntem düşünülmekte midir?

3. Tahsil edilen primlerin şimdiye kadar rasyonel bir biçimde değerlendirilmesi mümkün olmuş mudur? Olmamış ise, bunun nasıl değerlendirilmesi düşünülmektedir?

T.C.
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 19.11.1996
Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü
Sayı : B.13.0.SGK-0-13-00-01/7010-29814
Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 7.11.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4109-11366 sayılı yazınız.

Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt tarafından hazırlanan "Sosyal Sigortalar Kurumunun mali durumuna" ilişkin 6/25 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünün 1995 Yılına ait sağlık sigortası giderleri; 38.612 milyar TL.'sı sağlık tesisleri giderleri ve 9 004 milyar TL.'sı hariçte yaptırılan tedaviler için yapılan ödemeler olmak üzere toplam 47 616 milyar TL.'dir. Bu miktar, Kurum'un 1995 Yılı toplam giderleri içerisinde %21,7 lik orana tekabül etmektedir.

Sosyal Sigortalar Kurumunun özellikle büyük hastanelerinde, verilen sağlık hizmetlerinin yoğunluğu dolayısıyla bazı ameliyatlar için hastalara uzun süreli randevu verilmesi zorunda kalınmaktadır. Bu durum, hem hizmet verilen kesimin Kurumdan memnuniyetsizliğine yol açmakta, hem de sağlık hizmetini çağdaş ölçülerde vermeyi amaçlayan hizmet anlayışımıza uygun düşmemektedir.

Bu nedenle kalp-damar ameliyatları, hemodiyaliz, el cerrahisi, kılcaldamar (Mikrovasküler) cerrahisi gibi dallarda Kurum dışından hizmet alınması için yapılan sözleşmelerin genel cerrahisi, KBB, üroloji, nöroşirurji, ortopedi ve travmatoloji dallarındaki ameliyatların sağlanması için de yaygınlaştırılması yolu ile bu dallardaki hizmet sıkışıklığı giderilmeye çalışılmaktadır.

Diğer taraftan; Kurum'un sigorta primleri tahsilatının hızlandırılması amacıyla 1.12.1993 tarihinde yürürlüğe giren 3917 sayılı Yasa ile; 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun Maliye Bakanlığına verdiği yetkilerin Kurumca doğrudan uygulanmasına geçilerek prim tahsilat işlemlerinde etkinlik sağlanmıştır.

Aynı Yasayla, Kurumda 1000 icra memuru kadrosu ihdas edilmiş, yapılan sınav sonucu atamaları gerçekleştirilen 245 icra memurunun mesleki eğitimleri tammlanarak haciz işlemlerinin doğrudan Kurumca yapılması işlemlerine 1.10.1994 tarihinde fiilen başlanmıştır.

1.10.1994 - 30.9.1995 tarihleri arasında 218 280 takip dosyası açılmış ve bunlardan 71 827 dosyanın işlemi sonuçlandırılarak 5.6 trilyon liralık tahsilat gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, fiilen ödenmeyen primlerin gelir ve Kurumlar vergisinden düşülemeyeceği esası getirilerek, işverenlerin primlerini zamanında ödemeleri özendirilmiştir.

Ancak, Sosyal Sigortalar Kurumunun finansman sorunu, bugün artık bir tahsilat sorunu olmaktan çıkmıştır. Kurumca aylık prim tahakkuklarının %100'ü tahsil edilse dahi, bir aylık emekli maaşı ödemeleri karşılanmamaktadır.

Emeklilikte yaş koşulunun kaldırılması, prim karşılığı olmayan sosyal yardım zammı uygulaması, borçlanma yasalarının çıkarılması ve ayrıca fonlarının büyük birikimlere ulaştığı yıllarda kârlı ve verimli alanlarda değerlendirilememiş olması gibi nedenler Kurum fonlarının hızla erimesine neden olmuştur.

Her ay toplanan primler, emekli aylıklarının ödenmesinde kullanıldığından, uzun vadeli hesaplarda değerlendirilememekte; ancak her ay emekli aylığı ödeme gününe kadar repo yapılmak suretiyle daha yüksek oranda faiz geliri elde edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

19 UNCU BİRLEŞİM 19 . 11 . 1996 SALI Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifinin (2/100) İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınma önergesi

2. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/334) İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınma önergesi

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 12 arkadaşının, ülke kaynaklarının tespit edilmesi ve değerlendirilmesi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

2. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 13 arkadaşının, özelleştirme uygulamalarıyla ilgili usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

3. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 37 arkadaşının, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinin incelenerek uygulanacak yeni strateji ve politikaların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

4. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 37 arkadaşının, bazı gazete kuruluşlarının amaçları dışında fon kaynaklı kredi kullandıkları iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

5. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 36 arkadaşının, orman yangınlarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

6. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 37 arkadaşının, dış borçlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

7. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da boşaltılan yerleşim birimleri nedeniyle göç eden yurttaşlarımızın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

8. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 12 arkadaşının, T.R.T. ile ilgili usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

9. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 39 arkadaşının, ülkemizdeki sıcak su kaynaklarının daha verimli kullanılmasını sağlayacak yöntemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

10. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 39 arkadaşının, demiryolu ulaşımının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

11. — Zonguldak Milletvekili Necmettin Aydın ve 19 arkadaşının, Türkiye'de cevherden demir çelik üretiminin azalmasının nedenlerini ve Erdemir'in özelleştirilmesinin sakıncalarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

12. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 13 arkadaşının, madencilik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

13. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 12 arkadaşının, işsizliğin nedenlerini araştırmak ve çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

14. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 14 arkadaşının, eğitimin sorunları ve bu konuda uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

15. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül ve 16 arkadaşının, Manisa Emniyet Müdürlüğünce gözaltına alınan bir grup öğrenciye işkence ve kötü muamele yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

16. — İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 10 arkadaşının, tarım ve hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

17. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, DDY'nin zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

18. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, BAĞ - KUR'un sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

19. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 29 arkadaşının, ormanlarımız ve orman köylülerimizin sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

20. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 37 arkadaşının, balık üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci,İçtüzüğün 104 ve105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

21. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı ve 35 arkadaşının, Fener Rum Patrikhanesinin statüsü ve faaliyetleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

22. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 11 arkadaşının, Adlî Tıp Kurumu'nun daha çağdaş ve etkin bir yapıya kavuşturulması için alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

23. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 12 arkadaşının, PETLAS'ın zarar etmesinin nedenleri ve özelleştirilmesi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

24. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 17 arkadaşının, sağlık hizmetlerindeki sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

25. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 16 arkadaşının, Çukobirlik Genel Müdürlüğündeki yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak ve alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

26. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 13 arkadaşının, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğündeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

27. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 16 arkadaşının, Bayındırlık ve İskân Bakanlığındaki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

28. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 17 arkadaşının, sağlıksız hayvan ve et ithalatı yapıldığı iddiarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

29. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 14 arkadaşının, Ulaştırma Bakanlığındaki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

30. — Rize Milletvekili Şevki Yılmaz ve 21 arkadaşının, çay üreticisinin ve İşletmelerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47))

31. — İçel Milletvekili Mehmet Emin Aydınbaş ve 28 arkadaşının, Tarım Kredi Kooperatiflerindeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

32. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 58 arkadaşının, İsrail ile İşbirliği anlaşmaları imzalandığı iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

33. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 26 arkadaşının, Bayındırlık ve İskân Bakanlığındaki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

34. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 14 arkadaşının, Tarım Kredi Kooperatiflerindeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

35. — İzmir Milletvekili Metin Öney ve 10 arkadaşının, ceza ve tevkifevleri ile tutuklu, hükümlü ve yöneticilerin içinde bulundukları durumu araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

36. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 18 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

37. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 13 arkadaşının, sağlık hizmetlerindeki sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

38. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu ve 28 arkadaşının, kumarhanelerin maddî ve manevî tahribatlarının boyutlarını tespit etmek ve daha iyi denetlenmeleri için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

39. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, iç ve dış borçlar ile alınan kredilerin nerelerde kullanıldığının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

40. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 9 arkadaşının, doğal afetlerde meydana gelen can ve mal kaybını en aza indirmek için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

41. — Sıvas Milletvekili Abdullatif Şener ve 27 arkadaşının, Sıvas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın

98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

42. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve 9 arkadaşının, yargı bağımsızlığına gölge düşürdüğü iddia edilen olayları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

43. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 17 arkadaşının, işsizlik sorununun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

44. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 16 arkadaşının, korunmaya muhtaç çocukların sorunlarının araştırılarak gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

45. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 44 arkadaşının, Afşin - Elbistan Termik Santrali'nin kiralanması konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

46. — Sıvas Milletvekili Temel Karamollaoğlu ve 31 arkadaşının, Belediyelerin içinde bulundukları sorunların tespiti ve belediye hizmetlerinin daha verimli yapılabilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

47. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 115 arkadaşının, başörtülü kız öğrencilerin sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/66)

48. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 22 arkadaşının, ülkemizdeki petrol ve doğalgaz rezervlerinin tespit ve işletilmesi konusunda millî bir petrol politikasının oluşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/68)

49. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 28 arkadaşının, Rusya ve Ukrayna'dan kalitesiz ve standartlara uygun olmayan sac ithal edildiği iddialarını ve bunların üretimde kullanılmasının sakıncalarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

50. — Çankırı Milletvekili İsmail Coşar ve 42 arkadaşının, ülkemizin enerji tüketiminde ileride bir darboğazla karşılaşmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

51. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 21 arkadaşının, Refah Partisinin Uluslararası Yardım Teşkilatı (IHH) ile ilişkisinin araştırılması ve bu teşkilatça toplanan kurban paralarının amacına ulaşıp ulaşmadığının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

52. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 13 arkadaşının, Refah Partisi üyesi oldukları iddia edilen iki kişinin kurban organizasyonu marifetiyle topladıkları paraların nerelerde kullanıldığını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

53. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 13 arkadaşının, bazı turizm şirketlerinin hac organizasyonlarından sağladıkları gelirden Refah Partisine para aktarılıp aktarılmadığını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

54. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 26 arkadaşının, Kırıkkale İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

55. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 14 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

56. — Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen ve 24 arkadaşının, tütün üreticilerinin içinde bulundukları sorunların ve tütün politikamızın tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

57. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 16 arkadaşının, ülke çıkarlarına uygun bir enerji politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

58. — Burdur Milletvekili Kazım Üstüner ve 14 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının ve uygulanan yanlış politikaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

59. — İstanbul Milletvekili H. Hüsamettin Özkan ve 14 arkadaşının, DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'in, yurt içi gezilerinde kullandığı yabancı hava siciline kayıtlı uçağın kullanımının Siyasî Partiler ve Türk Havacılık Kanunları karşısındaki durumunun belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

60. — İçel Milletvekili Oya Araslı ve 20 arkadaşının, Refah Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın mal varlığının ve kaynaklarının tespit edilmesi amacıy-

la Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

61. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 25 arkadaşının, yurt dışında bulunan öğretmen ve öğrencilerimizin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

62. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 22 arkadaşının, otomotiv sanayiinin sorunlarının ve devrim otomobilinin üretilmemesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

63. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel ve 28 arkadaşının, GAP İdaresi ile yabancı firmalar arasında yapılan anlaşmalardaki usulsüzlük iddialarını araştırmak ve GAP'ın kısa sürede bitirilebilmesi için gerekli yöntemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

64. — İzmir Milletvekili Ahmet Piriştina ve 59 arkadaşının, kumarhanelerin daha iyi denetlenebilmeleri için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

65. — Ankara Milletvekili Eşref Erdem ve 26 arkadaşının, dengeli kalkınmayı olumlu etkileyecek bir ulaştırma politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

66. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin ve 28 arkadaşının, Uğur Mumcu cinayetinin açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

67. — Kırıkkale Milletvekili Mikail Korkmaz ve 23 arkadaşının, MKE Kurumunun içinde bulunduğu durumun tespit edilmesi ve tam kapasite ile çalıştırılmasını sağlamak için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

68. — Kocaeli Milletvekili Necati Çelik ve 23 arkadaşının, EBK ve SEK'nun özelleştirilmeleri sonucunda meydana gelen Devlet kayıplarını belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

69. — Kastamonu Milletvekili Fethi Acar ve 41 arkadaşının, Kastamonu İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

70. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 21 arkadaşının, orta öğretimdeki sorunların araştırılarak Anayasal çerçeveye uygun bir millî eğitim politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

71. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 23 arkadaşının, et ithali konusunu araştırmak ve hayvancılığımızın geliştirilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

72. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 26 arkadaşının, İstanbul Perşembe Pazarı Ticaret Merkezi (PERPA)'nın içinde bulunduğu durumun araştırılarak ülke ekonomisine kazandırılabilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

73. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 24 arkadaşının, Marmara Bank, Impexs Bank ve TYT Bank'ın iflas nedenlerinin araştırılarak sorumlularının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

74. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 23 arkadaşının, Kazakistan'da bulunan Hoca Ahmet Yesevi Türbesi'nin onarımında meydana gelen yolsuzluk ve usulsüzlüklerin araştırılarak, sorumlularının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

75. — Kütahya Milletvekili Emin Karaa ve 22 arkadaşının, Kütahya Manyezit İşletmeleri A.Ş. (KÜMAŞ)'ın özelleştirilmesi sırasında yapıldığı iddia edilen usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak meydana gelen devlet kayıplarını belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98)

76. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 26 arkadaşının, Etibank tarafından yapılan alümina ihalesinde meydana gelen yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırarak, madenlerimizin daha rantabl işletilebilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

77. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya ve 19 arkadaşının, Eskişehir E Tipi Cezaevinin kapatılmasının nedenlerini ve yapılan tadilatların gerekli olup olmadığını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

78. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 20 arkadaşının, Denizli İlinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

79. — Zonguldak Milletvekili Mümtaz Soysal ve 20 arkadaşının, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlüler tarafından sürdürülen ölüm orucunun nedenlerini ve istemlerini açığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/102)

80. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova ve 49 arkadaşının, orman yangınlarının önlenebilmesi için alınması gereken tedbirler ile yangınlardaki ihmal ve kusurların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

81. — Bartın Milletvekili Köksal Toptan ve 22 arkadaşının, kumarhanelerin yarattığı maddî ve ahlakî tahribatların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104)

82. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı ve 23 arkadaşının, elektrik dağıtım müesseselerinin tahsil ettikleri gelirlerin dağıtılmasında bir kuruma haksız kazanç sağlanmak suretiyle TEDAŞ'ın zarara uğratıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

83. — Kahramanmaraş Milletvekili Ali Doğan ve 22 arkadaşının, Kahramanmaraş İlinin sorunlarını araştırmak ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

84. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 19 arkadaşının, Gediz Nehrinin kirlenmesinin nedenlerini araştırmak ve bu konuda alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 nci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/107)

85. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül ve 19 arkadaşının, polis tarafından dinlenen telefonlar hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)

86. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 20 arkadaşının, Pamukkale'nin doğal güzellikleri ile kültürel mirasının korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

87. — Bitlis Milletvekili Kâmran İnan ve 22 arkadaşının, Hükümetin izlediği dış politika konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi. (8/6)

88. — Çankırı Milletvekili Mete Bülgün ve 26 arkadaşının, çiftçilerimizin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

89. — Tekirdağ Milletvekili Fevzi Aytekin ve 19 arkadaşının, Trakya'yı tehdit eden çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

90. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 20 arkadaşının, altın işletmeciliğinde kullanılan yöntemler incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/113)

91. — İstanbul Milletvekili Yusuf Namoğlu ve 47 arkadaşının, spor yapma olanakları ile spor kulüpleri ve sporcuların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

92. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 21 arkadaşının, milletvekilleri ve bakmakla yükümlü olduklarına ödenen sağlık harcamalarını araştırarak varsa usulsüzlükleri tespit etmek amacıyla Anayasnın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

93. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 25 arkadaşının, Halk Bankası tarafından usulsüz kredi verildiği iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/116)

94. — Tekirdağ Milletvekili Fevzi Aytekin ve 20 arkadaşının, sağlığa zararlı şeker ithal edildiği iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

95. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 22 arkadaşının, üniversitelere giriş sınav sistemindeki olumsuzlukları bütün boyutlarıyla araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

96. — Zonguldak Milletvekili Mümtaz Soysal ve 22 arkadaşının, özel iskelelerin yasal durumları ile ülke ekonomisi ve çevreye verdikleri zararları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/119)

97. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 19 arkadaşının otomobillerle ilgili bedelsiz ithalat rejiminin ülke sanayi ve ticaretine yapacağı olumsuz etkileri araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

98. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 19 arkadaşının, Çocuk Esirgeme Kurumu ve bu kuruma bağlı yetiştirme yurtlarının içinde bulundukları durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

99. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat ve 22 arkadaşının, BELKO tarafından yapılan ithal kömürün satışı ile ilgili iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

100. — Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 21 arkadaşının, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının yasa dışı uygulamaları ile ilgili iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

101. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova ve 22 arkadaşının, Kültür Bakanlığının Sanata ve Sanatçılara uyguladığı politikalar ile Devlet ve özel tiyatroların sorunları konusunda Anayasanın 98, İçtüzüğün 102 nci maddesi uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/7)

102. — İzmir Milletvekili Işın Çelebi ve 25 arkadaşının, özelleştirme uygulamaları ve bu konudaki sorunları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/127)

103. — Manisa Milletvekili Cihan Yazar ve 19 arkadaşının, ilaç üretimindeki sorunların araştırılarak genel bir ilaç politikası belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/128)

104. — İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar ve 43 arkadaşının, güvenlik güçlerinin toplumsal olaylar karşısındaki şiddete varan tutum ve uygulamalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Amasya Milletvekili Cemalettin Lafçı'nın, DYP - CHP koalisyonu döneminde Devletten kredi ve teşvik alan medya kuruluşlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/41) (2)

2. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Mogan ve Eymir göllerinin ıslahına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/44) (2)

3. — Diyarbakır Milletvekili Yakup Hatipoğlu'nun, Diyarbakır'daki elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/47) (2)

4. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyelerinin faaliyetlerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/48) (2)

5. — Diyarbakır Milletvekili Yakup Hatipoğlu'nun, kamu alacaklarının faiz oranlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/49) (2)

6. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, Türkiye - İsrail arasında yapıldığı iddia edilen anlaşmalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/50) (2)

7. — Amasya Milletvekili Cemalettin Lafçı'nın, hayvan besicilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/55) (2)

8. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, ilaçtan alınan KDV'nin kaldırılmasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/56) (2)

9. — Amasya Milletvekili Cemalettin Lafçı'nın, İsrail'in, Lübnan'a yönelik saldırısına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/57) (2)

10. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı ve ilçelerinin okul, öğretmen ve personel ihtiyaçlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/113) (2)

11. — Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar'ın, Boks Federasyonu Başkanının sahte belge düzenlediği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/114) (2)

12. — Adana Milletvekili Sıtkı Cengil'in, «Dört Mevsim Kadın» isimli program çekiminde başörtülü öğrencilerin dışarı çıkarıldıkları iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/115) (2)

13. — Ordu Milletvekili Hüseyin Olgun Akın'ın, Ordu İl Kültür Merkezi ihalesine ve kütüphane hizmet binalarına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/118) (1)

14. — Kütahya Milletvekili İsmail Karakuyu'nun, basında çıkan bir habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/119) (1)

---

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

15. — Çankırı Milletvekili Ahmet Uyanık'ın, Engin Civan'ın mahkumiyet cezasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/120) (1)

16. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'da bir kayak tesisinin yapılıp yapılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/121) (1)

17. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İlinin bazı ilçelerine kapalı spor salonu yapılıp, yapılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/122) (1)

18. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'da bir stadyum yapılıp yapılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/123) (1)

19. — İstanbul Milletvekili Bahattin Yücel'in, T. C. Merkez Bankası Meclisi üyelerinin yenileneceği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/124) (1)

20. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İlinin köy yollarının yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/125) (1)

21. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İlinin köylerindeki kapalı okulların açılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/126) (1)

22. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'daki yoksul vatandaşlarımızın çeşitli fonlardan sağlanan yardım miktarının artırılmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru öönergesi (6/127) (1)

23. — Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ'un, İstanbul Atatürk Hava Limanı dış hatlar terminali ihalesindeki yolsuzluk iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/130) (1)

24. — İstanbul Milletvekili Meral Akşener'in, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirilmesi ile ilgili ihalenin iptaline ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/131) (1)

25. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol'un, çiftçilerimize yapılacak yardımlara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü sor uönergesi (6/132) (1)

26. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol'un, Şanlıurfa'da Tedaş'ın bazı hizmetlerindeki yetersizliğe ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/133) (1)

27. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Sinop Boyabat SSK Hastanesinin ne zaman faaliyete geçeceğine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/135)

28. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Sinop'ta nükleer santral kurulması ile ilgili bir projenin olup olmadığına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/136)

29. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Sinop'a bağlı bazı ilçelerin yol yapım çalışmalarında ve köy konakları için ayrılan ödenek miktarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/137)

30. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Sinop'a bağlı Durağan ve Dikmen ilçelerinde yaşayan bazı kimselerin çocuklarını Bafra'da kurulmuş çocuk pazarında sattıkları iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/138)

31. — Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Tümosan Motor Fabrikasının özelleştirme kapsamında bulunup bulunmadığına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/139)

32. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, memurlara ödenen lojman tazminatlarının artırılmasına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/140)

33. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, kamu bankalarınca yapılan reklam harcamalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/141)

34. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesine Endüstri Meslek Lisesi açılmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/144)

35. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, yurt dışına işçi gönderilmesinde Ağrı'lı işsizlere öncelik verilmesinin düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/145)

36. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Doğu ve Güneydoğu illerinden üniversitede okuyan öğrenciler için öğrenim kredisi miktarının artırılıp artırılmayacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/146)

37. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, hayvancılıkla uğraşan çiftçilere ne gibi ek destekler sağlanacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/147)

38. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın ilçelerine vakıf yurtları açılmasının planlanıp planlanmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/148)

39. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş'ın, Emlakbank hesaplarının yabancı bir şirkete inceletildiği iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/149)

40. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun çiftçilere tarım girdilerinde uygulanan sübvansiyon nedeniyle yapılması gereken ödemelere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/184)

41. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Boğaz Köprüsüne bariyer veya koruyucu bir sistemin yapılmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/185)

42. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı Havaalanına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/186)

43. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol'un, Harran Üniversitesinin kadro ihtiyacına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/187)

44. — Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, tütün üreticilerine olan borçlarını ödemeyen tüccarlara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/188)

45. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol'un, hayvansal ürünlerin ithalatının durdurulması ile hayvancılık kredisi alan üreticilere ödemenin ne zaman yapılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/189)

46. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, Yeni Demokrasi Partisi eski Genel Başkanı Cem Boyner'in günlük bir gezetede yayımlanan konuşmasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/190)

47. — Ordu Milletvekili Hüseyin Olgun Akın'ın, Ordu - Kurulkaya ve Çambaşı barajlarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/192)

48. — Ordu Milletvekili Hüseyin Olgun Akın'ın, Ordu - Mesudiye - Topçam Barajına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/193)

49. — Ordu Milletvekili Hüseyin Olgun Akın'ın, Ordu Denizcilik Meslek Yüksekokulunun kapanış nedenine ilişkin Milli Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/194)

50. — Ordu Milletvekili Hüseyin Olgun Akın'ın, Halk Bankası Genel Müdürlüğü tarafından verilen kredilere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/195)

51. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı olarak çalışan kamu görevlilerinin fazla çalışma ücretlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/196)

52. — Kütahya Milletvekili İsmail Karakuyu'nun, Bodrum'da yaptırdığı iddia edilen villaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/197)

53. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, günlük bir gazetede yayımlanan «Atatürk Havalimanında Filistinli Operasyonu» başlıklı haberde yer alan iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/199)

54. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, Kur'an Kursu Hocası sınavını kazananların atamalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/200)

55. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesinin spor kompleksi ve kapalı spor salonu ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/202)

56. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'ya bir atletizm pisti yapılmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/203)

57. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Taşlıçay İlçesinde kapalı bulunan okullara ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/204)

58. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesine bağlı bazı köy ve mezralarda kapalı bulunan okullara ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/205)

59. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde branş öğretmeni ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/206)

60. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesinde yapımı devam eden lojmanlara ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/207)

61. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Hamur - Köşk ve Tükenmez köyleri arasındaki yola köprü yapılmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/208)

62. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesindeki Sağlık Merkezine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/209)

63. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın Ağrı'nın Hamur İlçesindeki Merkez Sağlık Ocağının onarım ve kalorifer tesisatı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/210)

64. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Sağlık kuruluşlarında, Sağlık Meslek Liselerinden mezun olanların görevlendirilmemelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/211)

65. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın, Taşlıçay İlçesindeki hastane ve lojman inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/212)

66. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı ve ilçelerinin kütüphane ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/214)

67. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Doğu Anadolu Bölgesinde turizmi geliştirmeye yönelik program ve projelere ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/215)

68. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı Yatılı Bölge Kur'an Kursunun müdür ve öğretmen ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/216)

69. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın bazı köylerine cami ve minare yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/217)

70. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesinde Kur'an Kursu açılmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/218)

71. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Patnos'da Büyük Klima İstasyon Müdürlüğü kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/219)

72. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Eleşkirt Meteoroloji İstasyonunun ne zaman açılacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/220)

73. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Hamur İlçesine Meteoroloji İstasyonu kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/221)

74. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Patnos Devlet Hastanesi ve lojman inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/222)

75. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Patnos Spor Salonu inşaatına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/223)

76. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Hamur İlçesi Ceylanlı - Kamışlı köyleri arasında bağlantıyı sağlayacağı belirtilen köprü yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/224)

77. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İli ve ilçelerindeki elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/225)

78. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, OYAK'ın üyelerine yaptırmak istediği konutlarla ilgili birim fiyatına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/226)

79. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Diyadin İlçesinin spor sahası ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/228)

80. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Diyadin İlçesinde bulunan kaplıcaların, sosyal tesis ihtiyacına ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/229)

81. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Şekerova Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/230)

82. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Doğubayazıt İlçesi Yalınsız Köyünde yapılan Afet konutlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/231)

83. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, E - 80 Karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/232)

84. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Doğubayazıt İlçesinde yapımına başlanan sağlık ocağına ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/233)

85. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı ve ilçelerinde yapımı devam eden hastane ve sağlık ocaklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/234)

86. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Eleşkirt İlçesindeki Devlet hastane ve sağlık ocaklarındaki sağlık personli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/235)

87. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Eleşkirt İlçesindeki il kütüphanesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/236)

88. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık, Altay'ın, Ağrı - Doğubayazıt İlçesinde yapımı sürdürülen kültür sitesi inşaatına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/237)

89. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İlçelerinde öğretmen evi yapılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/238)

90. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı Eleşkirt İlçesinde yapımı devam eden İmam Hatip Lisesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/239)

91. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Doğubayazıt İlçesinde yapımı devam eden İmam Hatip Lisesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/240)

92. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, bazı enerji nakil hatlarının ihalesine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/241)

93. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, köy korucularına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/242)

94. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Türkiye'ye çeşitli kaynaklardan yapılacak yardımlardan Doğu ve Güneydoğu bölgelerine bir pay ayrılıp ayrılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/243)

95. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı Sigorta Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/244)

96. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı'nın Hamur İlçesinin bazı köylerinin imam ihtiyacına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/245)

97. — Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ'un, Mersin Gümrüğü ve limanındaki bazı kamu görevlilerinin rüşvet aldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/246)

98. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik'in, Fırat Nehri üzerinde bir köprü yapılmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/247)

99. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik'in, Adıyaman'da yapımı süren hava meydanının hizmete açılmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/248)

100. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Bir gazetede yayımlanan «Patrikhane TC'yi takmıyor» başlıklı haberde yer alan iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/249)

101. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Patnos Barajı ve Patnos Ovası sulama inşaatlarının personel yetersizliğine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergeesi (6/250)

102. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Kıbrıs T.C. Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın bir gazetede yer alan bazı sözlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/251)

103. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Türkiye - İsrail Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşması ile ilgili basına yansıyan bir beyanına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/252)

104. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, Hollanda'daki İslam Kolejlerinden mezun olanların bu okullarda geçen öğretim sürelerinin Türkiye'de eksik değerlendirildiği iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/253)

105. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İline bağlı köy ve mezralardaki göçleri önlemeye yönelik projelere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/254)

106. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, kalkınmada öncelikli yörelerdeki çiftçilere ek kredi verilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/255)

107. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, 1996 - 1997 Hububat Alım Kararnamesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/256)

108. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı il sınırları içindeki bazı akarsular üzerinde baraj yapılmasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/257)

109. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı Yazıcı Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/258)

110. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Eleşkirt - Aydıntepe, Tutak - Nadir Şeyh, Tutak - Karahalit barajlarının yapımına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/259)

111. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı İli sınırları içinde bulunan Murat nehri üzerinde bir baraj yapılıp yapılmayacağına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/260)

112. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Ağrı - Patnos İlçesinde bulunan Badişan Deresi üzerinde bir baraj yapılıp yapılmayacağına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/261)

113. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, gazetelerde yer alan «İsrail nükleer deneme için Türkiye'yi seçti» şeklindeki habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/262)

114. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, BM Genel Sekreteri Butros Gali' nin Habitat toplantılarında Türkiye ile ilgili beyanlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/263)

115. — Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, kamu kurum ve kuruluşlarında değişik pozisyonlarda çalışıp aynı işleri yapan personel arasındaki ücret farklılığına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/264)

116. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, hayvan besicilerinin borçlarının ertelenmesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/265)

117. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in, Burdur - Antalya demiryolu projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/266)

118. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İl Müdürlüğüne bağlı sera sebzeciliği ve çiçekçiliği üretme istasyonu kurulmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/269)

119. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İlinde Bakanlığa bağlı bir serakent kurulmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/270)

120. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İlinin karayolunun otoyola dönüştürülmesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/271)

121. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli Organize Sanayi Bölgesi-Çardak arası duble yol yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/272)

122. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Sarayköy - Babadağ yol yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/273)

123. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Pamukkale - Akköy - Sarayköy yol yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/274)

124. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli Belediyesinin Büyükşehir Belediyesi statüsüne kavuşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/275)

125. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Pamukkale Elektrik Dağıtım A.Ş. adıyla bir şirket kurulmasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/276)

126. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İline bir kültür sitesi yapılmasına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/277)

127. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İlinde yapımı devam eden görme özürlüler okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/278)

128. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Çardak Havaalanının iyileştirilmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/280)

129. — İzmir Milletvekili Zerrin Yenicelli'nin, ilaçtan alınan KDV'nin kaldırılmasına ve ilaç reklamlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/281)

130. — Çanakkale Milletvekili Hikmet Aydın'ın, Etimesgut Belediyesince Eryaman 4. Etap konutlarına yapı kullanma izninin verilmeyiş nedenine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/282)

131. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İlinde bir Gümrük Müdürlüğü Hizmet Binası ve Sundurması yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/267)

132. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli İlinde bir gümrük kimyagerliğinin kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/268)

133. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Honaz Dağı'na bir kayak merkezi tesisi yapılmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/279)

134. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Çay Kurumundan kuru çay alan ve bedelini ödemeyen bayilere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/283)

135. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Çay Kurumundan kuru çay alan ve bedelini ödemeyen bir bayiye ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/284)

136. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, havadan orman alanı renkli fotoğraf çekimi ile ilgili ihalede yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/285)

137. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Atatürk Hava Limanında yaşandığı iddia edilen bazı olumsuzluklara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/286)

138. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Başbakanın Konya mitinginde, Konya Valisinin protokol kurallarına uygun davranmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/287)

139. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, hazinenin örtülü ödenek davasında müdahil olmaktan vazgeçtiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/288)

140. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, gerçekleştirilmesi vaad edilen icraatların hangi kaynaklardan karşılanacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/289)

141. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Türkiye - İsrail Askerî Eğitim Anlaşmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/290)

142. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Kürt Parlamentosu adı altındaki toplantıların önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/291)

143. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Irak'taki Türkmenlerin durumlarına ve Türkiye'ye gelenlerinin oturma ve çalışma izinlerine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/292)

144. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Kuzey Irak'ta insanî yardım adı altında faaliyet gösterdikleri iddia edilen casusluk kuruluşlarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/293)

145. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Gayriresmî RP'li bir heyetin Suriye'li yetkililerle görüştükleri iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/294)

146. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, basına yönelik bazı uygulamalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/295)

147. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Maliye Bakanının bazı açıklamalarının ekonomi üzerinde olumsuz etki yaptığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/296)

148. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, RP'li heyetin İran'ı, Dışişleri Bakanlığının bilgisi dışında ziyaret ettiği ve yetkililerle görüştüğü iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/297)

149. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Diyarbakır Devegeçidi Barajının ham petrol ve kimyasal madde atıklarıyla kirletildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/298)

150. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Türkiye Motor Sanayi (TÜMOSAN)'nin Türkiye traktör üretimindeki payına ve zarar nedenine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/299)

151. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, hazine arazilerine RP'ye yakınlığı ile bilinen grupların talip olduğu iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/300)

152. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Sıvas Belediyesine aktarılan para miktarına ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/301)

153. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, kaybolan insanların bulunması için yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/302)

154. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, ithalat ve ihracatımızın durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/303)

155. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Antbirlik'te çalışmadan maaş aldıkları iddia edilen kişilere ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/304)

156. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, et ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/305)

157. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, pamuk üreticilerinin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/306)

158. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, devlet televizyonunun bir kanalında Kürtçe yayın için hazırlık yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/307)

159. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, kamu kurum ve kuruluşlarında yapılması düşünülen atama ve nakillere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/308)

160. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Güllük Karakolunun İran askerlerince tarandığı iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/309)

161. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, çıkarılması düşünülen vergi affı kapsamına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/310)

162. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, ülkemizin elektrik ihtiyacının hangi kaynaklardan karşılanacağına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/311)

163. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, proje ihalesi yapılan bazı otoyolların yapımından neden vazgeçildiğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/312)

164. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, Atatürkçü Düşünce Derneği Kastamonu - Cide İlçe şubesince asılan bir pankartın Emniyetçe indirildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/313)

165. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli - Güney İlçesi - Hamidiye Köyü içme suyu projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/314)

166. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli - Yenicekent - Ertuğrul - Cindere arasındaki yolun asfalt yapımı ve Güney - Parmaksızlar Yolu onarımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/315)

167. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli - Güney - Çamrak Köprüsü ve Koparan Köyü Deresi ile Karagöz Köyü Yoluna Menfez yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/316)

168. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli güney şelalesine ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/317)

169. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli'nin bazı ilçelerinin kalkınmada öncelikli yöreler kapsamına alınmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/318)

170. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Denizli - Güney - Ertuğrul Köyü Trafosunun büyütülmesine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/319)

171. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün'ün, Topkapı Sarayında bulunan tarihî eserlerin envanterine ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/320)

172. — İzmir Milletvekili Zerrin Yeniceli'nin, Malezya'da düzenlenen Müslüman Kadın Parlamenterler Konferansına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/321)

173. — Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, S.S.K. Ok Meydanı Hastanesinde vuku bulduğu iddia edilen tecavüz olaylarına ve bu konuda alınacak tedbirlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/322)

174. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/323)

175. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Ordu'nun İkizce İlçesine bağlı Yoğunoluk beldesi Belediye Başkanının DYP'ye geçmesi için transfer pazarlığı yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/324)

176. — Trabzon Milletvekili Hikmet Sami Türk'ün, Millî Gençlik Vakfının açtığı Yaz Okulu ile bu okulun mezuniyet törenine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/325)

177. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in, ziraî ve hayvancılık kredi faizlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/326)

178. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, pamuk taban fiyatlarına ve birliklerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/327)

179. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 8 yıllık temel eğitimin uygulanmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/328)

180. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Tariş Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/329)

181. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, bakanlık bütçesinden dernek ve vakıflara yapılan yardım miktarlarına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/330)

182. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, at yarışlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/332)

183. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Libya ziyaretine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/333)

184. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, bürokrat atamalarındaki tutumuna ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/334)

185. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, öğretmenlerin can güvenliğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/335)

186. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan'ın, Mısır ziyaretine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/336)

187. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in, bir beyanına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/337)

188. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Karadeniz Samsun - Sarp yol yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/338)

189. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, yaş çay bedellerinin peşin ödenmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/339)

190. — Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün, Karaman-Ermenek arasındaki yol yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/340)

191. — Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün, Karaman ile Ermenek İlçesi Afet Evlerinin yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/341)

192. — Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün, bulgur ihracatına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/342)

193. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin, Sivil Havacılık Yasasına İlişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/343)

194. — Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, sağlık teşkilatındaki personel kadrolarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/344)

195. — Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, 1997 bütçesinde sağlıkla ilgili tanıtım ve reklam giderleri için bir ödeneğin ayrılıp ayrılmadığına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/345)

196. — Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, meslek yüksekokulu mezunu sağlıkçıların göreve atanmama nedenlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/346)

197. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, İslam Halk Komutanlığı ile ilgili olarak Libya'da yayımlanan bir gazetedeki başyazıya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/347)

198. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün'ün, M. Ereğlisi - Çorlu - Seymen yol yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/348)

199. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman'ın, işçi emeklileri arasındaki aylık farkın giderilmesi ile ilgili tedbirlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/349)

200. — Muğla milletvekili Lâle Aytaman'ın, Gökova Termik Santralinin denize olan olumsuz etkilerinin önlenmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/350)

SÖZLÜ SORULAR

201. — Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in, alınan telefon ücretlerinden haksız kazanç sağlandığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/351)

202. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in, Aczimendilerin Ankara'daki gösterileri sırasında polisin tutumuna ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/352)

203. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in, Burdur İline bağlı köylerin yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/353)

204. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Rize'de meydana gelen afette hasar gören ev, işyeri ve yolların yapımı için tahsis edilecek ödeneğe ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/354)

205. — Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Ordunun ihtiyacı için et ithal edileceği iddiasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/355)

206. — Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, E - 88 Karayolunun, Yozgat şehir merkezinden geçen bölümüne çevre yolu geçişi yapılıp yapılamayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/356)

207. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman'ın KOBİ'lere verilecek krediler için aranan şartlara ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/357)

208. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, Anadolu ve Süper Liselerdeki yabancı dil öğretmenlerine ek bir ücret ödenip ödenmediğine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/358)

209. — Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, yönetim kurulu üyeliklerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/359)

210. — Muğla Milletvekili Lale Aytaman'ın, Bodrum Havaalanına gelecek yolcuların ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/360)

211. — Muğla Milletvekili Lale Aytaman'ın, Bodrum - Milas karayolu güzergahı üzerinde raylı bir sistemin kurulmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/361)

212. — Muğla Milletvekili Lale Aytaman'ın, Bodrum - Milas karayolunun ıslahı için ayrılan ödeneğe ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/362)